YIDDISH BOOK CENTER NEWSPAPERS COLLECTION
NUMBER KC5780-185mfv02i34

GERECHTIGKEIT (YIDDISH JUSTICE)

Volume 2 Issue 34
August 1920

THE KHEEL CENTER FOR LABOR-MANAGEMENT
DOCUMENTATION AND ARCHIVES
CORNELL UNIVERSITY LIBRARY

YIDDISH BOOK CENTER

AMHERST, MASSACHUSETTS

This collection was made possible with the support of
Abby Joseph Cohen and David M. Cohen.

Gerechtigkeit (Vol. 2, Iss. 34)

Keywords

International Ladies' Garment Workers' Union, ILGWU, Gerechtigkeit, labor unions, clothing workers, textile workers, garment workers, garment industry, New York, United States, Yiddish, Jewish

Comments

Justice was the official publication of the International Ladies' Garment Workers' Union ILGWU from 1919 to 1995. Editions of *Justice* were published in English, Italian, Spanish, and Yiddish. When compared side by side, the content of some of these different editions of *Justice* shows significant differences. *Gerechtigkeit* was the Yiddish-language edition of *Justice*.

This article is available at DigitalCommons@ILR: https://digitalcommons.ilr.cornell.edu/gerechtigkeit/134

GERECHTIGKEIT — (JUSTICE)

בצדקתי החזקתי ולא ארפה (איוב, כ״ז, 6).
אין מיין גערעכטיגקייט האלט איך זיך שטארק, און וועל איהר ניט פארלאזען.

גערעכטיגקייט

ארבייטער פון אלע לענדער, פאראייניגט אייך, און די וועלט וועט זיין אייערע

אפיציעלער ארגאן פון דער אינטערנעשאנאל ליידיעס גארמענט וואירקערס יוניאן

Vol. II. No. 34. New York, Friday, August 20, 1920. פרייטאג, דעם 20טען אויגוסט. PRICE 3 CENTS

גרויסער און שנעלער זיעג פון די עמבראידערי ארבייטער לאק. 66

דער סטרייק געדויערט בלויז איין וואך צייט און די ארבייטער געווינען אלע זייערע פאדערונגען. — באקומען די העכסטע מינימום סקיילס אין דער נאדעל־אינדוסטריע. — די אסס'ן פון די מאנופעקטשורער גיט 10 טויזענד דאלאר סעקיוריטי אז דער אגרימענט וועט פינקטליך דורכגעפיהרט ווערען. — ארבייטער זיינען באגייסטערט פון סעטעלמענט.

דער גענעראל סטרייק פון די באנאז עמבראידערי ארבייטער יוניאן, לאקאל 66, איז געסעטעלט געווארען, מיט א פאלשטענדיג גרויסען זיעג פאר די ארבייטער אין דעם טרייד. דער סטרייק האט געדויערט בלויז איין וואך צייט, ווי מיר האבען פאראויסגעזאגט לעצטע וואך אין די „גערעכטיגקייט". דער זיעג פון די ארבייטער איז א פאלשטענדיגער און די סטרייקער זיינען העכסט באגייסטערט פאר דעם אויסגאנג פון סטרייק.

דער אגרימענט צווישען די יוניאן און דער באסעס אסס'ן אין דעם פאך איז אויסגעגאנגען דעם 1טען אויגוסט, און נאך איידער דער אגרימענט האט זיך געענדיגט זיינען פארגעקומען קאנפערענצען דעם אגרימענט צו באנייען אויף א פרידליכען אופן. די אסס'ן האט זיך אבער פאר'עקשנ'ט, הויפטזעכליך איבער צוויי פונקטען, וועגען העכערען די שכירות און געבען א קעש סעקיוריטי, אז דער אגרימענט וועט אפגעהיט ווערען, און דער סטרייק איז דערקלערט געווארען. די בעלי־בתים האבען באלד איינגעזעהן אז דער שפיעל איז פאר'ן טייוועל און זיי האבען נאכגעגעבען אלע פאדערונגען פון דער יוניאן.

די אסאסיאיישאן האט איינגעלעגט 10,000 דאלער קעש סעקיוריטי אז די מאנופעקטשורער וועלען נאכקומען דעם אגרימענט.

די ארבייטער האבען געוואונען דעם סקייל וואס זיי האבען געפאדערט, דער העכסטער מינימום סקייל אין דער נאדעל־אינדוסטריע. נעמליך: 75 דאל. א וואך פאר די ערשטע קלאס ארבייטער און 65 דאלער א וואך פאר דער צווייטער קלאס ארבייטער.

ריאדזשאסטמענטס פון די פרייזען זאלען געמאכט ווערען אין אלע שעפער, בעסער געזאגט, אין יעדען שאפ באזונדער, און אין אלגעמיין זאלען די ארבייטער באקומען א העכערונג אין שכירות נים ווייניגער פון 10 ביז 15 פראצענט, ווי די שכירות זיינען געווען פאר דעם סטרייק.

נאך א וויכטיגער פונקט אין דעם אגרימענט איז, דאס די יוניאן באקומט דאס רעכט צו ארגאנזירען א פערציג שטונדיגע ארבייטס־וואך אין די סלעק מאנא־

(שלוס אויף זייט 2.)

פיעל לעבען און טעטיגקייט אין דער קלאוקמאכער יוניאן אין קליוולאנד

די יוניאן, צוזאמען מיט דער אסס'ן פון די מאנופעקטשורערס, עטאבלירט א ביורא און סטאנדארדס. — נאך אנדערע טעטיגקייטען.

מיר האבען שוין ניט איין מאל אין דער לעצטער צייט אנגעוויזען, דאס קליוולאנד שטעהט אין די סאמע פאדערשטע רייהען צווישען די ארגאניזירטע קלאוק־צענטרען אין די פאראייניגטע שטאאטען און קענעדע.

אונזער קלאוקמאכער יוניאן אין קליוולאנד איז איינע פון די טעטיגסטע און לעבעדיגסטע ארגאניזאציאנען אין אונזער אינטערנעשאנאל יוניאן אין דעם איצטיגען מאמענט. די יוניאן איז ווירקליך אנגעפיקעוועט מיט לעבען און טעטיגקייט אויף פיעלע פארשיעדענע געביטען. אונזער וויים־פרעזידענט פערלשטיין האט אין קליוולאנד ווירקליך אויפגעטאן וואונדער! ווען מען דענקט נאך וואס אין קליוולאנד איז פריהער געווען און וואס דארט איז איצט, ווילט זיך קוים גלויבען, צי דאס איז א ווירקליכקייט.

אויסער די אנדערע טעטיגקייטען איז אין קליוולאנד לעצטענס עטאבלירט געווארען א ביורא און סטענדארדס, וואס וועט זיך אפגעבען מיט סטאטיסטיקס וואס האבען א שייכות צו דער קלאוק־אינדוסטריע. די ביורא וועט זאמלען מאטעריאל אין באצוג צו שכירות און פראדוקציאן און אלעס וועט אוועקגעשטעלט ווערען אויף א וויסענשאפטליכען אופן. דיעזע ביורא וועט אנפאנגען פונקציאנירען ארום דעם 1טען סעפטעמבער.

כדי דיעזע ביורא זאל פונקציאנירען ווי אם בעסטען, האט וויים פרעזידענט פערלשטיין דא ניט לאנג צוריק ארראנזשירט א קאנפערענץ אין וואשינגטאן, מיט דעם אסיסטענט סעקרעטערי און לייבאר, מר. לואיס פ. פאסט. אין דער קאנפערענץ האבען זיך באטייליגט ברודער פערלשטיין פאר דער יוניאן, מר.

(שלוס אויף זייט 2.)

אינטערנעשאנאל אוט און טאון דעפארטמענט ארגאניזירט א נייעם לאקאל אין נוארק

דער נאמען פון נייעם לאקאל איז „וויסט, דרעס און ווהייטגודס וואירקערס יוניאן לאקאל 115."

די ערשטע פרוכט פון דעם אינטערנעשאנל אוט און טאון דעפארטמענט אין ברודער האלפערין'ס טעריטאריע איז די גרינדונג פון א נייעם לאקאל. די מעהרסטע מיטגלידער זיינען פרויען־ארבייטער. זיי זיינען אבער ענטשלאסען נים ווייניגער ווי די מענער־ארבייטער אין די אנדערע צווייגען פון דער ליידיס גארמענט אינדוסטריע צו זיין ארגאניזירט און זיך צו פארבעסערען די לאגע.

די נייע יוניאן „וויסט, דרעס און וויטגודס וואירקערס יוניאן לאקאל 115" איז געגרינדעט געווארען אין נוארק, ניו דזשוירזי. אין יענער שטאדט האט ביז איצט עקזיסטירט בלויז איין לאקאל פון אונזער אינטערנעשאנאל, די קלאוקמאכער יוניאן לאקאל 21, וועלכע באלאנגט צום ניו יארקער דזשאינט באארד. עס איז אבער אין נוארק אויך דא וויסט און דרעס שעפער, ווייטגודס שעפער און די ארבייטער פון יענע שעפער זיינען ניט ארגאניזירט. די ארבייטער פון יענע שעפער זיינען געווען געצוואונגען צו ארבייטען אונטער א סך ערגערע באדינגונגען ווי די אנדערע ארבייטער אין די יוניאן־שעפער.

אין דער צייט פון א גענעראל־סטרייק אין ניו יארק פלעגט מען געוועהנליך אפעלירען צו די ארבייטער פון יענע שעפער מיטצוהעלפען די סטרייקער און דאס רוב האט עס געווירקט; די ארבייטער פלעגען ווירקליך מיטסטרייקען. אבער אזוי שנעל ווי דער סטרייק האט זיך געענדיגט אין ניו יארק פלעגען יענע ארבייטער איבערגעלאזען ווערען צו זייער אייגענעם שיקזאל און זיי פלעגען ווייטער פארבלייבען ניט ארגאניזירט. איצט, אלזא, מאכט ברודער האלפערין אלע אנשטרענגונגען דיעזע ארבייטער איין מאל פאר אלע מאל צו ארגאניזירען אין א באשטענדיגער יוניאן, זיי זאלען מעהר נים

(שלוס אויף זייט 2.)

וויים פרעזידענט זיידמאן אויף זיין נייער טעריטאריע אין באלטימאר און אומגעגענד

לויט א באשלוס פון דער לעצטער אינטערנעשאנאל קאנווענשאן אין שיקאגא, האט באלטימאר, מיט די שטעדטלעך פון ארום, געזאלט קריגען אן אינטערנעשאנאל ארגאנייזער און וויים פרעזידענט סאול זיידמאן איז באשטימט געווארען פאר יענער טעריטאריע. ברודער זיידמאן איז שוין אין באלטימאר ביי דער ארבייט. ער באטראכט איצט די פלענער, ווי אזוי צו ארגאניזירען די פיעלע ארבייטער אין דער ליידיס גארמענט אינדוסטריע, וועלכע זיינען, ליידער, נאך נים ארגאניזירט און ארבייטען אונטער שקלאפישע באדינגונגען.

ווי ברודער זיידמאן גיט אונז איבער, געפינען זיך אין באלטימאר און אומגעגענד וואסערע צוועלף טויזענד ליידיעס גארמענט וואירקערס, וואס זיינען נאך נים ארגאניזירט. דיעזע ארבייטער זיינען באשעפטיגט אין פארשיעדענע צווייגען פון דער ליידיעס גארמענט אינדוסטריע, ביי וויסטען און דרעסעס, ביי ווייטגודס ארבייט, טשילדרענס דרעסעס, סקוירטס, קארסעטען און נאך אנדערע ארטיקלען. עס איז דארט, אלזא, פאראן א ברייט פעלד פאר ארגאניזאציאנס־ארבייט און ברודער זיידמאן האט זיך שוין גאנץ ענערגיש גענומען צו דער גרויסער ארבייט ארייינצוברענגען מעהר ליכט און אויפקלעהרונג צווישען די ארבייטער, וועלכע ארבייטען דארט אונטער שקלאפישע באדינגונגען. די ליכט און אויפקלעהרונג וועט מיט דער צייט ברענגען מעהר ברויט און פרייהייט פאר די ארבייטער, וואס זיינען באשעפטיגט אין יענע שעפער.

די ארבייט איז, פארשטעהט זיך, א גאנץ שווערע, אבער מיט געדולד, טאקט און ענערגיע — און ברודער זיידמאן באזיצט די אלע זאכען — וועט דער וועג דורכגעבראכען ווערען. ווארום זאלען יענע ארבייטער זיין אנדערש פון די ארבייטער אין אנדערע שטעדט, וועלכע זיינען דאך שוין ארגאניזירט? [illegible]

דער ערשטער גרוס פון אונזער דעלעגאציע צום אינטערנאציאנאלען קאנגרעס אין קאפענהאגען

דאנערשטאג, דעם 12טען אויגוסט, איז אנגעקומען פון פאריז א קייבעלגראם פון פרעזידענט שלעזינגער צו סעקרעטער באראף.

דער קייבעלגראם איז א גאנץ קורצער. ער לעזט זיך ווי פאלגט:

„מיר זיינען אנגעקומען אין פאריז. דאנערשטאג פאהרען מיר אפ נאך קאפענהאגען, וואו עס דארף זיך באלד עפענען דער קאנגרעס.

ש ל ע ז י נ ג ע ר."

דאס איז, אלזא, דער ערשטער גרוס פון פרעזידענט שלעזינגער פון יענער זייט ים.

דיענסטאג, דעם 17טען אויגוסט, איז געווען א צווייטער גרוס אין „פארווערטס". מר. ג. שיפרין, דער ספעציעלער קארעספאנדענט פון „פארווערטס" אין קאפענהאגען, האט צוגעשיקט די פאלגענדע טעלעגראמע, וועלכע גיט שוין איבער איניגע איינצעלהייטען פון דעם אינטערנאציאנאלען קאנגרעס פון די פארבאנדען פון נאדעל־ארבייטער איבער דער וועלט. אט איז די טעלעגראמע;

קאפענהאגען, אויגוסט 17.

„דא קומט יעצט פאר דער אינטערנאציאנאלער קאנגרעס פון שניידער. אויפ'ן קאנגרעס זיינען אנוועזענד דעלעגאטען פון 11 לענדער, וואס פארטרעטען דריי־פערטעל מיליאן ארגאניזירטע ארבייטער.

פון די פאראייניגטע שטאאטען זיינען דא די דעלעגאטען: ב. שלעזינגער, דער פרעזידענט פון דער אינטערנעשאנאל ליידיס גארמענט וואירקערס יוניאן, און לעפקאוויץ, וועלכע פארטרעטען די אינטערנעשאנאל ליידיס גארמענט וואירקערס; שלאסבערג, פון די אמאלגעמייטעד קלאדינג וואירקערס; און דאהלמאן, פון דער דזשורנימען טיילארס יוניאן.

דער קאנגרעס האט געפאסט א רעזאלוציאן, וואס זאגט זיך ארויס פאר א סיסטעם פון וואך־ארבייט און פארדאמט שטיק־ארבייט, אזוי גוט ווי היים־ארבייט.

אויך איז באשלאסען געווארען צו גרינדען אין אמסטערדאם אן אינטערנאציאנאלע ביורא פון די שניידער־יוניאנס."

אינהאלט־פארציכניס

„גערעכטיגקייט" נומער 34.

זייט 2. די וואך — נ. שאוויבא.
זייט 3. די קאטאסטראפיזע שיף „קרעמא" אין די וואסערען פון ניו יארק — ע. ל. וואס הערט זיך אין לאקאל 20 — ס. פרידמאן.
זייט 4. וועגען דער „פארמער־לייבאר פארטיי" — א. לעפקאוויץ. מיטינג פון דזשאינט באארד — ל. לאנגער.
זייט 5. נים ערפילטע האפנונגען און אנדערע זאכען — פ. קאטלער. סוף זומער (פעליעטאן) — דער לעבעדיגער.
זייט 6. לאקאל 100 און דער דזשאינט באארד פון שיקאגא — מאקס בראדסקי. וואס הערט זיך אין דער דרעסמייקערס יוניאן לאקאל 45? — עקזעקוטיוו באארד. צו דער ערשיינונג פון דער געשיכטע פון טרייד־יוניאניזם אין ענגלאנד — דר. מ. א. מאריסאן.
זייט 7. פרינץ'ס גלויבען (דראמא) — שמואל דייקסעל.
זייט 8. פון רעדאקטאר'ס נאטיץ־ביכעל.
זייט 9. די הויזער פראבלעם אלס א פאליטישער פוסבאל — א. וועלדין. ציימרמאן־פיוועו — א. ראדוצקי.
זייט 10. וועגען ביכער און אנדערע ליטעראטורע ערשיינונגען — דער קריטיקער.
זייט 11. גאטספעדס און בישאפ קוועיל פון סט. לואיס — ח. לאנג. דער סוד (סקיצע) — מ. שמואלזאהן.
זייט 12. ווי צו זיין געזונד — דר. ב. דרבאווסקי. באריכט פון דער באטענהאל־מאכער יוניאן לאקאל 64 — א. בריס. קורצע שמועסען.
זייט 13, 14 און 15. אדווערטייזמענטס.
זייט 16. דער אבשיעדס־באנקעט פון לאק. 9 פאר ברודער דזש. האלפערין — א סטעף רעפארטער. [illegible]

גרוססען פון דער יוניטי הויז פון לאָק. 25

א בריעף פון „יוניטי הויז“.

ווערטער רעדאַקטאָר:—

איך קען זיך ניט צוריקהאַלטען פון אויסדריקען מיין באַגייסטערונג פאַר דער יוניטי זומער הויז.

דאָס אַלעס, וואָס פריינד פינקעלשטיין און אַנדערע האָבען געשריבען וועגען דער יוניטי הויז, קלינגט מיר איצט ווי א ניט־דערזונגען ליעד. א גרויסע שטיק געזאַנג טראָגט זיך דאָ אַרום אין דער אַטמאָספערע, וואָס דאַרף דערזונגען ווערען. נאַטירליך, פיהל איך זיך שוואַך דערצו. גלייך אויף דעם צווייטען טאָג, ווי איך בין געקומען אַהין האָב איך באַגעגנט אַזויגס, וואָס האָט צוגעצויגען מיין אויפמערקזאַמקייט, און איך גלויב, אַז דאָס איז בארעכטיגט צו האָבען אַן אויסדרוק אין דער „גערעכטיגקייט“.

אויף דער זיי־געזונט פּאַרטי, וואָס דאָ איז געגעבען געוואָרען פאַר פּרעזידענט שלעזינגער, איז דורכגעפיהרט געוואָרען א קאָנצערט וואָס שטעהט אויף דערזעלבער הויך ווי דער „קונדס“ לאַפּנאַכט און אַנדערע נויאָרקער קאָנצערטען.

חוץ דעם מוזיקאַלישען פּראָגראַם, אין וועלכען פריינד פיראָזשניקאָוו האָט אונז אַלעמען צוגענומען מיט זיין האַרציגען שפּיעלען אויף דער קאָנצערטינאַ, און מיס ראַיבאַך האָט געזונגען און זעהר פיין אויסגענומען מיט איהרע ענגלישע, רוסישע און אידישע ליעדער, איז אויך דורכגעפיהרט געוואָרען א באַלעט פון פאָלקס־טענץ, אין וועלכען עס האָבען אַנטייל גענומען טאַקע די געסט פון דער יוניטי הויז. זיי זיינען געווען געקליידעט אין ספּעציעלע קאָסטיומען און זיי האָבען מיט זייער טאַנצען אריינגעבראַכט אין דעם אָווענט פיעל פאַרב און שעהנקייט.

אויף א ווייַלע האָב איך זיך גענומען אַרומקוקען וואו איך געפין זיך. דאַכט זיך, אַז די אַלע באַלעטיסטען זיינען מיטגלידער פון אונזער אינטערנעשאָנאַל, — ווי קומט דאָס צו זיי אַזאַ גראַציעזע באַוועגונג, אַזאַ באַוועגזאַמקייט, אַזאַ פרייע און פרעהליכע ריהרעוודיגקייט?! און צום טאַקט פון דער מוזיק, ווי שעהן, ווי אויסגעהאַלטען. איך זאָג צום טאַקט, ווי קען דאָס אַנדערש זיין? דאָס איז דאָך א באַלעט.

איך קוק זיך נאָך אַמאָל צו, צי האָב איך ניט קיין טעות. אפשר זיינען זיי אַהער געקומען פון א ניויאָרקער סטודיאָ ספּעציעל צו דיזען אָווענט. אָבער מיט דערקען איך נאָר א מיידעל, וואָס האָט א גאַנצען ווינטער באַזוכט די אָווענט־קורסען פון דער אינטערנעשאָנאַל. א מיידעל, נאָך א טאָג אַרבייט, איז איהר געווען שווער צו מאַכען אַביסעל פיזישע איבונגען, און דאָ — ווי זי האָט דאָ אויפגעלעבט! און זעה נאָר: אָט איז א בחור, „צווייס אַן אָפּערייטאָר! אָ, וואו איז אַהינגעקומען זיין געבויגענער רוקען? די גאַנצע שאַפּ־אַטמאָספערע, וואָס ער טראָגט מיט זיך אַרום אין גאַס און אויפ'ן מאַרקעט? ווי הערליך ער באַוועגט זיך דאָ: דער קאָפּ הויך'עוודיג פאַרוואָרפען אויף אַהינטער אַביסעל, אויף א זייט, מיט עהרע און באַוווּסטזיניגען שטאָלץ, און זיינע שטיפערישע לאַקען רייצען זיך מיט די אויבערשטע ברעמען פון זיינע אויגען, וועלכע שיינען מיט פרייד! ער טאַנצט די „טראָיקע“, פון ביידע זייטען צוויי מיידלאַך— זיכער גאָר ניט קיין שלעכטער געשפּאַן, און ער טאַנצט און טאַנצט.

ס'אַ ענדערונג! פון וואַנען קומט דאָס צו זיי? און דאָ קוק איך זיך אַרום אַז איך געפין זיך אין דער „יוניטי הויז“ און אַלעס ווערט מיר קלאָר. דאָס ווערט שוין פאַר מיר אויס וואונדער, ווייל דאָ איז דער ריכטיגער פּלאַץ וואו אַן אַרבייטער קאָן געבען אַן אויסדרוק צו זיינע געפיהלען און צו ענטוויקלען די אַלע שעהנע, ערהאַבענע פעהיגקייטען, ער האָט אין זיך פּונקט ווי ביי דעם פּריוויליגירטען מענשען פון דער רייכער געזעלשאַפט.

גרויס קרעדיט קומט צו מיס קאָהען, די לעהרערין פון גימנאַסטיק, פאַר איהר אַרבייט. זי האָט מיט דעם באַלעט געגעבען נאָר אַן אילוסטראַציע, צו צייגען די געסט, וועלכע קומען אַהער פאַר „וואַקיישאָן“, די ענדערונג וואָס גימנאַסטישע איבונגען מאַכען אין דעם מענשען. איהר וואונש איז, אַז אַלע זאָלען אַנטייל נעמען אין די טענץ.

יאָ, די יוניטי הויז איז א גן עדן אויף דער וועלט!

לעאָן בערמש,
מעמבער לאָקאַל 1.

די פּאָפּולערע „יוניטי ליעד“

א גרופּע פון צוריקגעקומענע „באָרדערס“ פון „יוניטי לאַנד“ זיינען די וואָך געווען אין רעדאַקציע פון די „גערעכטיגקייט“ מיט א ספּעציעלען פאַרלאַנג, מיר זאָלען אָפּדרוקען אין די „גערעכטיגקייט“ די פּאָפּולערע „יוניטי ליעד“, וואָס ווערט דאָרט פון אַלעמען געזונגען. כמעט אַלע ווייסטמאַכער קענען די מעלאָדיע פון דער ליעד, אָבער די ווערטער קענען בלויז א קליינע צאָהל. די גרופּע יוניטי־באָרדערס זיינען דעריבער באַשטאַנען מיר זאָלען אָפּדרוקען די ליעד, וואָס ברודער ווינדי, דער פאַרפאַסער פון דער ליעד האָט אונז צוגעשיקט, כדי אַלע וואָס קומען אַהין זאָלען קענען מיטזינגען מיט די ווערטער. מיר ערפילען, אַלזאָ, זייער פאַרלאַנג.

זאָל שוין דאָ אויך דערמאָנט ווערען, דאָס די מוזיק צו דער ליעד האָט פאַרפאַסט דער יונגער טאַלאַנטפולער מוזיקער, מר. הענרי לעפקאָוויטש, וועלכער האָט זיך באַליעבט געמאַכט אין די אַרבייטער קרייזען פון ניו יאָרק.

די יוניטי ליעד

פון ט. ווינדי.

זינגט מיט אונז א נייע ליעד,
זאָל ריעזיג קלינגען יעדער טאָן!
א ליעד פון שאַפען און פון בויען, —
יוניטי, יוניטי, רופט עס אָן;
רופט צו פרייהייט, לעבען, גענוס,
רופט צו אַלץ וואָס הערליך גרויס,
צוזאַמען אין א שטאַרקע יוניאָן,
מיט גאָלדענע בוכשטאַבען קריצט עס אויס.

יוניטי דער גייסט פון אונזער יוניאָן, —
יוניטי דער וועג צו וויסען מאַכט,
דער שטאַרקסטער וואָפען אין אונזערע הענד,
א פאַקעל וואָס לייכט אונז טאָג ווי נאַכט!

אויפרוף פון דער אידישער קאָאָפּעראַ־טיווער פעדעראַציע

מיט קנאַפּע דריי יאָהר צוריק איז גע־גרינדעט געוואָרען די פעדעראַציע פון אידישע קאָאָפּעראַטיווען אין אַמעריקע. די פעדעראַציע איז געגרינדעט געוואָרען פון די אידישע קאָאָפּעראַטיווע געזעלשאַפטען, כדי געמיינשאַפטליך דורכצופיהרען די קאָאָפּעראַטיווע פּראָפּאַגאַנדע און ערציעהונג.

די הויפּט אויפגאַבען פון דער פעדעראַציע זיינען ווי פאָלגט: 1) העלפען די קאָאָפּעראַטיווע געזעלשאַפטען צו אָרגאַניזירען די ברייטע אידישע פאָלקס־מאַסען אַלס קאָנסומערס (קונים) דורך אַלערליי קאָאָפּעראַטיווע אונטערנעהמונגען, ווי סטאָרס, פעקטאָריס, א. ד. גל.; 2) העלפען די קאָאָפּעראַטיווען צו געבען א מעגליכקייט די ברייטע פאָלקס־מאַסען צו קריגען אַבסאָלוט ריינע לעבענס־מיטלען צו מעגליכסט ביליגע פּרייזען און איינפיהרען א סיסטעמאַטישע טעטיגקייט אויף פאַרשידענע געביטען פאַר דעם דאָזיגען צוועק; 3) העלפען אָרגאַניזירען קאָאָפּעראַטיווע קרעדיט־באַנקען; 4) באַהילפיג זיין מיט אַלעם מעגליכען די קאָאָפּעראַטיווע געזעלשאַפטען און שטעהן שטענדיג אויף דער וואַך, כדי אָפּצוהיטען די אמת'ע קאָאָפּעראַטיווע פּרינציפּען.

עס איז מערקווירדיג ווי שנעל דער אידישער עולם האָט זיך דערוואוסט פון דער עקזיסטענץ פון דער אידישער קאָאָפּעראַטיווער פעדעראַציע. מיר זאָגען, מערקווירדיג, ווייל דורך די קנאַפּע דריי יאָהר, וואָס די פעדעראַציע עקזיסטירט, האָט מען וועגען איהר אַזוי ווייניג געשריבען, דאָס עס איז פשוט א וואונדער, ווי אַזוי דער ברייטער עולם האָט זיך גאָר פון איהר דערוואוסט.

פון איבעראַל פאַרלאַנגט מען הילף פון דער פעדעראַציע. דאָ וויל מען וויסען, ווי אַזוי צו גרינדען א קאָאָפּעראַטיווע גראָסערי, א בעקעריי, א רעסטאָראַן, א קאָאָפּעראַטיווע באַנק א. ד. גל. אויף אַן אַנדער שטעל ווידער פאַרלאַנגט מען אויסצואַרבייטען א קאָנסטיטוציע, אינקאָרפּאָרירען די געזעלשאַפט, שיקען רעדנער, ליטעראַטור א. ד. גל.

צעהנדליגע נייע אידישע קאָאָפּעראַטיווען האַלטען זיך איצט אין עפענען איבער'ן גאַנצען לאַנד. פון איבעראַל פאַרלאַנגט מען הילף פון דער קאָאָפּעראַטיווער פעדעראַציע. און וואָלט די פעדעראַציע געווען אימשטאַנדע צו ערפילען אַלעמענס פאַרלאַנגען, וואָלטען מיר אין משך פון א גאַנץ קורצער צייט צוגעקריגען נאָך א הונדערט נייע קאָאָפּעראַטיווען. אָבער ליידער זיינען די הכנסות פון דער פעדעראַציע צו קליין, אַז זי זאָל קענען אַליין אַלעם דורכפיהרען.

די אידישע קאָאָפּעראַטיווע פעדעראַציע איז געגרינדעט געוואָרען פון די אידישע קאָאָפּעראַטיווען און ווערט פון איהר פינאַנסירט. אָבער אַזוי ווי דאָס רוב אידישע קאָאָפּעראַטיווען, זיינען דעריבער פינאַנציעל נאָך שוואַך און נויטיגען זיך אַליין אין שטיצע. א קאָאָפּעראַטיוו איז פאַר אַלעם ערשטען א געשעפטס־אונטערנעהמונג און יעדער געשעפט נויטיגט זיך ספּעציעל אין אָנפאַנג אין א סך געלד. קענען דעריבער די קאָאָפּעראַטיווען היינט צו טאָג נאָך ניט אַליין אויסהאַלטען זייער פעדעראַציע.

אָבער קאָאָפּעראַציע איז ניט א זאַך פון איינצעלנע מענשען, פון א באַגרענעצטער גרופּע. קאָאָפּעראַציע איז די זאַך פון דער גאַנצער אַרבייטער באַוועגונג, ווי דאָס האָבען שוין לאַנג באַגריפען כמעט אַלע אַנדערע פעלקער. מיר אידען קענען און טאָרען אין דעם פּרט ניט זיין קיין אויסנאַהם.

עטליכע גרעסערע אידישע יוניאָנס און צענטראַלע אַרבייטער קערפּערשאַפטען, ווי למשל, די אינטערנעשאָנאַל ליידיס גאַרמענט וואָרקערס, די אַמאַלגעמייטעד, דער אַרבייטער רינג א. אַז. וו. האָבען לעצטענס אויך באַשלאָסען זיך אריינצואַרפען אין דער קאָאָפּעראַטיווער באַוועגונג.

אָבער אָהן א שטאַרקער און ווירקזאַמער קאָאָפּעראַטיווער פעדעראַציע וועלען מיר קיינמאָל קיין קאָאָפּעראַטיווע באַוועגונג ניט האָבען. מיר וועלען אפשר האָבען עטליכע גוטע קאָאָפּעראַטיווע געשעפטען, פּראָפיט ברענגענדע־קראָמען, אָבער זיכער קיינמאָל ניט קיין באַוועגונג. דאָס האָט זיך ערוויזען אין אַלע לענדער, ווי אויך ביי דער יונגער אַמעריקאַנער קאָאָפּעראַטיווער באַוועגונג און מיר וועלען זיכער אין דעם דאָזיגען פאַל ניט זיין קיין אויסנאַהם.

דורך דער קורצער צייט פון איהר עקזיסטענץ איז דער פעדעראַציע שוין געלונגען צו קריגען א געוויסע צאָהל פּראָפעסיאָנעל אָרגאַניזאַציעס, וועלכע ביישטייערן פּריוויליג יעהרליך א געוויסע סומע געלד, כדי די קאָאָפּעראַטיווע פעדעראַציע זאָל קענען דורכפיהרען איהרע אויפגאַבען. עס איז א טייל פון די אָנגעשלאָסענע פּראָפעסיאָנעל אָרגאַניזאַציעס: דער אַרבייטער רינג, אידישע סאָציאַליסטישע פעדעראַציע, פּועלי ציון, אינטערנאַציאָנאַלער אַרבייטער רינג, לייבאָר ליגע, נאַציאָנאַלער אַרבייטער פאַרבאַנד, עטליכע יוניאָנס, אַרבייטער רינג בראַנטשעס, א. אַ. וו. אָבער די צאָהל איז צו קליין אין פאַרגלייך מיט די פיעל־וויטיגע אויפגאַבען פון דער פעדעראַציע.

מיר ווענדען זיך דעריבער צו אַלע אידישע יוניאָנס, סאָציאַליסטישע און אַרבייטער רינג בראַנטשעס, אַז זיי זאָלען זיך גלייך אָנשליסען אַלס פּראָפעסיאָנעל מיטגלידער פון דער קאָאָפּעראַטיווער פעדעראַציע. די פינאַנציעלע ביישטייערונג איז א קליינע: דער מינימום איז 10 דאָלאַר א יאָהר; אַרבייטער רינג בראַנטשעס 8 דאָלאַר א יאָהר.

קאָאָפּעראַטאָרס און סימפּאַטייזער פון קאָאָפּעראַטיווען גערופען! זעהט, אַז די אָרגאַניזאַציעס, צו וועלכע איהר באַלאַנגט, זאָלען זיך אָנשליסען אַלס פּראָפעסיאָנעל מיטגלידער פון דער אידישער קאָאָפּעראַטיווער פעדעראַציע. אַלע פּראָפעסיאָנעל אָרגאַניזאַציעס זיינען בארעכטיגט צו שיקען דעלעגאַטען צו די קאָנווענשאַנס פון דער אידישער קאָאָפּעראַטיווער באַוועגונג.

מיט קאָאָפּעראַטיווען גרוס,
פעדעראַציע פון אידישע קאָאָפּעראַטיווען אין אַמעריקע.
א. סטאָלינסקי, סעקרעטער.

אָרגאַניזאַציאָנס אַרבייט אויף דער פּראָווינץ אָנגעפאַנגען מיט ערפאָלג.

(שלוס פון זייטע 1)

דיס גאַרמענט אינדוסטריע פון מאָונט ווערנאָן און אַמגעגענד.

דער רעזולטאַט איז, דאָס קירצליך וועט דאָרט געגרינדעט ווערען א לאָקאַל יוניאָן פון ווייסט און דרעס מאַכער. א גענוגענדע צאָהל אַרבייטער האָבען זיך שוין איינגעשריבען און א טשאַרטער ווערט פאַרלאַנגט פאַר דעם נייעם לאָקאַל.

אַזוי ווייט וואָס אַנבאַלאַנגט מאָונט ווערנאָן.

אין פאַרלויף פון דער וואָך זיינען אויך אָפּגעהאַלטען געוואָרען מיטינגען אין איינציגע שטעדט פון ניו דזשוירזי סטייט, אין דזשוירזי סיטי, אין נוואַרק און אין פּעטערסאָן. אַלע דיזע מיטינגען זיינען גערופען געוואָרען אונטער'ן אויפזיכט פון דעם דעפּאַרטמענט, אָבער זיי האָבען אויך געהאַט די פולע מיטווירקונג פון די לאָקאַלע יוניאָן־באַאַמטע פון יענע שטעדט, ווי אויך פון די אַקטיווע מיטגלידער פון אונזער יוניאָן פון יענע ערטער.

אין דזשוירזי סיטי, למשל, העלפט אין דער אַרבייט די אָנגעשטעלטע אין דעם דאָרטיגען אָפיס פון דזשוינט באָאַרד פון דער ניו יאָרקער קלאָוק מאַכער יוניאָן, די ברידער מאַקס שניידער, מאַנעדזשער און דזשעשינגס. אין נוואַרק העלפט אין דער אַרבייט ברודער מאַקס ברוק, דער מענעדזשער פון דאָרטיגען אָפיס פון דער קלאָוק מאַכער יוניאָן לאָקאַל 21. אין פּעטערסאָן העלפען די לאָקאַל באַאַמטע פון דאָרטיגען לאָקאַל פון דער ליידיס גאַרמענט וואָרקערס יוניאָן.

מיט איין וואָרט, די ערשטע וואָך וואָס דער דעפּאַרטמענט האָט זיך געעפענט, קאָן פאַרצייכענט ווערען פאַלשטענדיג, אַלס א וואָך פון א גוטער, לעבעדיגער טעטיגקייט אויף דעם געביעט פון אָרגאַניזאַציאָן אויף דער פּראָווינץ. אין די שטעדט, וואו עס עקזיסטירען שוין אינטערנעשאָנאַל לאָקאַלס, ווערען זיי פאַרשטאַרקט מיט נייע מיטגלידער און דאָרט וואו עס זיינען קיינע לאָקאַלס נאָך ניטאָ, וועלען אַזעלכע לאָקאַלס קירצליך געגרינדעט ווערען.

ברודער האַלפּערין איז די וואָך אויך געווען אין סקראַנטאָן, פּענסילוואַניאַ. דאָרט האָט ווידער אויסגעבראָכען א שטיקעל טראָבעל אין דעם קלאָוק שאַפּ וואָס איז ניט לאַנג צוריק געווען אין סטרייק. עס איז שוין פאָרגעקומען א נייער „סטאָפּעדזש“, אָבער דער טראָבעל איז געשליכטעט געוואָרען און די אַרבייטער זיינען שוין צוריק ביי דער אַרבייט.

א טעלעגראַם פון יוניטי־לאַנד.

לייבאָר דעי וועט זיין א שעהנער יום טוב אין יוניטי לאַנד. דאָרטען, וועט נאָר זיין ט׳, ט׳, ט׳. יעדער איד קען שוין פאַרשטעהן וואָס ט׳־ט׳־ט׳ מיינט.

נו, געוויס וועלען פיעלע וועלען קומען אַהין פאַר לייבאָר דעי. דערפאַר זאָלען [illegible] אַלע וויסען אַז מען מוז באַלד מאַכען „רעזערוויישאַנס“. די וואָס לעגען עס אָפּ אויף שפּעטער קענען [illegible] זיין צו שפּעט.

רעזערווירט זיך באַלד אין יוניאָן אָפיס, 16 [illegible].

די קאָאָפּעראַטיווע שיף „קרעמאַ" מיט אַ רויטען פלאַג אין די וואַסערען פון ניו יאָרק

דער איטאַליענישער טשיימבער אָוו לייבאָר באַגריסט איהר אָנקומען מיט אַן אינטערעסאַנטען באַנקעט. — די סטרייקענדע מאַטראָזען פון קאַלאַבריאַ זיינען אַנוועזענד.

די שטאָדט ניו יאָרק איז אַביסעל „סורפּרייזט" געוואָרען אין די לעצטע עטליכע טעג. מאַנכע איינוואוינער האָבען זיך זאָגאַר דערשראָקען: סטיישט, סטיישט, אַ שיף מיט אַ רויטען פלאַג איז אַריינגעפאָהרען אין די וואַסערען פון ניו יאָרק, נו, איז די סכנה דען ניט גרויס, ווער ווייסט פיליכט גרייטען זיך די „רויטע" צו באַפאַלען אונז פּלוצלונג?

די שרעקעדיגע איינוואוינער זיינען אָבער באַלד באַרוהיגט געוואָרען פון דעם איטאַליענישען קאָנסיל, וועלכער האָט ערקלעהרט, אַז דאָ איז ניטאָ קיין געפאַהר, אַז די שיף באַלאַנגט צו אַ איטאַליענישער קאָמפּאַני אונטער דעם נאָמען „גאַריבאַלדי" און אַז דער פלאַג איז רויט ווייל... ווייל דער קעמפער גאַריבאַלדי האָט געטראָגען אַ רויטע העמדעל ווען ער פלעגט אָנפיהרען זיינע שלאַכטען.

אונזערע אונשולדיגע צייטונג רעפּאָרטערס האָבען אָנגענומען די ערקלעהרונג פאַר גוט געלד און... ניו יאָרק האָט זיך ווייעדער באַרוהיגט.

די אמת'ע געשיכטע איז אָבער עטוואָס אַנדערש און לעזט זיך ווי פאָלגט: די סאָציאַליסטישע פּאַרטיי אין איטאַליען איז גאַנץ שטאַרק און נוצט אויס איהר איינפלוס אויף דער באַפעלקערונג און דער רעגירונג. צוזאַמען מיט דער סאָציאַליסטישער פּאַרטיי איז דאָרטען אויך געוואַקסען די קאָאָפּעראַטיווע באַוועגונג. דער געדאַנק פון קאָאָפּעראַציאָן האָט אויך פאַרכאַפּט די פעדערייַשאָן פון איטאַליענער מאַטראָזען. די לעצטע האָבען געפיהלט אַז אום צו געבען דער קאָאָפּעראַטיווער באַוועגונג איהר געהעריגען כאַראַקטער איז נויטיג וועקצושטעלען איהר אויף אַ פעסטען באָדען און גרייכען די פונדאַמענטאַלע אינדוסטריען, כדי מען זאָל ניט דאַרפען זיין אָפּהענגיג פון קאַפּיטאַליסטישען קלאַס. און וואָס פאַר אַן אינדוסטריע איז נאָך אַזוי וויכטיג אין דער יעצטיגער צייט ווי טראַנספּאָרטאַציאָן? דערפאַר האָט די פעדערייַשאָן פון איטאַליענער מאַטראָזען באַשלאָסען צו גרינדען אַ קאָאָפּעראַטיווע שיף-קאָמפּאַניע אויף צו פיהרען פראַכט פון איטאַליען און צו איטאַליען פון די אַנדערע לענדער.

אַ געלעגענהייט האָט מעגליך געמאַכט דיעזען פּלאַן צו פאַרווירקליכען. און דאָס איז דער לעצטער שלום מיט עסטרייך. דורך דער מלחמה האָט איטאַליען פאַרכאַפּט עטליכע שיפען פון די עסטרייכער. און ווען די מלחמה האָט זיך געענדיגט האָט די רעגירונג באַשלאָסען צו פאַרקויפען דיעזע שיפען. די קאָאָפּעראַטיווע שיף-קאָמפּאַניע האָט אויסגענוצט דיעזע געלעגענהייט און האָט געקויפט פינף שיפען, צווישען וועלכע עס איז אויך געווען די שיף „קרעמאַ", וועלכע האָט יעצט באַזוכט די ניו יאָרקער וואַסערען.

די קאָאָפּעראַטיווע שיף-קאָמפּאַניע פיהרט בלויז פראַכט און זאָל דאָ אויך געזאָגט ווערען אַז זייערע פראַכט-קאָסטען זיינען ביליגער ווי פון אַלע אַנדערע שיפען. די שיפען זיינען אונטער דער דירעקטער אויפזיכט פון דער פעדערייַשאָן פון איטאַליענישע מאַטראָזען וועלכע איז אָנגעשלאָסען אַן דער סאָציאַליסטישער פּאַרטיי. די קאָאָפּעראַטיווע שיף-קאָמפּאַניע האָט זיך אַ נאָמען געגעבען „גאַריבאַלדי" נאָך דעם נאָמען פון דעם באַריהמטען איטאַליענער פרייהייטס-קעמפער.

דער ווערט פון דיעזער אונטערנעהמונג טאָר ניט אונטערגעשאַצט ווערען פון דעם אַרבייטער-קלאַס. דאָס איז, ווי ווייט אונז איז באַקאַנט, דער ערשטער פאַרזוך צו פאַרשפּרייטען די קאָאָפּעראַטיווע טעטיגקייט אויף אַן אינטערנאַציאָנאַלען מאַסשטאַב. דאָס איז אויך דער ערשטער פאַרזוך איינצופיהרען קאָאָפּעראַציאָן אין דעם פעלד פון טראַנספּאָרטאַציאָן.

דער איטאַליענישער טשעמבער אָוו לייבאָר אין ניו יאָרק האָט דערפאַר באַגריסט די אָנגעקומענע שיף מיט אַ באַנקעט לכבוד איהר קאַפּיטאַן און מאַטראָזען. דער באַנקעט איז געגעבען געוואָרען אין בוענאַ וויסטאַ, אַ איטאַליענישער רעסטאָראַן אין בעטה ביטש.

ס. ניניפאַ איז געווען דער טאָוסט-מאַסטער. אין זיין רעדע האָט ער זיך אָפּגעשטעלט אויף דער וויכטיגקייט פון דיעזער נייער אונטערנעהמונג פון די איטאַליענישע מאַטראָזען און אויף דער אונגעהויערער באַדייטונג וואָס דיעזע אונטערנעהמונג וועט האָבען אין דער צו[illegible] סען האָט ער אָנגערופען אַלס די פּיאָנערען פון דער נייער אַרבייטער-באַוועגונג. ער האָט זיך אויך אָפּגעשטעלט אויף דעם העכסטען מוסטער פון סאָלידאַריטעט פון די איטאַליענישע סטרייקענדע מאַטראָזען פון דער שיף קאַלאַבריאַ, וועלכע זיינען אַנוועזענד געווען ביי דיעזען באַנקעט.

פאַר די, וואָס ווייסען ניט וועגען דעם אינצידענט, וועלען מיר טאַקע איבערגעבען די פאַקטען דאָ אין קורצען. די שיף קאַלאַבריאַ איז מיט אַ צוויי וואָכען צוריק געקומען אַהער פון אַ איטאַליענישען פּאָרט און האָט געוואָלט געהן צוריק אַהין. זייענדיג אָבער דאָ אין די וואַסערען פון ניו יאָרק און באַלאַנגענדיג צו אַן ענגלישער קאָמפּאַניע, האָט דער קאַפּיטאַן ערקלעהרט, אַז די שיף וועט גאָר פון דאַנען געהן נאָך דאַנציג און ניט מיט'ן געוועהנליכען פראַכט נאָר מיט פוילישע רעזערוויסטען און, דאַכט זיך, מיט אַמוניציאָן אויך. די איטאַליענער מאַטראָזען אָבער האָבען ערקלעהרט: „ניין, פיהרען פוילישע רעזערוויסטען און העלפען די מלחמה געגען די באָלשעוויקעס האָבען מיר זיך ניט אונטערגענומען". די ניו יאָרקער צייטונגען האָבען פאַרשוויגען דעם סטרייק פאַר אַ פּאָר וואָכען צייט. לעצטען שבת אָבער האָט די קאָמפּאַניע באַפעהלט די איטאַליענער מאַטראָזען צו פאַרלאָזען די שיף, און אַט דיעזע אַלע סטרייקענדע מאַטראָזען זיינען איינגעלאַדען געוואָרען צום באַנקעט.

אַרטוראָ דזשיאָוואַניטי האָט געהאַלטען אַ לאַנגע און וואַרימע רעדע. ער האָט צום אַלעם ערשטען גערעדט וועגען דעם אויפטו פון די איטאַליענישע מאַטראָזען אויף דעם געביעט פון קאָאָפּעראַציאָן און איבערגעהענדיג צו דעם סטרייק פון „קאַלאַבריאַ" האָט ער צווישען אַנדערעס געזאָגט: „דיעזעס לאַנד, וואָס באַריהמט זיך פאַר יאָהרען מיט איהרע דעמאָקראַטיע, האָט פאַרלאָרען איהר פרייהייט. מיר האָבען פאַרלאָרען די פרייהייטס-טראַדיציאָנען פון לינקאָלן, פראַנקלין און דזשאָהן בראַון. די מענשען, וואָס פאָלגען זיי נאָך, ווי יודזשין וו. דעבס, געפינען זיך טאַקע דערפאַר אין דזשייל".

עליאַס ליבערמאַן האָט באַגריסט דעם קאַפּיטאַן און די מאַטראָזען פון „קרעמאַ" מיט זייער ערשטער ערפאָלגרייכער רייזע, זאָגענדיג אַז די צוקונפט וועט אָפּשאַצען די באַדייטונג און וויכטיגקייט פון דיעזען שריט. צו די סטרייקערס פון דער „קאַלאַבריאַ" האָט ער געזאָגט, אַז זייער מוטיגע שטעלונג אַנטקעגען צו פיהרען די פוילישע רעזערוויסטען דאַרף דיענען אַלס אַ ביישפּיעל פאַר פיעלע אַנדערע לענדער פון אַרבייטער-אייניגקייט. ווי מעגען זיך פיהלען שטאָלץ מיט זייער אויפטו און געדענקען, אַז יעדער איינער פון זיי האָט ניט דערלאָזען צו פאַרגיסען בלוט פון אומשולדיגע אַרבייטער. ער האָט זיי אויך דערמאָנט, אַז די איטאַליענישע סאָציאַליסטישע פּאַרטיי איז געווען די איינציגע סאָציאַליסטישע פּאַרטיי אין אייראָפּאַ וועלכע האָט געשטימט געגען מלחמה.

ר. ראָאַטולאַ, אַ סקולפּטאָר, וועלכער האָט געמאַכט אַ בראָנזי-פּלאַטע פון דעם קעמפער גאַריבאַלדי לכבוד דער שיף „קרעמאַ", האָט אויך גערעדט.

דער לעצטער רעדנער איז געווען קאַרלאָ באַססי, דער קאַפּיטאַן פון „קרעמאַ". ער האָט באַדאַנקט דעם איטאַליענער טשעמבער אָוו לייבאָר פאַר זייער פריינדליכקייט און האָט זיך אָפּגעשטעלט אויף דער וויכטיגקייט פון דער קאָאָפּעראַטיווער באַוועגונג אַלס איינע פון די שטאַרקסטע וואָפען אין די אַרבייטער'ס הענט. אויף זיין פאָרשלאַג איז אַ באַגריסונג געשיקט געוואָרען צו דזשוליעטי, דעם סאָציאַליסטישען מיטגליד פון דעם איטאַליענישען טשעמבער אָוו דעפּוטיס, וועלכער איז דער פּרעזידענט פון דער פעדעראַציע פון איטאַליענער מאַטראָזען.

אויף מאָרגען, אין דער אַנוועזענהייט פון אַ גרופּע פריינד, איז די בראָנזי-פּלאַטע פון גאַריבאַלדי, פאַרשטעלענדיג איהם מיט אַ שטראַהלענדען פּנים, צוגעשלאָגען געוואָרען צו דער שיף „קרעמאַ".

ע. ל.

וואָס הערט זיך אין דער רייןקאָוט מאַכער יוניאָן לאָקאַל 20?

אַז די אַלע פאַרפאָלגונגען, וואָס האָבען זיך אַ שאָס געטאָן אויף דער רייןקאָוט מייקערס יוניאָן לאָקאַל 20 אין דער פאָרם פון אינדזשאָנקשאָנס און קאָורט-טרייעלס, פון די אויסערליכע שונאים פון איין זייט, און פאַרלוימדונגען פון מאַנכע אינערליכע שונאים פון דער צווייטער זייט, האָבען ניט געהאַט די מינדעסטע שעדליכע ווירקונג אי אויף דער אָרגאַניזאַציאָן אַלס גאַנצע און אי אויף איהרע אינדיווידועלע מעמבערס — האָט געצייגט אַם בעסטען דער וואונדערבאַרער גייסט, וואָס האָט געהערשט ביי דעם לעצטען מעמבער-מיטינג, דעם 5טען אויגוסט, אין מאַנהעטען לייסעאום, ביי וועלכע צוויי וויכטיגע פראַגען זיינען פאַרהאַנדעלט געוואָרען — די ערשטע פראַגע: וועגען רייזען די דיוס, און די צווייטע פראַגע: וועגען אַ טעקס פון אַ טאָג וויידזשעס פאַר אַ „רעפּענס פאָנד" פאַר דער יוניאָן.

די ערשטע פראַגע איז אָהן דעבאַטען אָפּגעראַמט געוואָרען פון וועג. עס איז איינשטימיג באַשלאָסען געוואָרען צו רייזען די דיוס אויף 35 סענט אַ וואָך. ביי דער צווייטער פראַגע האָט זיך אַנטוויקעלט אַ דיסקוסיאָן, וועלכע איז געווען איבער דעם צי מען זאָל אָננעהמען די רעקאָמענדאַציע פון דעם עקזעקוטיוו באָארד, אַז איינער פון די נעקסטע ליגעל האָלידייס זאָל ערלויבט ווערען צו אַרבייטען און דער טאָג עקסטרא וויידזשעס זאָל אָפּגעגעבען ווערען פאַר דער יוניאָן. אַ צווייטע רעקאָמענדאַציע פון אונזער מענעדזשער, ברודער לואיס וועקסלער, האָט געלויטעט, אַז דער באַטרעפענדער ליגעל-האָלידיי זאָל ניט געאַרבייט ווערען און דעם טאָג וויידזשעס, וואָס אונזערע מעמבערס וועלען באַקומען פאַר ניט אַרבייטען, זאָל פונדעסטוועגען אָפּגעגעבען פאַר דער אָרגאַניזאַציאָן.

די מיטגלידער האָבען זיך באַטייליגט אין דער דיסקוסיאָן איבער דיעזער פראַגע. און — מערקווירדיג! — אַלע, אָהן אויסנאַהם, זיינען געווען דערפאַר, אַז מען זאָל ניט אַרבייטען דעם ליגעל האָלידיי אָבער אַ טאָג וויידזשעס זאָל אַוועקגעגעבען ווערען אויף שאַפען אַ „רעפּענס פאָנד" פאַר דער יוניאָן! און די באַגייסטערונג, וואָס האָט געהערשט ווען דיעזער באַשלוס איז אָנגענומען געוואָרען, איז צום באַוואונדערען.

דיעזער מיטינג, וועלכער איז געווען אַ גוט באַזוכטער, האָט אַם שטאַרקסטען דעמאָנסטרירט די וואונדערבאַרע איבערגעבענהייט פון די מעמבערס צו דער יוניאָן. דער באַשלוס פון דיעזען מיטינג וועט אויך דיענען אַלס וואָרנונג צו אונזערע שונאים, אַז רייןקאָוט מאַכער זיינען ענטשלאָסען צו האָבען אַ יוניאָן, וואָס זאָל זיין שטאַרק און קרעפטיג גענוג צו פאַרטיידיגען זייערע אינטערעסען און אַז זיי וועלען זיך מעהר ניט אומקעהרען צו די אַמאָליגע צייטען, ווען זיי זיינען געווען הפקר און אונטערוואָרפען צו דער אַבסאָלוטער עקספּלואַטאַציע פון יעדען קאָנטראַקטאָר אָדער מאַנופאַקטשורער.

[illegible] צו שטעהן פעסט ביי דער אָרגאַניזאַציאָן און איהר העלפען ווען עס איז נויטיג, איז אַן אמת'ער קוואַל פון באַגייסטערונג פאַר יעדען אַרבייטער-טוער אין דער טרייד יוניאָן באַוועגונג. אונזער עקזעקוטיוו באָארד פיהלט זיך אַ האָר ניט געקריינקט, וואָס איהר רעקאָמענדאַציע איז דורכגעפאַלען. אין געגענטייל, מיר אַלע פיהלען די העכסטע צופרידענהייט פון דיעזען אויסגעצייכענטען באַשלוס, וועלכער איז געווען מעהר ווי מיר האָבען אַליין ערוואַרטעט.

ווען מיר ריידען שוין וועגען אונזער לעצטען מעמבער-מיטינג, וואָלט זיך שוין אויך וועלען באַמערקען, אַז זינט די מעמבערס האָבען אַוועקגענומען דאָס וואָרט פון די „וועש-וואָשער", ווערען אונזערע מעמבער-מיטינגען געפיהרט אויף דעם פיינסטען אופן און די געשעפטען פון דער יוניאָן ווערען פאַרהאַנדעלט אויף אַן אמת אינטעליגענטען אופן, אַז עס איז אַ פאַרגעניגען צו פאַרברענגען די פּאָר שטונדען ביי אַ מעמבער-מיטינג.

אונזער נעקסטער מעמבער-מיטינג וועט שטאַטפינדען קומענדען דאָנערשטאָג, דעם 26טען אויגוסט, אין מאַנהעטען לייסעאום, 66 איסט 4טע סט. עס איז די פליכט פון יעדען מעמבער צו קומען צו די מיטינגען.

* * *

מיט איינינע וואָכען צוריק האָבען מיר אַרויסגעשיקט אַ פאָרדערונג צו אונזערע בעלי בתים און דזשאָבערס צו באַנייען אונזער אַגרימענט פאַר דעם נעקסטען יאָהר. ווי עס איז שוין געווען געמעלדעט אין דער „גערעכטיגקייט", האָבען מיר אין דעם נייעם אַגרימענט מאָדיפיצירט דעם פּונקט וועגען די 6 און אַ האַלב ליגעל האָלידייס אַזוי אַז אונזערע בעלי בתים זאָלען מעהר ניט קענען מאַכען קיין קונקעל-מונקעל ביזנעס אין באַצוג צו דיעזע יום טובים, ווי זיי האָבען דאָס געטאָן אין דער פאַרגאַנגענהייט, נאָר זיי זאָלען דאַרפען צאָהלען פאַר דיעזע יום טובים, צי דער שאַפּ אַרבייט יאָ אָדער ניט. ווי עס האָט זיך אַרויסגעצייגט, האָט דיעזער פּונקט ניט שטאַרק גושא חן געווען ביי אַ געוויסען סאָרט מאַנופאַקטשורערס, וועלכע האָבען אין דער פאַרגאַנגענהייט טאַקע פאַרמאַכט זייערע שעפּער, אום ניט צו דאַרפען באַצאָהלען די בעלי-מלאכות פאַר די עטליכע שטונדען, און עס האָט אויסגעזעהן, אַז עס וועט דאַרפען קומען צו עטליכע סטרייקס. אויך די קאָנטראַקטאָרס אַסאָסיאַיישאָן האָט זיך אַ ביסעל געקווינקעלט און נאָך איינינע קאָנפערענצען מיט זיי האָט עס אויסגעזעהן, אַז מיר וועלען מוזען רופען סטרייקס אין זייערע שעפּער. אָבער ענדליך איז אַלעס געסעטעלט געוואָרען און אַ די קאָנטראַקטאָרס אַסס'ן און אַ די אינדיווידועלע מאַנופאַקטשורערס און דזשאָבערס האָבען באַנייט דעם אַגרימענט מיט דער יוניאָן.

דעם גרעסטען דאַנק פאַר אויסמיידען דיעזע סטרייקס און ברענגען דעם נייעם אַגרימענט צו אַ שנעלען סעטלמענט קומט ברודער ל. וועקסלער, דעם מענעדזשער פון אונזער יוניאָן. ווען מען נעהמט אין אַנבאַטראַכט די יעצטיגע אַלגעמיינע אונגינסטיגע צייט און די סלעק וואָס עס האַלט נאָך אַן אין אונזער טרייד, איז דיעזע ענדערונג אין אונזער אַגרימענט ווירקליך אַ גרויסער אויפטו.

* * *

פאַראַן ביי אונז אַ שאָפּ אין דער 22טער סטריט, וואָס פאַרשאַפט אונז ניט קיין איבעריגען נחת און פאַרגעניגען און איז ניט קיין גאָר גרויסער שטאָלץ פאַר אונזער יוניאָן. דאָרטען אַרבייטען געוויסע עלעמענטען, וואָס האָבען זיך זייערע אייגענע אויפפאַסונגען און באַגריפען וועגען די רעכטען פון אַ שאָפּ און זייערע פליכטען צו דער גאַנצער אָרגאַניזאַציאָן. די געוואַלדיגע „באַהאָווענטקייט" אין טרייד יוניאָן פראַגען, וואָס מאַנכע פון דיעזע לייטע האָבען זיך איינגערעדט, אַז זיי באַזיצען, האָט זיי געטריבען אַזוי ווייט אַז אין פיעלע פעלע זיינען זיי געווען אַן אמת'ע שטערונג און געפאַהר פאַר די אינטערעסען פון דער אָרגאַניזאַציאָן, אָרגאַניזירענדיג דעם שאָפּ אין אַ שטענדיגער אָפּאָזיציאָן צו יעדער נייער רעפאָרמע וואָס די יוניאָן האָט איינגעפיהרט אין טרייד. און דאָס אַלעס איז געטאָן געוואָרען אין די אינטערעסען פון אַ „ברודער" פון דעם באַטרעפענדען שאָפּ. עס האָט זיך, זאָ צו זאָגען, אויסגעבילדעט אַ קליינע „יוניעלע" אין אַ יוניאָן. און ווער ווייס ווי ווייט די אַלטע גוואַרדיע פון דיעזען שאָפּ מיט זייערע שטענדיגע „אָריגינעלע" „פּראָפּאָזישאָנס" צו דער פירמע וואָלטען אַוועקגעגאַנגען, ווען עס פּאַסירט ניט אַ געוויסער פאַל, וואָס האָט אַ ביסעל געעפענט די אויגען פון די ברידער, וואָס האָבען אַזוי בלינדערהייט נאָכגעפאָלגט דיעזען עלעמענט.

הערט די געשיכטע: דיעזער שאָפּ האָט פאַר די לעצטע עטליכע מאָנאַטען, דורך דער גאַנצער סלעק-צייט, געאַרבייט צו דריי טעג אַ וואָך. האָט זיך דער פירמע פאַרוואָלט אַ העלפט פון דעם שאָפּ, וואָס באַשטעהט פון די אַרויפגעקומענע פון לעצטען סעזאָן, אַרונטערצושיקען, אום די „גוד באָיס" זאָלען האָבען פולע וואָכען אַרבייט. און געטאָן האָט מען דאָס אויף אַ גאַנץ אָריגינעלען שטייגער. אין אַ שיינעם טאָג האָט די פירמע ערקלעהרט, אַז די פאַקטאָרי ווערט צוגעמאַכט און די בעלי מלאכות מוזען צונעהמען די טולס און זיך זוכען אַנדערע דזשאָבס. דער מיין דערביי איז געווען, אַז די אַלע נייע לייטע זאָלען זיך צעקריכען און דאַן וועט דער אַלטער גוטער סעט, די „גוד באָיס", צוריק אָנפאַנגען אַרבייטען. דאָס איז געווען דער אייגענטליכער פּלאַן פון דער „אַלטער גוואַרדיע", אום צו קענען האָבען פאַר זיך פולע וואָכען אַרבייט. איז געקומען די יוניאָן און האָט ערקלעהרט, אַז אין סלעק-צייט מוז די אַרבייט געטיילט ווערען גלייך צו אַלעמען און אַז יעדער איינער איז בארעכטיגט צו מאַכען אין דער סלעק עטליכע טעג און אַז אונטער קיינע אומשטענדען וועט ניט ערלויבט ווערען אַרויסצוואַרפען אַ האַלבען שאָפּ, אום די יחסנים זאָלען מאַכען פולע וואָכען.

די גאַנצע פראַגע איז שוין יעצט געסעטעלט. דער שאָפּ פאַנגט אָן [illegible] אַרבייטען און אַלע אַרבייטער וועלען פאַרגלייכען אַרבייטען. [illegible]

ריבער אויף דארט האפען אויף גוטע רעזולטאטען.

דערוויילע האט ברודער וויידמאן אין באלטימאר געכאפט אויף א בליק, וואס עס טוט זיך ביי די ליידיס טיילארס. די ליידיס טיילארס האבען דארט געהאט א קאלעקטיווען אגרימענט מיט דער אסס'ן פון די באסעס, אבער דער אגרימענט געהט שוין אויס און מען דארף איהם באנייען.

און ווי דער שטייגער איז, ביים באנייען דעם אגרימענט שטעלט די יוניאן ארויס נייע פארדערונגען און מען דארף זיך וועגען דעם דורכשמועסען מיט די בעלי בתים. פאר דעם צוועק האט ברודער וויידמאן ארראנזשירט א קאנפערענץ צווישען די יוניאן און דער באסעס אסס'ן. דער קאנפערענץ האט זיך געעפענט דינסטאג, דעם 17טען אויגוסט. וואס דער קאנפערענץ האט געבראכט מיט זיך וועלען מיר קענען בארייכטען ערשט נעקסטע וואך.

אלזא, די ארגאניזאציאנס־ארבייט פון אונזער אינטערנעשאנאל ווערט איצט אנגעפיהרט אין פילע שטעדט און שטעדטלעך און עס איז צו האפען, אז די ארבייט וועט אומעדום געקרוינט ווערען מיט ערפאלג.

לעבען און טעטיגקייט אין דער קלאוקמאכער יוניאן אין קליוולאנד

(שלוס פון זייט 1)

באטלער, דער לייבאר מענעדזשער פון דער אסס'ן, פאר די מאנופעקטשורערס, און אסיסטענט סעקרעטערי אוו לייבאר לואיס פאסט. די ביורא וועט אויסגעהאלטען ווערען אין שותפות פון דער יוניאן און דער אסס'ן.

נאך א וויכטיגע פראגע אין דער קלאוקמאכער יוניאן פון קליוולאנד איז לעצטענס געווען די העכערונג פון דיוס.

די מיטגלידער פון דער יוניאן האבען גאנץ גוט פארשטאנען, דאס די יוניאן קען ניט אנפיהרען אזא ברייטע טעטיגקייט מיט די קליינע דיוס־צאהלונגען און מיט גרויס ענטוזיאזם האבען זיי באשלאסען די דיוס זאל געהעכערט ווערען. אויף די מעמבער־מיטינגען, וואו די פראגע פון דיוס איז באשפראכען געווארען, איז געווען גאנץ לעבעדיג און די גרויסע מאיאריטעט פון די מיטגלידער האט געשטימט מיט ענטוזיאזם די דיוס זאל געהעכערט ווערען. די מענער־מיטגלידער וועלען צאהלען 45 סענט א וואך און די פרויען־מיטגלידער 35 סענט א וואך. די נייע דיוס־רייטס זיינען אריין אין קראפט דעם צווייטען אויגוסט, 1920.

די קליוולאנדער קלאוקמאכער יוניאן האט נאך אנדערע טעטיגקייטען, וועלכע ציהען אונזער אויפמערקזאמקייט. מיר וועלען דאס אבער מוזען לאזען פאר אן אנדער געלעגענהייט.

אוט אוו טאון דעפארטמענט ארגאניזירט א נייעם לאקאל אין נווארק

(שלוס פון זייט 1.)

דארפען זיין בלויז „סימפאטיע־סטרייקער”, זיי זאלען זיין ארגאניזירטע ארבייטער און קעמפען אויך פאר זייערע אייגענע אינטערעסען. אזעלכע לאקאל יוניאנס וועלען אין גיכען געגרינדעט ווערען נאך אין אנדערע פלעצער.

דער נייער לאקאל איז שוין אינסטאלירט געווארען און עס איז שוין אויך ערוועהלט געווארען אן עקזעקוטיוו באארד מיט אלע לאקאל בעאמטע.

די פאלגענדע פערזאנען זיינען ערוועהלט געווארען אלס די הויפט בעאמטע פון דעם לאקאל: פרידא פרידמאן, פרעזידענט; נעלי באלעט, סעקרעטערי; מאלי מעסינגן, טרעזשורער. די בעאמטע ווי די מיטגלידער פון דעם לאקאל האבען די בעסטע ערווארטונגען, דאס דער לאקאל וועט וואקסען און זיך שטארקען און טאן גוטע ארבייט צו פארבעסערן די לאגע פון די ארבייטער אין יענע שעפער.

שנעלער זיעג פון לאקאל 66

(שלוס פון זייט 1.)

טען פון יאהר, כדי א גרעסערע צאהל ארבייטער זאלען האבען באשעפטיגונג דורך דער שלעכטער צייט. דאס איז געוויס א הויכער יוניאן־פרינציפ, פאר וועלכען דער באנאז עמבראידערי ווארקערס יוניאן, לאקאל 66 קומט קרעדיט.

קורץ, דער סעטלמענט איז ווירקליך אן אויסגעצייכענטער מיט וועלכען די סטרייקער מעגען געוויס שטאלצירען. די באנאז עמבראידערי ארבייטער האבען באמת געהאט א שטילען סטרייק, אבער א שנעלען, און א גרויסען זיעג! עס פארשטעהט זיך, דאס א סך קרעדיט דערפאר קומט דער גוטער פיהרערשאפט פון דער סטרייק קאמיטע פון דעם לאקאל און פון ברודער אסיפ וואלינסקי, מענעדזשער פון דער יוניאן. דער מענעדזשער פון דעם לאקאל, ווי די גאנצע דזשענעראל סטרייק קאמיטע האבען זיך אויסגעצייכענט מיט זייער טאקטישען האנדלען. און דאס האט פיעל בייגעטראגען דער סטרייק זאל זיך אזוי גיך און אזוי גוט ענדיגען.

די וואך

פון נ. שווירץ

True translation filed with the Postmaster at New York City on August 20, 1920, as required by the Act of Congress approved Oct. 6th, 1917, known as the "Trading with the Enemy Act."

די ענגלישע ארבייטער, די עליים און רוסלאנד.

דורך די לעצטע פאר יאהר האט מען אפט געהערט פון די ראדיקאלע באשלוסען וועלכע די ענגלישע ארבייטער האבען אנגענומען. זייער שטעלונג קעגען דער רוסישער בלאקאדע איז געווען אפען און קלאר. דאך האט די ענגלישע רעגירונג געהאלפען קאלטשאק־יודעניטש־דעניקין־פוילישע אטאקעס קעגען דער סאוועטען־רעגירונג. פיעלע האבען אנגעפאנגען קוקען אויף די באשלוסען פון די ענגלישע ארבייטער אלס פאפירענע. מען האט אנגעפאנגען צווייפלען אויב די ארבייטער זיינען בכח אפצושטעלען די בלוטיגע אינטריגעס און אומגליקען — וועלכע די עליים ברייגגען. און ווען די מלחמה־געפאהר האט געסטראשעט אויסצוברעכען טעגליך, אלס א רעזולטאט פון דער גרויסער פוילישער מפלה איז די גאנצע האפנונג פון פריעדען געלעגען אויף די ארבייטער מאסען פון אייראפא. יעדער האט געפרעגט: ווי וועלען די ארבייטער האנדלען אין דעם איצטיגען קריזיס?

די פראגע איז איצט פארענטפערט געווארען. די שטעלונג פון די ענגלישע ארבייטער איז פון דער העכסטער וויכטיגקייט. א שטילע רעוואלוציע איז פארגעקומען אין ענגלאנד. די ארבייטער האבען פארמירט אן „אקציאנס ראט”, וועלכער דיקטירט די אויסלענדישע פאליטיק פון ענגלאנד. די ענגלישע ארבייטער זיינען ארויס ניט נאר מיט פאפירענע רעזאלוציעס, נאר מיט דער ארגאניזירטער מאכט און האבען ערקלעהרט אז קיין קריעג קעגען רוסלאנד וועט ניט זיין, און לאיד דזשארדזש האט געהאלטען א רעדע אין פארלאמענט וואו ער האט ערקלעהרט אז ענגלאנד וויל פריעדען מיט רוסלאנד. די „קאונסול אוו עקשאן”, אדער דער „אקציאנס ראט” וועלכע האט די פולע מאכט צו רופען אן אלגעמיינעם סטרייק אין פאל פון מלחמה איז אין דער ווירקליכקייט אן ארבייטער רעגירונג, וועלכע איז אליין אין קראפט אויסצומיידען א וועלט קאטאסטראפע. דער „אקציאנס ראט” האט די פאלגענדע דריי צוועקען: 1) דאס ענגלאנד זאל זיך ניט באנוצען מיט קיין מיליטערישער קראפט צו העלפען פוילען, באראן ווראנגעל, אדער אנדערע מיליטערישע עקספעדיציעס געגען סאוועט־רוסלאנד; 2) ענגלאנד זאל צוריקציהען איהר פלאטע וועלכע איז באנוצט געווארען פאר דער בלאקאדע; און 3) פולע אנערקענונג פון דער סאוועט רעגירונג, און פולע קאמערציעלע און אנדערע באציהונגען מיט רוסלאנד.

אנגעהמענדיג די שטעלונג קעגען דער רעגירונג האבען די ענגלישע ארבייטער געוואוסט אז דאס איז א „טשעלענדזש” צו דער פארלאמענטארישער פארמע פון רעגירונג. אבער זיי זיינען גרייט אנצונעהמען יעדען רעוואלוציאנערען מיטעל כדי נאר אויסצומיידען קריעג מיט רוסלאנד. ווען פראנקרייך האט אונערווארטעט ארויסגעגעבען אן ערקלעהרונג וועגען איהר אנערקענונג פון גענעראל ווראנגעל, האט ראבערט סמייליע, אויף דעם ארבייטער קאנגרעס, אין לאנדאן, ערקלעהרט אז די ארבייטער וועלען צוריקהאלטען די קויהלען פאר פראנקרייך, אויב פראנקרייך וועט ניט דערלאזען צו שיקען קויהלען פאר רוסלאנד.

אונטער דעם דרוק פון די ארבייטער איז די ענגלישע רעגירונג געצוואונגען אנצופאנגען קאמערציעלע און דיפלאמאטישע באציהונגען ווען אפילו פראנקרייך און אמעריקא וועלען אנהאלטען זייער איצטיגע פאליסי. א דעלעגאציע פון ענגלישע ארבייטער־פיהרער, וועלכע באשטעהט פון וויליאם דזש. אדאמסאן און הערי גאסלינג, זיינען די וואך אפגעפאהרען אין פראנקרייך צו באראטען זיך מיט פראנצויזישע ארבייטער און אנצונעהמען מיטלען קעגען דער געפלאנטער אטאקע אויף דער סאוועט־רעגירונג. אדאמסאן און גאסלינג וועלען אפהאלטען א קאנפערענץ מיט די פארטרעטער פון די פראנצויזישע ארבייטער יוניאנס. אין איטאליען האבען שוין די ארבייטער געצוואונגען זייער רעגירונג צו אנערקענען די סאוועטען רעגירונג. די אימפעריאליסטישע פאליסי פון פראנקרייך קריגט נאר די שטיצע פון דער אמעריקאנער רעגירונג. די נאטע פון דער אמעריקאנער רעגירונג צו איטאליען איז דורכגעדרונגען מיט היפאקריטסטווא, פרומע פראזען און א טעמפעקיים בנוגע צו דער ווירקליכער לאגע. ווילסאן וויל א גאנצע, א גרויסע רוסלאנד, ער איז א פריינד פון דעם רוסישען פאלק אבער א געשווארענער שונא צו דער סאוועטען־רעגירונג, און ער פאדערט אויף דאס רוסישע פאלק אראפצוווארפען די באלשעוויקעס. די אונטערשטע שורה פון דער פאליסי איז: ניט צו האנדלען מיט די באלשעוויקעס. דאס שטימט פונקט מיט דער פאליסי פון מילעראן. אויף איין זייט איז ענגלאנד און איטאליען וועלכע זיינען גרייט צו אנערקענען די סאוועט רעגירונג, אויף דער צווייטער זייט איז פראנקרייך און אמעריקא וועלכע זוכען אומצוווארפען די סאוועט רעגירונג.

די ענגלישע ארבייטער האבען געמאכט דעם ערשטען שריט קעגען דער מילעראן־דיפלאמאטיע. די ארבייטער פון איטאליען זיינען פאלקאם איינפארשטאנען מיט זיי. די פראנצויזישע ארבייטער וועלען, אהן צווייפעל, זיך איינגען מיט די ענגלישע ארבייטער אין זייער שטעלונג קעגען קריעג און פאר אן אמת'ן פריעדען. דער אפיעל פון די פראנצויזישע ארבייטער צו די אמעריקאנער ארבייטער איז דער קלארסטער באוויז פון דעם. דער אויפרוף פון די פראנצויזישע ארבייטער צו די אמעריקאנער איז ווי פאלגט: „רוסלאנד'ס שיקזאל ליגט איצט אין די הענט פון די אמעריקאנער ארבייטער. דורך דער פאנאנדערוויקלונג פון אייער קראפט קענט איהר אפהאלטען אמעריקא פון אינדארסירען פראנקרייך'ס זעלבסטמארד־פאליטיק. דיזע אנערקענונג (פון גענעראל ווראנגעל) באדייטעט נאר, אז קאפיטאליסטען, די געלט קעניגע פון דער וועלט — פלאנעווען צו צווינגען די מיליאנען ארבייטער אומנויטיגערווייזע צו פארגיסען זייער בלוט”.

וועלען די אמעריקאנער ארבייטער זיך אפרופען צו דעם אויפרוף פון די פראנצויזישע ארבייטער, פון די גרויסע מאסען פון דער וועלט צו פארמיידען קריעג? די שיקאגא'ער פעדערײשאן אוו לייבאר און דער סיאטעל לייבאר קאונסיל האבען אנגענומען רעזאלוציעס אויפפאדערענדיג די א. פ. אוו ל. צו רופען אן אלגעמיינעם סטרייק אין פאל די אמעריקאנער רעגירונג וועט אריינטרעטען אין א מלחמה מיט סאוועט־רוסלאנד.

* * *

אירלאנד אין רעוואלוציאן.

אירלאנד איז אין א שטענדיגער רעוואלוציאן. עס געהט ניט דורך די וואך אז צוזאמענשטויסען צווישען די אירישע און ענגלישע סאלדאטען זאלען ניט פארקומען. אין דובלין, אין בעלפאסט, אין קארק, אין יעדען טייל פון אירלאנד קומען פאר ראיאטען. דאס גאנצע אירישע פאלק איז פעסט ענטשלאסען אראפצווארפען פון זיך דעם יאך פון ענגלאנד. די שין פעין פארטיי, די עקסטרימע נאציאנאלע פארטיי אין אירלאנד, וועלכע פאדערט ניט ווייניגער ווי אן אומאפהענגיגע רעפובליק פאר זייער לאנד, קריגט די פולסטע שטיצע פון כמעט דעם גאנצען אירישען פאלק. זיי האבען זייער פארלאמענט, זיי האבען זייערע מעיארס, זיי האבען זייער פאליציי, אבער זייער רעגירונג איז אן אונטערירדישע. ענגלאנד האט מיט א וואך צוריק אנגענומען דעם צוואנגס־געזעץ אין אירלאנד, וועלכעס האט נאך מעהר אויפגערייצט דאס פאלק. צו דעם נאך האט די ענגלישע רעגירונג ניט ערלויבט דעם באוואוסטען אירישען נאציאנאליסט, ארטשבישאף מאניקס, וועלכער האט מיט א וואך צוריק פארלאזען ניו יארק צו באזוכען אירלאנד.

אין ניו יארק און פילאדעלפיא זיינען לעצטען זונטאג אפגעהאלטען געווארען גרויסע מיטינגען פון אירישע, פראטעסטירענדיג געגען דעם צוואנג־געזעץ וועלכען ענגלאנד האט אנגענומען קעגען אירלאנד און געגען דעם פארבאט פון ארטשבישאף מאניקס צו באזוכען אירלאנד. א פראטעסט מיטינג איז אויך אפגעהאלטען געווארען אין לאנדאן גופא, וואו די ענגלישע רעגירונג איז שטארק אטאקירט געווארען פאר איהר פאליסי. דער מיטינג וועלכער איז ארגאניזירט געווארען פון אירישע האט אויך געפאדערט א רעפובליק פאר אירלאנד. אין אירלאנד גופא פאלקאמענער אפטיילונג פון ענגלאנד.

פון ענגלאנד קומען אן באריכטען אז די ענגלישע רעגירונג וועט אין גיכען ארויס מיט א נייער פאליסי פאר אירלאנד, און דאס איז, האם רול, מיט א באזונדער פארלאמענט, אזוי ווי אין קאנאדע און אויסטראליען. אבער די אירישע ווילען פון אזא זאך גאר ניט הערען. אן אומאפהענגיגע אירישע רעפובליק איז זייער פארדערונג.

ספעציעלע וואהלען אין ניו יארק'ער אסעמבלי דיסטריקטס.

גאווערנאר סמיטה האט לעצטע וואך געארדערט נייע וואהלען אין די פינף דיסטריקטען, וועלכע זיינען פון ספיקער סוויט געלאזען געווארען אהן פארטרעטער, ווען ער האט ארויסגעווארפען די 5 ערוועהלטע סאציאליסטישע אסעמבלי־לייט, קלעסענס, סאלאמאן, ארר, וואלדמאן און דעוויט. די וואהלען וועלען פארקומען דעם 16טען סעפטעמבער. ביידע פארטייען, די רעפובליקאנער און די דעמאקראטישע, שטעלען ארויס פיושאן־קאנדידאטען כדי ניט צו דערלאזען דער ערוועהלונג פון די סאציאליסטען. אין די סאציאליסטישע העדקוואטערס, אין אלע טיילען פון ניו יארק, בראנקס, ברוקלין און בראנזוויל, געהט איצטער אן א פיבערהאפטע טעטיגקייט. די צייט איז אפילו קורץ ביז די עלעקשאנס, אבער מען איז זיכער אז די פינף סאציאליסטישע אסעמבלימען וועלען צוריקגעשיקט ווערען אין אלבאני מיט אן אונגעהייער גרויסער מאיאריטעט.

גאווערנאר סמיט האט אויך גערופען א ספעציעלע זיצונג פון דער אסעמבלי מיט'ן צוועק צו באהאנדלען די וואוינונגס פראבלעם, מיט דער געפאהר פון 100 טויזענד מענשען וועלכע זיינען געסטראשעט צו בלייבען אהן הייזער, איז די וואוינונגס־פראבלעם פון דער העכסטער וויכטיגקייט. די סאציאליסטישע אסעמבלי לייט און אלדערמען האבען שוין לאנג געפאדערט אז די שטאדט און די סטייט רעגירונג זאלען אננעהמען מיטלען קעגען דער פראגע. דעם גאווערנאר'ס פלאן איז, אז הייזער מוזען געבויט ווערען. ער האט נאך ניט פארגעשלאגען קיין קאנקרעטען פלאן צו לייזען די פראגע, אבער דער פאקט אז ער האט געפונען פאר נויטיג צו רופען א ספעציעלע זיצונג צו פארהאנדלען דיזע פראגע ווייזט ווי נויטיג עס איז דאס. אבער מיינט ניט אז וואוינונגס־פראבלעם אין ניו יארק איז געלייזט.

* * *

א רעארגאניזאציאן פון דער סענטראל פעדערייטעד יוניאן אין ניו יארק.

ביי דעם וועכענטליכען מיטינג פון דער סענטראל פעדערייטעד יוניאן, אין ניו יארק, לעצטען פרייטאג, איז באקאנט געווארען אז די קערפערשאפט וועלכע האט עקזיסטירט פאר די לעצטע 25 יאהר וועט אויפגעלייזט ווערען און א נייע פעדעראציע וועט פארמירט ווערען. פאר די לעצטע עטליכע מאנאטען זיינען אנגעגאנגען מאנעווערס אין דער „ס. פ. י.” פאר א רעארגאניזאציאן פון דער קערפערשאפט, און עס איז ביי דעם מיטינג באשלאסען געווארען אז א קאנפערענץ זאל געהאלטען ווערען דעם 10טען סעפטעמבער, פאר דעם צוועק צו שאפען א נייע פעדעראציע. סעמיועל גאמפערס, פרעזידענט פון דער אמעריקאן פעדערײשאן אוו לייבאר, וועט זיין דער טשערמאן פון דער קאנפערענץ, און היו פראינא איז דער ארגאנייזער פאר דער נייער פעדעראציע.

דער מיטינג פון דער ס. פ. יו. לעצטען פרייטאג איז געווען א שטורמישער. א. לעפקאוויטש, דער פרעזידענט פון דער מיטשערס יוניאן, און עדווארד פ. האנאה, האבען אנגעפיהרט די אפאזיציע געגען די טימסטער און לאנגשארמען דעלעגאטען וועלכע זיינען ארויסגעטראטען פאר דער אויפלייזונג פון דער ס. פ. יו. סעמועל גאמפערס האט צוגעשיקט א בריעף צו דער קערפערשאפט וועגען דער רעארגאניזירונג, און טימסטער און לאנגשארמען דעלעגאטען וועלכע קומען זעלטען צו די מיטינגען האבען אנגעפיהלט דעם האל און האבען עס, פארשטעהט זיך, דורכגעפיהרט די פאליסי פון די פיהרער פון דער א. פ. אוו ל.

דער הויפט מאטיוו פאר דער רעארגאניזאציע איז דער פאליטישער קאמפיין. די ס. פ. יו. האט זיך לעצטענס ארויסגעוויזען צו זיין קאנטראלירט ביי דער לייבאר פארטיי. די א. פ. אוו ל. טריט מיט אלע איהרע כוחות צו ארגאניזירען דעם זאגענאנטען אונפארטייאישען פאליטישען קאמפיין, אדער בעסער געזאגט, דעם דעמאקראטישען קאמפיין. עס געהען ארום קלאנגען אז דער נעקסטער צוג באקעמפונג פון דער שיקאגא פעדערײשאן אוו לייבאר, אבער עס איז זעהר צווייפעלהאפט אויב זיי וועט געלינגען צו מאכען אזא גרינגען „דזשאב” מיט דער שיקאגא'ער קערפערשאפט.

דאס וועט זיין קומענדען זונטאג

וואס איז דאס? די יוניטי אוטינג פון לאקאל 25 מיינען מיר.

געהן וועט מען צו ברידזשי פאינט.

טרעפען וועט מען זיך זונטאג 9 אוהר פריה ביים סיטי האל.

א זעהר אנגענעהמען טאג וועלען פארברענגען די וואס וועלען דארט זיין.

ווארום זאלט איהר ניט זיין?

וואס מען דארף האבען מיט זיך איז א בידינג [illegible]

ניט ערפילטע האפנונגען און נאך אנדערע זאכען

פון פ. קאטלער.

מיט דעם אנקומען פונ׳ם סעזאָן איז צוגעקומען נאך איין ניט-ערפילטע נבואה צו די אלע-נביאות וועלכע מען האט פאראויסגעזאגט און וועלכע זיינען ניט מקוים געווארען.

אזוי צום ביישפיעל איז ניט ערפילט געווארען די נבואה פון יענע וועלכע האבען די וועלט איינגעליינט אז א לייבאר ביורא וועט ניי רואינירען און אז אהן א לייבאר ביורא וועלען זיי אי ארבייטען שטענדיג, אי נעמען גרעסע״רע ווייזשעס. דער פאקט איז, אז די זעלביגע מענשען קומען יעצט אין אפיס נאכפרעגען זיך אויף א דזשאב און אז מען ענטפערט זיי אז עס איז ניטא, האבען זיי טענות פארוואס די יוניאן גיט ניט קיין דזשאב, ווייל אויף א יוניאן דזשאב איז מען אמווענינגסטען זיכער מיט דער סקייל.

אזוי איז אויך ניט מקוים געווארען די נבואה, אז אויב די לאָקאלס וועלען האבען אייגענע לאָקאלע לייבאָר-ביוראָס וועלען זיי קענען ארויפארבייטען זייערע פארדינסטען, אבער ווען עס וועט, חס ושלום, זיין א צענטראלע לייבאר ביורא וועלען זיי די אפערייטארס שטערען. צום סוף צייגט זיך ארויס אז מיט די לאָקאלע ביוראָס ליידען זיי אויף דער זעלבער קריינק ווי דער אפערייטאָר. און נאך פיעלע גוטע זאכען וועלכע מען האט פאראויסגעזאגט זיינען ניט ערפילט געווארען.

די וויכטיגסטע נבואה וועלכע אינטערעסירט ווירקליך אלעמען און וועלכע איז, ליידער, ניט מקוים געווארען איז, אז דער סעזאָן וועט זיין א גרעסערער און די ארבייטער וועלען האבען א גוטע (הארוועסט) שניט-צייט. מען האט פאראויסגעזאגט, און אויך ערווארטעט, אז עס וועט זיין א גוטער סעזאָן ווייל אלע סמנים האבען געצייגט אויף דעם. אויסגעלאָזען האט זיך אבער פונקט פארקעהרט: דער סעזאָן איז ניט קיין גרעסערער און די אלע האפנונגען אויף גליקען זיינען צורונגען געווארען.

מילא, איז ניט קיין גוטער סעזאָן. דער קלאָוקמאכער איז שוין געוואוינט צו ווערען ענטוישט אין די גוטע סעזאָנס, ווייל נאך אלעמען האבען מיר מעהר שלעכטע סעזאָנס ווי גוטע, און וואלט דאס בלויז געווען א פראגע פון א שלעכטען סעזאָן מיט וועניג ארבייט, וואלטען מיר צו קיינעם קיין טענות ניט געהאט און מען וואלט פרובירט מאכען דאס בעסטע פון דעם וואס איז פאראן. וואָרים וועלכע טענות קען מען אין דער אמת׳ן האבען צו די באָסעס ווען קיין ארבייט איז ניטא? איז אבער די צרה וואס וועהרענד מיר נעהמען אויף די לאגע ווי זי איז און מען טרייט צוצופאסען די האנדלונגען צו די אומשטענדען, האבען זיך אבער פארמאָסטען די מאנופעקטשורערס אוועקצונעמען פון די ארבייטער דאס וואס זיי איז מיט פיעל מיה געלונגען צו געווינען. און זיי זאגען שוין באצייטענס נביאות אז עס וועט זיך זיי איינגעבען.

* * *

די האנדלונג פון די באָסעס און דער ענטפער פון דער יוניאָן.

מיר מיינען דא דעם פארזוך פון די מאנופעקטשורערס ארונטערצודריקען די סקייל-פרייזען פון די בעל-מלאכות אין טרייד. און ווען זיי קענען דאס ניט טאן מיט די אלטע ארבייטער טרייען זיי דאס צו טאן מיט די נייע, אנבאטענדיג יעדען נייעם ארבייטער בלויז די סקייל. נאך מעהר, זיי באריהמען זיך זאגאר, אז זיי וועלען ניט אנערקענען די נייע סקייל, וואס דעם גאווערנאר׳ס קאמישאן האט אונז צוגע׳פסק׳ענט און פאסען זיך נאך מוט צו זאגען אז זיי וועט זיך דאס איינגעבען אויך.

עס איז איבעריג צו זאגען אז זייער נבואה וועט ניט מקוים ווערען. ערשטענס, וועט מען דעם קלאוקמאכער און ספעציעל דעם אפרייטאָר (וועלכער איז אלע מאל באטיטעלט געווארען אלס גרויסער „ביזנעס-מאן״, ווען ער האט געדארפט סעטלען פרייזען) ניט אפנארען. ער האט זיך שוין אויסגעלערנט פון זיינע בעלי-בתים צו נעהמען „אדוואנטידזש״ פון א סיטואציע, און אזוי שנעל ווי די לאגע וועט זיך ענדערען וועט ער אפנעהמען כפל כפלים...

צווייטענס, וועט די יוניאָן אלס גאנצע אויך האבען דאס ווארט און ווען די יוניאָן האט דאס ווארט הערען זיך די מאנופעקטשורערס גאנץ גוט צו און דער ענטפער פון דער יוניאָן שמעקט זיי גאר ניט. אט וועלען מיר נעמען אלס ביישפיעל איינינגע פעלע:

עס איז פאראן א פירמע ב. שנאָל. דיזע פירמע איז באקאנט צו די אלטע אפערייטאָרס. זי איז באריהמט געווארען מיט איהרע מעטאָדען. עס פלעגט טרעפען אז ווען דער באס האט ניט געקענט אפשטעלען אן אגרימענט מיט די [illegible] דעם

זוהן און ער האט שוין מיט „שלאגענדע באוויזע״ איבערצייגט דעם אפערייטאָר אז דער טאטע האט רעכט. היינט איז מען ציוויליזירט, מען באלאנגט צו דער אסאסיאיישאן, נעמט מען ארויף א 71-דאלארדיגען אפערייטאָר און מען באַצאהלט איהם 44 דאלער און ווען ער פראטעסטירט שיקט מען איהם אין זיין לאָקאל קלאגען. דער לאָקאל האט טאקע די קלאגע אויפגענומען און די יוניאָן האט ערקלעהרט דעם שאפ אין סטרייק.

גאלדשטיין בראָדערס און בריקנער. איינער פון די אפערייטאָרס מיט׳ן נאמען גאלדשטיין איז א ברודער צו דער פירמע און פלעגט אנטאן צרות צו די אפרייטאָרס. מען האט איהם געווארענט ער זאל זיך בעסער אויפפיהרען און עס האט ניט געהאָלפען. אונזער „גריוועגס קאמיטע״ האט איהם שטראפירט מיט 50 דאלער, וועלכע ער האט זיך ענטזאגט צו באצאהלען. מיר האבען איהם אויסגעשלאסען פון דער יוניאָן. די אסאסיאיישאן האט זיך ענטזאגט אויפצונעמען דעם קאמפליינט. האט די יוניאָן ערקלעהרט דעם שאפ אין סטרייק.

* * *

די אסאסיאיישאן און איהר סטראטעגיקע.

איינע פון די אינטערעסאנטסטע קייסעס איז די ראזענפעלד און זימעט קייס. איינער פון די בעלי-בתים איז „א שטאלצער און אנגעצויגענער״ און די יוניאן האט פון איהם געהאט אימער צרות. עס איז שוין אמאל געווען א צייט ווען די אסאסיאיישאן האט ערלויבט די יוניאָן צו האנדלען מיט איהם ווי זי געפינט פאר נויטיג און אבוואהל דעם בעל-דבר איז זעהר שווער „איינצובויגען זיך״ פלעגט ער זיך דאך מוזען בויגען פאר דעם ווילען פון דער יוניאָן. יעצט האט די פירמע געפונען די געלעגענהייט ווי אפצורעכענען זיך מיט דער יוניאָן און פאר איינגאנג איינצוקויפען זיך צוריק אין לאסקע ביי דער אסאסיאיישאן.

מען ווייס ניט אויף זיכער צי איז די פירמע אליין געקומען צו דער אסאסיאיישאן אנבאטען איהר הילף געגען די „באלשעוויקעס״ אדער די אסאסיאיישאן האט פון איהר פארלאנגט צו ראטעווען זייערע פאקעטס פון דעם „באלשעוויזם״. דאס בלייבט איבער פאר דעם צוקינפטיגען היסטאריקער אויסצוגעפינען. אבער דער פאקט איז אז זי טוט פאר דער אסס׳ן שאן דאס וואס פוילען טוט פאר פראנקרייך. זי איז ארויס באקעמפען די יוניאָן, דערמיט וואס זי פלעגט אנגעהמען אפערייטאָרס און ניט צאהלען זיי די סקייל, אבער ווען צוויי אפערייטאָרס זיינען פון דארטען אוועק און ארויף ארבייטען ביי אן אנדער פירמע האט די אסס׳ן געאָרדערט דער אנדער פירמע צו ענטזאגען די צוויי אפערייטאָרס.

די יוניאָן האט ערקלעהרט א סטרייק אין די ביידע שעפער. די אנדער פירמע איז געווען געצוואונגען צוריק ארויפנעהמען די צוויי אפערייטאָרס געגען דעם ווילען פון דער אסאסיאיישאן, אבער ראזענפעלד און זיימעט וויינען אזוי „איינגעשנורעוועט״ אז זיי קענען זיך ניט בויגען. סטרייקען זיי, און די בעלי-בתים פיקעטען.

דאס אינטערעסאנטסטע דערביי איז וואס דער פעלדמארשאל מר. לאזינסקי האט אנגענומען די באלשעוויסטישע טאקטיק אין דיזען סטרייק. ער באגנוגנט זיך ניט מיט דעם וואס די אסאסיאיישאן שיקט אהין סקעבס אונטער דעם שוץ פון גאריליאס, נאר ער פיהרט אן א פראפאגאנדא צווישען די פיקעטס, אפעלירענדיג צו זיי יעדען אין דער פרית זיי זאלען זיך אומקעהרען צו דער ארבייט, ווייל עס איז ערב יום-טוב און איבערהויפט ווייל די אסאסיאיישאן וויל ראטעווען דעם טרייד פון דער באלשעוויסטישער געפאהר און וויל אוועקשטעלען דאס הייליגע רעכט פון די באסעס צו צאהלען וויפיעל זיי ווילען און אז ראזענפעלד און זימעט טוט די הייליגע ארבייט.

מיר ווייסען ניט אויף ווי ווייט די פראפאגאנדא ארבייט פון מר. לאזינסקי איז ווירקזאם, אבער מען שמועסט, אז די אסאסיאיישאן האט אנגעגרייט פאר דער פירמא ראזענפעלד און זימעט א מעדאל פון א פאטייטא פאר איהר נאבעלע ארבייט און זי איז דאס ווערטה.

* * *

וואס די אפרייטאָרס דארפען וויסען.

פון די איינינגע פאקטען, וועלכע זיינען איבען געבראכט געווארען, צייגט אז די נביאות פון די מאנופעקטשורערס איז נאך ניט מקוים געווארען, און אונזערע מעמבערס האבען זיך ווייניג וואס צו שרעקען. וואס זיי דארפען וויסען איז נאר אז ווען זיי האבען א קאמפליינט פון דיזען סארט, זאלען זיי קומען צו אונז איבערגעבען.

דאס ערשטע וואס א״ אפרייטאָר דארף וויסען איז אז ווען ער קומט ארויף אין א שאפ, מוז ער זאגען דעם באס זיין פרייז אין דער געגענווארט פונ׳ם טשערמאן, אום דער באס זאל נאכהער ניט לייקענען, און ווען דער באס צאהלט נאכהער ניט דעם פרייז, זאל ער גלייך מעלדען אין אונזער אפיס. אויך איז די פליכט פון די טשערלייטע צו מעלדען צו אונז אין אפיס פון יענע בעלי-בתים, וועלכע באטען אן בלויז דעם סקייל, — עס איז כדאי צו וויסען פון זיי.

* * *

אווערטיים און ליידיגע מאשינען.

עס איז אין די אינטערעסען פון די אפרייטאָרס ניט צו ארבייטען קיין אווערטיים, ווען עס שטעהען ליידיגע מאשינען אין שאפ. אויסער דעם וואס דאס איז אלגעמיין מענשליך צו געבען א געלעגענהייט אן ארבייטסלאזען צו פארדינען א שטיקעל ברויט, איז דאס איבערהויפט אין די אינטערעסען פונ׳ם אפרייטאָר, אז קיינע אפרייטאָרס זאלען ניט קלאפען אין די טירען, ווייל דאס וועט ארונטערברייינגען אייערע סקיילס צום מינימום. ענטזאגט זיך צו ארבייטען אווערטיים דארטען וואו עס שטעהען לעדיגע מאשינען, און צווינגט די בעלי בתים ארויפצונעמען נאך אפרייטאָרס, איהר וועט זיך אליין דערמיט פארהיטען.

די אפרייטאָרס זיינען נעבעכען זי לאזען וויסען צו אונז אין אפיס פון אזעלכע שעפער, און אויב זיי וועלען דאס ניט טאן אליין, וועט דער לאָקאל מוזען געפינען אן עצה ווי אזוי צו איבערצייגען זיי, אז זיי דארפען און מוזען דאס טאן.

* * *

ווענען אן אייגענע בילדינג.

די מעמבערס האבען גוטנעהייסען ביי די לעצטע מיטינגען (וועלכע זיינען ביי די וועי, זעהר אינטערעסאנט) דער לאָקאל זאל קויפען פאר זיך א בילדינג. דער האפנונג אויף דעם דזשאינט באארד ער זאל קויפען א בילדינג פאר דער גאנצער יוניאָן איז א ווייטער חלום, ווייל אבוואהל דער דזשאינט באארד קען קויפען אזא בילדינג, און עס וואלט געווען פון די גרעסטע נוצען פאר דער גאנצער יוניאָן, אבער עס זיינען פאראן אזעלכע שטערונגען ווענען וועלכע עס לוינט זיך יעצט ניט צו ריידען, אבער וועלכע מאכען אונמעגליך צו קויפען אזא בילדינג. פאר אונז אבער איז די לאגע אן ערנסטע. ערשטענס, האבען מיר ניט קיין אפיס, און מיר קענען קיין אנדערען ניט קריגען. צווייטענס, און דאס איז דאס וויכטיגסטע, דאס מיר האבען קיין פלאץ ניט וואו צוזאמענצורייערען זיך מיט אונזערע מעמבערס. מיר האבען ניט קיין פלאץ וואו צו רופען מיטינגען פון אפרייטאָרס, וועלכע זיינען זעהר נויטיג פאר אונז, און מיר האבען ניט וואו, ווייל דער אפיס איז קליין און קיין אנדערען קריגען מיר ניט. אונזערע מעמבערס פיהלען דאס אז זייער לאגע וואלט פיעל, פיעל פארבעסערט געווארען ווען זיי זאלען האבען א מעגליכקייט צו קומען אפט אין אפיס צוזאמענריידען זיך מיט׳ן מענעדזשער ווענען דער לאגע אין זייער שאפ און קיין אנדער וועג איז ניטא ווי צו קויפען א בילדינג פאר זיך אליין, וואס אויסער די פיעלע נוצען און די בעקוועמליכקייטען, וועלכע דאס וועט ברייינגען פאר אונזערע מעמבערס, וועט אונז נאך קאסטען ביליגער אויך.

עס הערשט דערפאר א פרייד צווישען די מעמבערס, ווען זיי האבען זיך ד׳ערוואוסט, אז אזא בעשלוס איז געמאכט געווארען, און נאך מעהר וועלען זיי זיין דערפרייט, ווען מיר וועלען אין קורצען זיי קענען לאזען וויסען וועלכע בילדינג מיר האלטען אין קויפען.

איך וויל זיך בענוצען מיט דיזער געלעגענהייט, שרייבענדיג דיזען רעפארט צו באדאנקען אונזערע מיטגליעדער, פאר דעם צוטרוי און עהרע וועלכע זיי האבען מיר געגעבען, ערוועהלענדיג מיר צוריק צו מיין אמט, און איך האף אז זיי וועלען מיר אויך ווייטער געבען זייער סופארט. פון מיין זייט וויל איך זאגען, אז איך וועל אנווענדען מיין גאנצע ענערגיע און שטעהן אויף דער וואך אבצונוהיטען יערע געלעגענהייט, וועלכע וועט נאר קענען אויסגענוצט ווערען פאר דעם בענעפיט פון אונזערע אפרייטאָרס, אויב איהר, איבערהויפט די טשערלייטע פון די שעפער, וועלען וואס אפטער קומען צו אונז אין אפיס צו באריכטען פון אלץ, וואס קומט פאר אין די שעפער.

פ. קאטלער,
מענעדזשער לאָקאל 1.

סוף זומער

(פעליעטאָן.)

פון לעבעדיגען.

ס׳איז שוין סוף זומער. סוף קאונטרי. סוף פון אלע זומערדיגע גליקען און אומגליקען. עס שמעקט שוין מיט אסיען. מיט אלול. מיט תקיעות. מיט ווייב צוריק פון קאונטרי, מיט זוכען רומס. מיט צוגרייטען קויהלען פאר ווינטער, און בכלל מיט די אלטע נייע איוביגע דאגות און זארגען, וועלכע זייבען אזוי שווער און דאך אזוי ליעב...

סוף זומער.

און דאס לעבען וועט זיך אומקעהרען צוריק צו זיין נארמאלען גאנג. פרויען צו זייער קיך-ארבייט. מענער אין די שעפער און אפיסעס. און אויך די רוימע נעזלאך און אפגעברענטע מיידעלשע פליצעס וועלען זיך אומקעהרען צו זייער אמת׳ן מענשליכען אויסזעהן.

הכלל, עס ווערט צוריק נארמאל.

ווייל לויט מיין מיינונג, איז דאס לעבען פון א מענשען בלויז נארמאל — אום ווינטער.

זומער געהט עס ארויס פון מאס, פון געזעץ, פון ארדנונג. עס לאזט אפ פון די רייען.

ווייל ווי עס קומט נור דער זומער, ווערט אלץ איבערגעקעהרט. אין הויז, ווי אין הערצען...

עס ווערט פוסט אין מח און אין קעשענע. פון די דילס נעהמט מען ארונטער די טעפיכער, די מעבעל ווערט פארדעקט. דאס ווייב אנטלויפט אין קאונטרי. דער מאן זוכט זייטיגע ראמאנטשיקעס.

אן אמת׳ע איבערקעהרעניש. א כאאס! בלויז נור מיט דעם אנקומען פון ווינטער קומט די ארדנונג צוריק. די הויז ווערט צוריק הויז, דאס ווייב צוריק ווייב, און געזעץ און נארמאלישעט באהערשט אלעס צוריק...

דער זומער איז אפשר שעהנער פאר׳ן ווינטער, אבער ער פאדערט צופיעל קרבנות און אנשטרענגונג.

דער ווינטער איז רוהיגער, באלעבאטישער, געזעצטער און געזעצליכער. און דאס איז א גרויסע מעלה.

זאגט איך, וואס איהר ווילט, מיר געפעהלט ניט דער זומער אין שטאט. זומער, זעהט זיך אם קלאהרסטען אן דער אומגליק פון שטאט. די מיאוס׳קייט פון שטאט. די פארברעכענס פון שטאט.

די גרויסע שטאט איז נאר שעהן ווינטער, ווען זי ליגט פארשלאסען אין די הייזער און מען זעהט זי ניט, און ווען זי קומט שוין יע אמאל ארויס אין גאס, איז זי דאך אויך א באמאנטעלטע, אזוי דאס מען מערקט ניט איהר מיאוס פנים...

די גרויסע שטאדט איז נאר שעהן ווינטער און ביי נאכט, ווען זי שלאפט. דאן זעהט מען ניט אזוי איהר אומגעלומפערטעקייט און מען הערט ניט איהרע גרילצענדע קולות.

זומער אבער איז די שטאדט די סאמע מיאוסקייט. א פארשוויצטע ליגט זי אין איהרע ציגעל און שטיינער. די זון ברענט איהר אפפאלט. איהרע מענשען שלעפען זיך ארום האלב נאקעט, מיט אפענע בוזימער, פארשוויצט און מיעד... מיעד און פארשוויצט...

זומער איז נאר גוט אין דארף, אין וואלד, אין גראז. ערגעץ אין די בערג. דער דארף, איז גראדע שעהן ווען ער איז האלב נאקעט. דייר דארף שוויצט ניט. הכלל, דער דארף איז פאר׳ן זומער און דער זומער פאר׳ן דארף...

און חוץ דעם אלעמען, קען איך ניט פארטראגען די זומערדיגע אומגליקען. די מאגטעגליכע עקסידענטען. מיינע נערווען האלטען עס ניט אויס...

איך וואלט בעסער גאר ניט געוואלט קיין זומער מיט זיינע פארגעניגענס — איידער האבען אזוי פיעל אומגליקען.

ס׳איז שוין סוף זומער. דער אסיען קלאפט שוין אין טהיר.

קום אריין, קום אריין אסיען! איך האב דיך ליעב מיט דיין אומעט. מיט דיין פילאזאפישער פארטראכטקייט. איך האב דיך ליעב, ווי אן אלטען גוטען באקאנטען.

נאר אין אסיען רוה איך, בין איך מיט זיך.

ס׳איז שוין סוף זומער. עס קומט דער שטאדט מענש צוריק צו זיך אהיים. הויבט אן זיצען מעהר אין הויז. דענקען, לייענען, און חשבונ׳ען...

ער הויבט אן אפגעבען זיך א חשבון פון אלע זומערדיגע מעשים... מעגליך צי איז דאס ווערטה געווען די אנשטרענגונג. און וואס איהר וועט ניט זאגען, א ביסעלע חשבון שאדט קיינמאל ניט... דאס איז אפשר צו באלאבאטיש, אבער דערפאר געזונטער. ווייל נאך מיין שכל, ווען א מענש וואלט קיינמאל זיך ניט אפגעגעבען קיין חשבון וואלט ער ניט געוואוסט דער אמת׳ען טעם פון זינד און עבירות...

ווייל א חשבון — איז אייגענטליך א וועג ווי אנצוהאלטען צוריק זינדיגען...

אונטערגעפיהרט דעם סך-הכל, ארונטער פון מארק און מען הויבט אן פון ספנתויב...

סוף זומער, איך באגריס דיך ווי מען גלעטען [illegible]!...

ווענען דער „פארמער־לייבאר פארטי"

(אן ענטפער אויף וויליאם פייגענבוים'ס ארטיקעל אין „גערעכטיגקייט" פון 6טען אויג.)

פון א. לעפקאוויטש

אין דער „גערעכטיגקייט" פון 6טען אויגוסט האט וויליאם מ. פייגענבוים, דער פובליסיטי דירעקטאר פון דער סאציאליסטישער פארטיי, אויסגעטייטשט אייער עדיטאריעל אויף דעם אופן, דאס די סאציאליסטישע פארטיי מאכט פאר אונמעגליך א פאראייניגטע, פאליטישע אקציאן פון ארבייטער קלאס אין אמעריקא. אהנע צו דיסקוטירען די ריכטיגקייט דערפון, גיט נעג. פייגענבוים אליין צו, אז ס'איז טאקע אזוי, ווייל אנשטאט צו באווייזען, אז עס איז ניט אזוי, דרעהט ער זיך בעסער אפ אן א זייט און מיידט אוים די פראגע גאר אין גאנצען. ער דערצעהלט ליעבערשט וואס די סאציאליסטישע פארטיי האט אויפגעטאן און נאכדעם, צו זיין ערשטוינונג, מאכט ער א זעהר אומגערעכטע אטאקע אויף דער נייער פארטיי מיט איהרע באנער־טרעגער, וועלכע האבען געטאן פאר דער ארבייטערשאפט אין אמעריקא א סך מעהר ווי א טוצען פייגענבוימס. מיט גרוים צארן און מיט א פאליטישער אומוויסענהייט, וואס מען קאן זעלטען טרעפען, מאכט ברודער פייגענבוים די פאלגענדע באמערקונג: „עס איז אבסאלוט ניטא קיין אורזאכע וואס די מענשליכע אינטעליגענץ קאן באמערקען, דאס האבענדיג אין פעלד די סאציאליסטישע פארטיי, מיט דעם רעקארד איהרען, דאס אירגענד ווער זאל קומען און ארגאניזירען א צווייטע סאציאליסטישע פארטיי."

א וואונדער, צי ברודער פייגענבוים ווייס דעם פאקט, דאס די „אינדעפענדענט לייבאר פארטי" פון ענגלאנד איז געוועזען אין פעלד פאר פיעלע יאהרען איידער עס איז ארגאניזירט געווארען די „לייבאר פארטי", וואס האט שליסליך געבראכט מיט זיך, דאס די סאציאליסטישע פארטיי פון ענגלאנד זאל זיין דאס וואס זי איז יעצט: דער ערדיוקיישאנאל וועג־ווייזער פונ'ם פאליטישען לעבען אין ענגלאנד, צו גונסטען פון דער ארבייטערשאפט אין ענגלאנד און אין אנדערע לענדער. אויב דאס איז אזוי אין ענגלאנד, טא ווארום קאן ניט די ארבייטערשאפט פון אמעריקא געהן אין דער זעלביגער ריכטונג?

נעהמענדיג אויף זיך די געפאהר באצייכענט צו ווערען אלס איינער, וואס באזיצט ניט קיין טראפען אינטעליגענץ, וועל איך זיך אונטערשטעלען צו דערווייזען, ווארום איך גלויב, אז ס'איז נויטיג, ניט ווי ברודער פייגענבוים זאגט, צו גרינדען א צווייטע סאציאליסטישע פארטיי, נאר א „פארמער־לייבאר פארטי".

די סאציאליסטישע פארטיי, טראץ דעם וואס זי עקזיסטירט שוין אזוי לאנג דא אין לאנד, האט פאליטיש קיין ווירקונג ניט געהאט, ווייל זי האט צוגעצויגען צו זיך בריליאנטענע פיהרער, אבער ניט די מאסען ארבייטער און פארמערס. דאס איז ניט נור אמת געוועזען אין דער פארגאנגענהייט, זאנדערן דאס וועט אויך אזוי זיין אין דער צוקונפט, און אט פארוואס:

1. א דאנק דער פארקויפטער פרעסע, די קירכען און די סקולס, ענטהאלט איצט דער ווארט „סאציאליזם" אל־דאס־בייז, פאר וואס די אמעריקאנער ארבייטער שרעקען זיך און וואס זיי האבען פיינט, — ווי א שטייגער א מלחמה געגען רעליגיאן, פרייע ליעבע, מיינע־דיינע, דיינע־מיינע, און נאך אזא קוואטש. אלס איינער, וואס וויל איבערנעהמען די רעגירונגס לייצעס אין די הענט אריין נאך ביים לעבען, האב איך ניט קיין חשש צו געהן צום וואוטער אונטער דער סאציאליסטישער פאהן און זיין געצוואונגען אפצוגעבען 45 מינוטען פון יעדער שטונדע אויף ערקלעהרען דעם עולם, וואס סאציאליזם א י ז נ י ט; אז עס אטאקירט ניט די היים, רעליגיאן א. אז .וו. אנשטאט דעם וויל איך בעסער אויסנוצען די גאנצע שטונדע צו ערקלערען די מיסיאן פון דער פארטיי, וואס וויל עטאבלירען א נייע סאציאלע ארדנונג, וואו די פראדוקציאן זאל באטריבען ווערען פאר'ן געברויך, ניט פאר ספעקולאציע אדער פראפיט. און דאס קאן געטאן ווערען בלויז דורך דער „פארמער־לייבאר פארטי", פאר וועלכער די ארבייטער שרעקען זיך נים.

2. דער צווייטער גרונד, ווארום די ארבייטער וועלען זיך ניט אנשליסען אן דער סאציאליסטישער פארטיי, איז דער פאלגענדער: גערעכטער אדער אומגערעכטערווייזע, זיינען די ארבייטער ערצויגען געווארען צו שטעהן ביי זייער לאנד און ספעציעל ווען דאס לאנד ווערט אטאקירט. די סאציאליסטישע פארטיי, דורך איהר שטעלונג צו דער מלחמה, האט אפגעפרעמדט די אמעריקאנער ארבייטער און די פארמערס און עס דארף נעהמען יאהרען גוט־צומאכען וואס זי האט דורך דעם קאליע געמאכט. עס דארף נעהמען יאהרען ארונטערצונעהמען פון דער פארטיי דעם בארג פון ליגענס און באליידיגונגען, וואס די זאגענאנטע 100 פראצענט אמעריקאנער האבען אויף איהר ארויפגעווארפען. די „פארמער לייבאר פארטי" האט ניט אזעלכע שטערונגען.

3. די דריטע אורזאכע איז, וואס דער אמעריקאנער ארבייטער פארנעהמט זיך ניט מיט קיין פילאזאפישע פראגען; ער אינטערעסירט זיך בלויז מיט א פראקטישער פראגראם, וואס קאן דורכגעפיהרט ווערען. די סאציאליסטען דארפען, און מיט רעכט, טאקע פרעדיגען די פילאזאפיע פון סאציאליזם. אין דער זעלבער צייט אבער דארף די „פארמער־לייבאר פארטי" געבען די ארבייטער א פראקטישע פראגראם, וועלכע וועט שליסליך פיהרען צו דער אומווארפונג פון די איצטיגע הערשענדע פארטייען און דעם עקאנאמישען סיסטעם, אויף וועלכען זיי האלטען זיך.

די „פארמער־לייבאר פארטי" פאנגט אן איהר טעטיגקייט מיט א קלארער פארשטענדניס ווי די עקספראפריאטארס קענען עקספראפריאירט ווערען טריט ביי טריט. זי האט ניט קיין פארגאנגענהייט און פרעדיגט ניט קיין פילאזאפיע; זי האט ניט קיין מלחמה־רעקארד, און איז געבויט פון די צוויי קלאסען, וואס זיינען אבסאלוט נויטיג דורכצופיהרען אירגענד וועלכען פאליטישען פראגראם פון רעקאנסטרוקשאן. מיט דער סאציאליסטישער פארטיי אלס א לינקער פליגעל צו דער פארמער־לייבאר פארטי, וואלט מעגליך געוועזען אין 1824 אדער אין 1928 צו טאן פאר אמעריקא וואס די בריטיש לייבאר פארטי האט געטאן פאר ענגלאנד.

די סאציאליסטען וואס אטאקירען די מענשען וואס האבען געגרינדעט די פארמער־לייבאר פארטי, אדער די פארטיי גופא, אטאקירען די פרעהליכסטע ערשיינונג פון א פאליטישער אויפלעבונג אין אמעריקא! אזעלכע מענשען זיינען ניט נאר קורצזיכטיג, זיי שעדיגען די זאך, וואס איז זיי אם נאהענטסטען צום הארצען! ברודער פייגענבוים טרייבט איבער און פארדרעהט די סיטואציע אין שיקאגא. ער איגנארירט אבער אין גאנצען די סיטואציע אין ניו יארק.

די „פארמער לייבאר פארטי" האט אין ניו יארק געמאכט אלע אנשטרענגונגען צו קומען צו א פארשטענדניס מיט דער סאציאליסטישער פארטיי, אבער אומזיסט איז געוועזען די מיה. דאך אבער ווילען די פיהרער פון אונזער פארטיי אין ניו יארק אנווענדען אלעס וואס איז נור מעגליך ניט אפצושוואכען די קרעפטען פון ראדיקאליזם און פראגרעס. בלויז דורך צוזאמענארבייטען און געדולד, און א גייסט פון טאלעראנץ, קאנען דא באקעמפט ווערען די רעאקציאנערע קרעפטען, וואס באהערשען די צוויי הערשענדע פארטייען.

און די „פארמער־לייבאר פארטי" האט זיך דאס געמאכט פאר איהר צוועק, און זי האט דעם פולען גלויבען, אז זי וועט קאנען מאכען אז דאס זאל ווערען אויך דער צוועק פון אלע ארבייטער און פארמער אין אמעריקא. זאל דיזער צוועק און אויפגאבע נאך שווערער געמאכט ווערען, דורכדעם וואס די סאציאליסטישע פארטיי וועט זיך שטעלען אויף דער זייט פון אונזערע שונאים, די וואס שטעהען פאר דער אויפהאלטונג פון קאפיטאליזם און דער באאמטענטום פון דער אמעריקאן פעדערײשאן אוו לייבאר? דענקט עס נאך, ברודער פיינגענבוים, און איהר וועט אפשר איינזעהן, אז אייער אמוניציע דארפט איהר ליעבערשט געברויכען געגען די פארטייען פון פאלמער און סוויט, איידער געגען אייער געוועזענעם קאמעראד פאר די לעצטע 25 יאהר — מאקס הייס, ארער געגען דעם בעסטען פריינד פון דער ראדיקאלער באוועגונג, וואס האט זיך דא ווען עס איז ערויסגעוויזען, — די פארמער־לייבאר פארטי.

ברידערליך אייערע,

אברהם לעפקאוויטש,

סעקרעטער פון דער פלאטפארם־קאמיטע פון דער פארמער־לייבאר פארטי.

צו דער באזינונג, אז עס איז די העכסטע צייט פטור צו ווערען פון דער „געהיימער דיפלאמאטיע", פון וועלכער דער שאפ ליידט די גאנצע צייט און וועלכע וואלט געדארפט אויסגעראטעט ווערען, ווייל ווער ווייס אין וואס פאר א בלאטע דער שאפ וועט אריינגעפיהרט ווערען, און אלץ פון דער זעלבער „אלוויסענדער" „אלד גארד". ווער ווייס...

ס ע ם פ ר י ד מ א ן,

סעקרעטער פון לאקאל 20.

מיטינג פון דושאינט באארד פון דער קלאוקמאכער יוניאן

עס ווערען אויפגענומען קאמיטעס.

א קאמיטע פון די סטרייקענדע פיילסלייטע פון דיוויזשאן סטריט אינפארמירט, דאס זיי זיינען אויסגעשלאסען געווארען פון די סטארס דערפאר וואס זיי האבען פארלאנגט בעסערע קאנדישאנס. די קאמיטע ערקלעהרט, דאס דער דושאינט באארד קען זיי העלפען געווינען זייער סטרייק, ווען די קלאוקמאכער וואס ארבייטען אין די אויבענדערמאנטע פלעצער וואלטען אפגעשטאפט פון דער ארבייט.

דער פארלאנג פון דער קאמיטע ווערט איבערגעגעבען צו דעם באארד אוו דירעקטארס.

א קאמיטע פון די ארבייטער פון וויקטאר ס. עווערעט אינפארמירט, דאס זיי זיינען געווען אין סטרייק פאר דריי וואכען צייט און האבען קיין סטרייק־בענעפיט ניט באקומען. די קאמיטע ערקלעהרט ווייטער, דאס זייענדיג אין סטרייק האבען זיי ניט געמאכט קיינע אויסגאבען פאר דעם דושאינט באארד, און די אויסגאבע וועלכע זיי האבען געהאט זיינען געמאכט געווארען פון די ארבייטער זעלבסט. די קאמיטע פארלאנגט, דאס דער דושאינט באארד זאל זיי אויסצאהלען פאר איין וואך בענעפיט.

דער פארלאנג פון דער קאמיטע ווערט איבערגעגעבען צו די דושענעראל אפיסערס פון דושאינט באארד.

א קאמיטע פון דער סאציאליסטישער פארטיי אינפארמירט, דאס ספעציעלע עלעקשאנס אין די 5 דיסטריקטען, וואו מען האט אויסגעשלאסען די סאציאליסטישע אסעמבליליים, וועלען פארקומען, און די סאציאליסטישע פארטיי איז ענטשלאסען אנצופיהרען א שטארקען קאמף אין דיזע דיסטריקטען אום צוריקצוגעווינען די פלעצער פאר די אויסגעשלאסענע סאציאליסטען. אום צו זיין ערפאלגרייך אין דיזען וואהל־קאמף נויטיגט זיך זעהר פיעל געלד. די קאמיטע, וויסענדיג דאס דער דושאינט באארד פון דער קלאוקמאכער יוניאן האט אימער געשטיצט די סאציאליסטען אין זייערע וואהלען, האפט, דאס אויך יעצט וועט די קערפערשאפט זיך ניט ענטזאגען צו געבען פינאנציעלע שטיצע און העלפען צוריקשיקען די סאציאליסטען אין דער סטייט אסעמבלי.

דער פארלאנג ווערט איבערגעגעבען צו דער פינאנץ קאמיטע.

צושריפטען.

לאקאל 1 אינפארמירט, אז די ברידער דייטשמאן און קאפלאן זיינען ערוועהלט געווארען אלס דעלעגאטען צום דושאינט באארד אויף די פלעצער פון ברודער סאפין, וועלכער האט רעזיגנירט, און ברודער פיינבערג, וועלכער איז געווארען דושענעראל מענעדזשער פון דעם דושאינט באארד. די דעלעגאטען ווערען צוגעלאזען און ברודער דייטשמאן ווערט אויך באשטימט צו פארטרעטען ברודער סאפין'ס פלאץ אין דעם באארד אוו דירעקטארס.

דער זעלבער לאקאל פארלאנגט, דאס שטארקערע מיטלען זאלען אנגעווענדעט ווערען צו פארהיטען, אז אין די שעפער זאל ניט געארבייט ווערען אויף פארטרימינגס פון אונגעשטעלטע פלעצער.

דער איטאליענער טשעמבער אוו לייבאר לאדעט איין דעם דושאינט באארד צו א באנקעט, וועלכער ווערט געגעבען לכבוד דער קאאפעראטיווער שיף פון די איטאליענער ארבייטער, וועלכע געפינט זיך יעצט אין די וואסערען ארום ניו יארק. די איינלאדונג ווערט אנגענומען און די ברידער פיינבערג, טשארטשארא, קעלער, פיס און סטורענט ווערען ערוועהלט.

די „מארערן סקול אסאסיאיישאן אוו נארטה אמעריקא" לאדעט איין דעם דושאינט באארד צו א קאנווענשאן, וועלכע וועט פארקומען דעם 5טען און 6טען סעפטעמבער. די איינלאדונג ווערט אנגענומען און די ברידער סטורענט און לעווענטהאל (לאקאל 17) ווערען ערוועהלט.

די סאציאליסטישע פארטיי אינפארמירט, דאס א קאנפערענץ פון אלע יוניאנס וועט פארקומען, וואו די פראגע פון דעם קומענדען קעמפיין וועט באשפראכען ווערען. דער דושאינט באארד ווערט געבעטען צו זיין פארטראטען אויף דיזען קאנפערענץ. די ברידער איירענלאנד און לעווענטהאל (לאקאל 17) ווערען ערוועהלט.

די רעזיינערס יוניאן לאקאל 45 פארלאנגט, דאס דער דושאינט באארד זאל איהר באוויליגען צו זיין פארטראטען ביי דעם באארד אוו דירעקטארס דורך א דעלעגאט, אזוי ווי די אנדערע לאקאלס. דער פארלאנג ווערט באוויליגט און ברודער דע זשאריא ווערט ערוועהלט אלס דעלעגאט צום באארד אוו דירעקטארס.

דער „אודיטאר" פון דער אינטערנעשאנאל אינפארמירט, דאס ער איז דורכגעגאנגען די ביכער און די רעקארדס פון באנדס, סעקיוריטיס און פיינס און ער האט אלעס געפונען אין בעסטער ארדנונג.

פינאנץ קאמיטע באריכט.

די פינאנץ קאמיטע באריכטעט, דאס זי האט אויפגענומען דעם פארלאנג צו שטיצען די סאציאליסטישע פארטיי און זי רעקאמענדירט, אז די פארטיי זאל געשטיצט ווערען מיט 500 דאלאר. די רעקאמענדאציע פון דער קאמיטע ווערט גוטגעהייסען.

די זעלבע קאמיטע אינפארמירט ויך, אז דער סאציאליסטישען זשורנאל „דער איבערבליק" האט זיך צו זיי געווענדעט נאך שטיצע און די קאמיטע רעקאמענדירט, דאס ער זאל געשטיצט ווערען מיט 25 דאלאר. די רעקאמענדאציע ווערט גוטגעהייסען.

ל. לאנגער, סעק.

GERECHTIGKEIT
A Jewish Labor Weekly
Published every Friday by the International Ladies' Garment Workers' Union
office, 31 Union Square, New York, N. Y. Tel. Stuyvesant 1126
B. SCHLESINGER, President — S. YANOFSKY, Editor
A. BAROFF, Sec'y-Treas. — E. LIEBERMAN, Business Mgr.
Subscription price paid in advance, $1.00 per year.
Vol. II. No. 34. — New York, Friday, August 20, 1920.
Entered as Second Class matter April 16, 1920, at the Postoffice at New York, N. Y., under the act of August 24, 1912.
Accepting for mailing at special rate of postage provided for in Section 1103 Act of Ocober 3, 1917, authorised on January 25, 1919.

היינט פאר'ן שלאף
נעהמט אן
עקס - לאקס!
און איהר וועט אין דער פריה פיהלען ווי ניי־געבוירען.

פרידא׳ס גלויבען

(א דראמא אין פיער אקטען)

פון שמואל דייקסעל

(קאפירייטעד.)

פערזאנען:

דייוויד בערמאן — גיט קיין אנערקענטער שרייבער.
פרידא בערמאן — זיין פרוי.
ר׳ אהרן באסקין, חנה באסקין — פרי־דא׳ס עלטערען.
אבראש באסקין — זייער זוהן.
קלארא באסקין — זייער טאכטער.
הער לאנער — א טעאטער־מענעדזשער.
ערעל לאנער — זיין טאכטער, א יונגע חופש־שוישפילערין.
דארסקי — א טעאטער־פריינד.
דער לענדלארד פון דער הויז, וואו די בערמאנ׳ס וואוינען.
א שכנה פונ׳ם זעלבען הויז.
ר׳ קונצי דער מלמד — ר׳ אהרן׳ס א פריינד.

דריטער אקט.

(פארטזעצונג)

אבראש. (לעגט אוועק דעם בוך, כאפט איבער איהר בליק, שטעהט שנעל אויף). ניין, שוועסטער, א גלעזעל ווארימס וועל איך מיט פארגעניגען אויסטרינקען. (געהט צו, נעהמט זי ארום) .קום, עפעס פיהל איך טאקע אביסעל קאלט.

פרידא: (קוקט איהם פארשענד אין געזיכט אריין).

אבראש. (שמייכעלט קרום, נעהמט זי ארויס). נו, קום, קום... מיר ווילט זיך שטארק א גלעזעל טהעע... (פיהרט זי ארויס).

(א פאוזע. ר׳ אהרן ערשיינט לינקס).

ר׳ אהרן: (רעדט צו וועמען פון דער צווייטער זייט טיהר). האט ניט מורא, ר׳ קאנצע, קומט אריין גלייך... האט ניט קיין מורא.

(ר׳ קאנצי באווייזט זיך אין טיהר, קוקט זיך ניט זיכער ארום).

ר׳ אהרן: קומט, קומט אריין... ווייל אייגענטליך בין איך דא היימישער ווי ביי זיך אין דער היים, כ׳בין כמעט ווי דער גאנצער בעל הבית דא.

ר׳ קאנצי. (געהט אריין, ווישט אפ דעם שוויים מיט א רויט טיכעל). דער האל איז אזוי שעהן, אז כ׳האב געמיינט, אז דארטען זיינען טאקע שוין די רומס.

ר׳ אהרן: (רוקט צו א שטוהל). נו, זיצט, ר׳ קאנצי... זייט זיכער, אז דארטען ווי איהר זייט מיין פריינד, וועט איך מיין טאכטער זעהר פיין אויפנעמען.

ר׳ קאנצי. (קוקט זיך ארום, זעצט זיך). רומס, אהן אייער שאדען, גע־זאגט געווארען, ווי ביי א קיסר.

ר׳ אהרן: א יא? איך האב דאס כמעט ווי אויסגעקליבען דאס וואוינונג. פארשטעהט איהר מיך, ווייל אהן מיר טוט מיין איידעם כמעט גארניט... אפילו, אז ער דארף עפעס שרייבען, האלט ער זיך, כמעט שטענדיג, מיט מיר אן עצה, און ווי אזוי איך זאג, אזוי בלייבט עס.

ר׳ קאנצי: (זיפצט, שאקעלט באוואונדערענד מיט׳ן קאפ, הויבט זיך אויף און געהט צום ביכער שראנק, רעכטס. קוקט זיך איין אין די טאפלען). איז עפעס דא אויך ספרים פאראנען?

ר׳ אהרן: וואס פאר א פראגע? מיין איידעם, דארפט איהר וויסען, איז כמעט ווי א גאנצער למדן. שפראכען אויף אויסוועניג, קען ער וויפיעל נאר איהר ווילט אליין: דייטש, רוסיש, ענגליש, אי־דיש, לשון קודש... א קלייניגקייט, איהר שפיעלט זיך מיט איהם... עפעס א שריי־בער.

ר׳ קאנצי. (שמאטשקעט מיט די ליפען, שאקעלט צו מיט׳ן קאפ, ווידער־האלט) טאקי אין איין אמת׳ען א קלייניג־קייט — א שרייבער... זאגט מיר נאר, ר׳ אהרן, איהר זאלט מיר לעבען און געזונד זיין, וואס אייגענטליך טוט אייער איידעם? איהר האט מיר שוין דערצעהלט איין מאל, האב איך אבער ניט קלאר פארשטאנען.

ר׳ אהרן. (רעדט מיט פארגעניגען, לעבעדיג). איהר זעהט אט־א דעם שרייב־טיש און די קרעסלע?... אט־א־דא זיצט ער, הער איידעם מיינער, צולעגט (ווייזט ווי דייוויד ליגט צולעגט אויף דער קרעסלע) און עס קומען אלע מאל צו איהם צוגעהן אקטיארען און דערצעהלען פאר איהם, ווי פאר א גוטען אידען, אויס זייערע ביטערע הערצער: אזוי און אזוי, מר. בערמאן, גימא וואס צו שפיעלען, פון וואס א לע־בען צו מאכען, האט רחמנות און שרייבט עפעס פאר אונז... דאמאלס נעהמט ער, דער איידעם מיינער ארויס נאר גרויסע בויגען קלאר ווייסען פאפיער און נעהמט זיך צו דער ארבייט. און ווען ער ענדיגט נעהמען עס די אקטיארען און שפיעלען טעאטער... און אט פאר דעם קריגט ער מויזענדער.

ר׳ קאנצי: (שאקעלט פארוואונ־דערט מיט׳ן קאפ) מויזענדער?... אך, טא־טע, זיסער אין הימעל! און פריהער, זאגט איהר, איז ער א פשוט׳ער ארבייטער גע־ווען, גליק מיט מיין איידעם, וועלכער ...

[illegible]

וואס רעדט איהר ר׳ קאנצי! ווי קענט איהר זיי אפילו פארגלייכען? פארגעסט ניט, אז מיין איידעם האט נאך אין דער היים, אין רוסלאנד, געענדיגט כמעט ווי א גאנצע גימנאזיע מיט א אוניווערסיטעט. איהר פארשטעהט? נו, זעצט זיך צו אבי־סעלע... (זעצט זיך און וויגט זיך א צופרי־דענער אין שטוהל).

ר׳ קאנצי: (זעצט זיך). אי, אי, טאטע אין הימעל.

ר׳ אהרן. (צופרידען). אזוי איז, ווען גאט העלפט, מען האט לייטישע קינ־דער, און די פארכים אין שוהל, די גרויסע יחסנים, די גראבע יונגען, האבען געמיינט אז איך בין אבי־וואר! אבער זיי זיינען ביי מיר פארשטומט געווארען היינטיגען שבת. איך האב זיי פיין אפגעשמיסען, ר׳ קאנצי, ניט אמת... (לאכט), ס׳וואלט מיר, אייגענטליך, אפילו ניט געדארפט אנ־שטעהן אציגד, מיט זיי דאווענען אין איין שוהל, נאר זאל מיינס איבערגעהן... (וויגט זיך).

חנה (קומט אריין). זעה נאר עפעס, איך האב שוין געוואלט אין די פאלים סטיישאנס געהן זוכען און ער ווארפט זיך גאר אין ראקער טשער... וואס האסטו זיך אזוי צוקידעט?

ר׳ אהרן: אז כ׳שאקעל זיך, דאכט זיך מיר, אז כ׳בין א קליין קינד און האב נאך דיר פאר קיין ווייב ניט.

חנה: .אזא מזל אויף... (באמערקט ר׳ קאנצי׳ן, זאגט עטוואס אירא‏ניש) הא... זעה נאר... א גאסט אויך מיט זיך גע־בראכט?

ר׳ קאנצי. (גיט זיכער). כע־כע־כע... מיר זיינען דא ניט ווייט געוועזן... זאגט ר׳ אהרן, „קומט אריין צו מיין איי־דעם, דעם שרייבער“. כע־כע... זיינען מיר אריינגעגאנגען.

(פרידא, אבראש און קלארא קומען אריין. ר׳ קאנצי שטעלט זיך אויף, שמיי־כעלט פארלעגען).

קלארא (צו דער מוטער). כ׳האב דיר געזאגט, ער וועט זיך אליין אפזוכען.

ר׳ אהרן (אגווייזענדיג אויף פרי־דא׳ן) אט דאס איז מיין עלטסטע טאכ־טער, דעם שרייבער׳ס פרוי. (זאגט צופרי־דען) דאס איז ר׳ קאנצי דער מלמד, א איד א למדן... מיינער א גוטער פריינד.

פרידא: זעהר אנגענעהמען אייך צו קאנען, ר׳ קאנצי. ס׳טוט מיר לייד, וואס איהר זענט אביסעל צו שפעט גע־קומען.

(ר׳ אהרן ווארפט א טריאומפירענדען בליק צו ר׳ קאנצי׳ן).

ר׳ קאנצי: איך דאנק אייך זעהר שעהן... כע־כע־כע... ס׳איז שוין טאקי שפעט... מיר זיינען דא ניט ווייט געוועזן, זאגט ר׳ אהרן, „קומט אריין צו מיין איידעם, דעם שרייבער... כע־כע־כע, זיינען מיר אריינגעגאנגען.

פרידא: קום פאפא, מיט ר׳ קאנצי׳ן און אנדערש מאל, נאר פריהער, וועלען מיר פארברייינגען אביסעל.

ר׳ אהרן: כ׳וועל טאקע מאר־גען קומען: כ׳וויל באקענען ר׳ קאנצי׳ן מיט דאוויד׳ען.

(קלארא און אבראש קעהרען זיך אפ, לאכען).

חנה: (אונצופרידען). נו, און אז ר׳ קאנצי וועט זיך ניט באקענען מיט דא־וויד׳ן, וועט זיך די קיה ניט לאזען מעל־קען?

ר׳ אהרן (צום ווייב). ס׳איז ניט דיין עסק. אין קיין מענערשע זאכען האסטו זיך ניט וואס צו מישען.

ר׳ קאנצי: הע, נארישקייטען. כע־כע־כע... איהר דארפט זיך צוליעב מיר ניט קריגען... וועל איך זיך ניט באקענען. וואס קען מען מאכען?

פרידא: (קוקט אונצופרידען אויף דער מוטער, זאגט פריידליך צו ר׳ קאנצי׳ן), אויב איהר וועט דא זיין מארגען ניט ווייט — קומט אריין.

ר׳ קאנצי: איך דאנק אייך זעהר שעהן... כע־כע־כע... גרויסע מענשען זיינען קיין מאל ניט גרויס ביי זיך. האט מיר א גוטע נאכט...

ר׳ אהרן: א גוטע נאכט, פריי־דאלע, ביזט א טייער קינד. (געהט מיט ר׳ קאנצי׳ן צום ארויסגאנג. רעדט צו איהם) איהר זאלט אין מיטען דערצעהלען די יחסנים אין שוהל אלעס. זאלען זיי... (ביי־דע אב).

חנה: א גוטע נאכט. ער האט איהם אבער נעבראכט אהערצו צושלעפען.

פרידא: געה געזונטעהייד. או, באליידיג ניט אזוי דעם טאטען.

חנה: נישקשה. ער וועט זיך פון דעם ניט פארקיהלען.

קלארא: ער איז שוין צוגע־וואוינט צו איהרע צונ־לופטען. (צוקושט זיך מיט פרידא׳ן) גוד־נייט! (צום ברודער) און דיך [illegible]

קלעפקע. גוד־נאיט!

אבראש. (געמאכט פרעהליך). מעגליך... מארגען אבער וועט שוין אלעס זיין אין ארדנונג.

(חנה און קלארא אב. א פאוזע).

אבראש: (געהט איבער דאס צי־מער, זעצט זיך אויף דער סאפע). דער טאטע איז אפט ווי א קליין קינד.

פרידא. (פארטראכט). פאר וואס ניט? אין יעדען פון אונז ליגט באהאל־טען אביסעל באריהמעריי, בפרט נאך אין אן אלטען פאטער אין באצוג צו אזא גע־רעטאנעם קינד ווי דייוויד איז... (געהט איבער דאס צימער, זעצט זיך נעבען טיש). נו, ווי רעכענסטו, וועט דייוויד׳ס צווייטע פיעסע האבען אזא ערפאלג ווי די ערשטע?

אבראש. (טראכט א ווייל). איך בין זיכער, אז יא, אבער... איך ווייס ניט דעם גאנצען אינהאלט פון איהר. דאוויד איז אציגד אזוי זיכער אין זיך, אז ער האט זי מיר ניט פארגעלעזען ווי די ער־שטע.

פרידא: כ׳ווייס אויך ניט פון איהר מעהר. (א קליינע פאוזע). ער האט מיר די לעצטע צייט אויך אויפגעהערט פארצולעזען זיינע ערצעהלונגען. ער שרייבט און שיקט זיי גלייך אוועק. (א קליינע פאוזע, זאגט מיט א זיפץ). און ווייי־טער, ווער ווייסט, אפשר לעזט ער זיי יא וועמען פאר?!

אבראש. (ווארפט אויף איהר א שנעלען בליק). נארישקייטען! (געהט אי־בער׳ן צימער), וועמען האט ער זיי פאר־צולעזען אויב ניט אונז? ער האט פשוט קיין צייט ניט. (זעצט זיך נעבען טיש).

פרידא: רעדסט ווי א קינד. יע־דער איינער וואלט אציגד פאר א כבוד גע־האלטען, ווען דאוויד בערמאן זאל פער־זענליך פאר איהם עפעס פארלעזען. (א קליינע פאוזע). האסטו דא פריהער געזעהן מר. לאנער׳ן?

אבראש: יא, כ׳האב איהם ארויסגעהענדיג באגעגענט.

פרידא: מיט זיין טאכטער?

אבראש. (שווייגט א ווייל). ניין, זי איז אין הויז געבליבען. ער האט מיר געזאגט, זי דארף עפעס וועגען איהר נייער ראלע אויספרעגען. — אנטקעגען וואס פרעגסטו עס מיך?

פרידא: גלאט אזוי. (קוקט אנ־געשטרענגט פאר זיך).

(א פאוזע).

אבראש: פון וואס טראכסטו, שוועסטער?

פרידא. (זאגט מיט אמאל, קוקענ־דיג איהם גלייך אין פנים). פאר וואס ביזטו בייז אויף דאוויד׳ן?

אבראש: בייז?... וואס איז עס דיר נאר איינגעפאלען?

פרידא. (שטרענג). פארגעס ניט, אבראש, אז דו זאגסט קיין מאל קיין ליגען ניט!

אבראש: איך געדענק עס, אבער — — —

פרידא: דו ליעבסט און גלויבסט דאוויד׳ן פונקט ווי איך און איך ווייס בלויז איין פאל, ווען דו זאלסט אומ־שטאנדע זיין אויף איהם ברוגז צו זיין.

אבראש (שמייכעלט קרום). יא?... וואס איז דער פאל?

פרידא: (פעסט). ווען ער זאל מיך אנפאנגען צו נארען!

אבראש. (קערט ליובט אפ דעם קאפ. א קורצע פאוזע).

פרידא. (אנגעשטרענגט). האסטו עפעס באמערקט אין זייערע באציהונגען?

(א פאוזע).

אבראש: (שאקעלט מיט׳ן קאפ אויף יא).

פרידא: (ציטערט אויף, דריקט זיך צוזאמען פון ווייטאג. א פאוזע). ער ליעבט זי?

אבראש: יא. (חיים), אבער ער האט איהר געזאגט, אז ער וועט דיך ניט פארלאזען, א זער וועט עס קיין מאל ניט טאן. דו קענסט רוהיג זיין: דאוויד האלט שטענדיג זיין ווארט.

פרידא. (לאזט לאנגזאם אראפ דעם קאפ אויף די קניע און דריקט איהם צוזא־מען מיט ביידע הענט).

אבראש: נו, ווער ניט פארצוויי־פעלט, שוועסטער, איך גלויב ס׳איז ניט מעהר ווי א צייטווייילינע זאך, א איבער־גאנג. — — דער ארטיסט, דער קינסט־לער אין איהם, ליעבט זי, איהר זינגען, איהר שפיעלען, אבער דער מענש, זיין הארץ באלאנגט צו דיר — — נו, רוהיג, שוועסטער, רוהיג...

(א פאוזע).

פרידא. (גלייכט זיך לאנגזאם אויס, גיט א טיעפען זיפץ, הויבט זיך אויף, זזאגט איינגעהאלטען). וועסט אויסלעשען דאס ליכט.

אבראש. (הויבט זיך אויף). וואס רעכענסטו צו טאן אציגד?

פרידא: געהן שלאפען און... מארגען וועלען מיר זעהן.

[illegible]

איינגאנצען ניט געטשעפעט פ׳וועט די כער גאנץ גיך פון זיך וועלכסט איבער־געהן.

פרידא: מעגליך... כ׳וועל וועהן... א גוטע נאכט. (געהט ארויס רעכטס).

אבראש. (קוקט איהר נאך, שטעהט א ווײלע טרויעריג שאקלענדיג מיט׳ן קאפ, לעשט אויס די עלעקטרי, געהט ארויס).

(א פאוזע. דער רויטער לאמפ אויפ׳ן שרייב־טיש צינדט זיך אן. פרידא אין א ווייסען נאכט־קלייד שטעהט נעבען טיש, זעצט זיך, פארגראבט דעם קאפ אין די הענט, הויבט זיך באלד אויף און שפאנט אונרוהיג איבער׳ן צימער, ערגיץ־וואו ניט ווייט קלינגט א זייגער צוועלף. זי בלייבט שטעהן, הערט זיך צו. זעצט זיך און רוקט זיך מיט אריין אין א וויעג־שטוהל. א פאוזע).

בערמאן. (קומט אריין פון דער מיטעלסטער טיר, בלייבט שטעהן ערשטוינט, דערזעהענדיג זי אין שטוהל. געהט צו). איז עפעס געשעהן, פרידא?... ווי קומט עס דו שלאפסט ניט?

פרידא: (ענטפערט ניט. קוקט איהם גלייך אין געזיכט. א פאוזע).

בערמאן: וואס איז מיט דיר? וואס קוקסטו מיך אזוי אן?

פרידא: (ווענדעט ניט אפ א בליק פון איהם).

בערמאן: (קעהרט אפ דעם קאפ). איך פארשטעה גארניט — —

פרידא: זיץ, דייוויד, כ׳וויל עפעס ריידען מיט דיר.

בערמאן. (הויבט מיט די אק־סעל, זעצט זיך. א פאוזע).

פרידא: זעקס יאהר אז איך קען דיך, זעקס יאהר, אז איך ליעב דיך — — זאג, האב איך פארדיענט דו זאלסט מיך נארען?

בערמאן (ציטערט אויף): וואס ווילכטו זאגען?

פרידא: דו ווייסט עס אליין זעהר גוט...

בערמאן: (קוקט איהר א ווײלע אן אנגעשטרענגט אין געזיכט, לאזט אראפ דעם קאפ).

פרידא: (מיט א ציטערנדער שטימע). דייווי, אויף קיין ליעבע עקזיס־טירט ניט קיין רעכט, אבער אויף צו־טרויען יא... האט איך עס ביי דיר זיך ניט פארדיענט? דו טארסט מיך אפילו אויף קיין רגע ניט נארען, ביזט מיר גאר ניט שולדיג... זאג מיר: ליעבסטו זי?

בערמאן: (הויבט לאנגזאם אויף דעם קאפ). יא... איך ליעב זי... (פרידא פלא־טערט אויף, האלט זיך אבער צוריק). נאר איך פיהל מיין אייביגען חוב צו דיר און מיין הארץ ווערט אין שטיקער צוריסען.

פרידא: (שאקעלט מיט׳ן קאפ אויף ניין). ביזט מיר גארניט שולדיג. ליעבע ווייסט ניט קיינע חובות. (ווישט שנעל אוים די טרעהרען).

בערמאן. (כאפט זי אן פאר׳ן האנט): ווײן ניט, פרידא, וויין ניט, טייע־רע, כ׳וועל זיך פון אלעם ענטזאגען און דיך ניט פארלאזען... וויין ניט, כ׳בעט דיך!... (דריקט איהר האנט צו זיינע לי־פען. א פאוזע).

פרידא: (שטעלט זיך אויף, בער־מאן נאך איהר). ניין, דו דארפסט זיך פון גאר ניט ענטזאגען... בעסער וועל איך אליין ארויסגעהן פון דיין לעבען...

בערמאן: (לאזט זיך צו צו איהר, וויל עפעס זאגען).

פרידא: (שטעלט איהם אפ מיט׳ן האנד). מען דארף ניט. צו וואס איבריגע רייד?

אבראש. באווייזט זיך אהן א רער־קעל, אין טיהר רעכטס, קוקט זיי אן דער־שראקען).

פרידא: אבער איין זאך, דייוויד, וויל איך וויסען. ליעבט זי דיך אזוי ווי איך? ציטערט און בלוטיגט פאר דיר איהר הארץ ווי מיינס?... גלויבט זי אין דיר ווי איך?... גיט זי דיר אוועק איהר גאנצע נשמה, איהר גאנצען „איך“?... אויב ניט, וועט דיר זיין אזוי ניט גוט... כ׳האב אזוי מורא, אז דו, דיין נשמה, דיין טאלאנט זאלען ניט צוטראטען ווערען, און... ווער קען אזא זאך נאך בעסער טאן ווי א שעהנע פרוי?... (דריקט צו איהר טיכעל צו די אויגען).

בערמאן: (כאפט זי ארום, זאגט דורך טרערען). ניין, פרידא, איך געה ניט אוועק פון דיר!... דא, מיט דיר וועל איך בלייבען!...

פרידא. (שאקעלט מיט׳ן קאפ אויף ניין). מען דארף ניט. קרבנות ברענגען קיין הילף ניט, ווען די נעמער זיינען טויט. א גוטע נאכט... (לאזט זיך געהן רעכטס. כאפט זיך פלוצלונג אן פאר׳ן קאפ, נעהמט זיך וואקלען).

בערמאן: (שרייט אויס). פרי־דא! (ווארפט זיך פאראויס, וויל זי אונטער־כאפען).

אבראש: (פארלויפט איהם דעם וועג, כאפט אן די שוועסטער, שטעלט זיך צווישען זיי, קוקט אויף איהם בייז).

בערמאן: (מיט וועה). אבראש...

אבראש: (ענטפערט ניט. פיהרט די שוועסטער לאנגזאם ארויס רעכטס).

בערמאן. (שטעהט א ווײלע פאר־טומעלט, פארברעכט די הענט, הויבט זיך אויף מיט א קרעכץ). גאט, ווי שרעקליך... ווי שרעקליך!... (געהט מיט א געהויבענער ... בער׳ן צימער).

(דער פארהאנג פאלט [illegible])

[illegible]

לאקאל 100 און דער שיקאגא'ער דזשאינט באארד

(אן ענטפער צו וויס פרעזידענט סקולמאן)

פון מאקס בראדסקי

אין זיין ארטיקעל „א פאר נאטיצען וועגן שיקאגא'ר לאקאלס" שרייבט וויס פרעזידענט סקולמאן אין דער „גערעכטיגקייט" פון 30טען יולי פאלגענדעס:

„א סך ערגערניש און א ביסעל טומעל האבען מיר אלס רעזולטאט פון דער קאנווענשאן'ס באשלוס אין שייכות מיט לאקאל 100 סקוירט און דרעסמייקערס יוניאן און די לאקאלס פון דעם דזשאינט באארד. עס איז אמת, — שרייבט ער ווייטער — אז לאקאל 100 איז שוין יעצט א צד אין דעם דזשאינט באארד מיט געזעצליכע פארטרעטער און פארשיערנע רעכטע, וועלכע זיי האבען, אבער דאס סאמע וויכטיגסטע, ווי דאס טראנספערירען די קאטערס און פרעסערס צו די דזשאינט באארד לאקאלס איז נאך ניט דורכגעפיהרט געווארען."

אום קלאר צו מאכען וואס איך וויל אויסברייטען, איז נויטיג צו ציטירען וואס די קאנווענשאן האט באשלאסען. ווענען רעזאלוציע 82 האט די ארדזשאסטמענט־קאמיטע אריינגעטראגען פאלגענדע רעקאמענדאציע און עס איז אנגענומען געווארען פון דער קאנווענשאן: „מיר רעקאמענדירען, דאס די 15טע קאנווענשאן זאל ארדערען אלע קאטערס און פרעסערס פון לאקאל 100 צו טראנספערירען צו די באטרעפענדע לאקאלס פון דעם דזשאינט באארד, לאקאל 18 און 81, אין א משך פון 30 טעג; אויך אלע דרעס און סקוירט אפרייטארס אונטער דער קאנטראל פון לאקאל 5 זאלען זיך טראנספערירען צו לאקען 100."

ברודער סקולמאן לאזט אויס, אז „אויך אלע סקוירט און דרעס אפרייטארס זאלען זיך טראנספערירען צו לאקאל 100."

עס איז ווערט צו ציהען אייער אויפמערקזאמקייט, אז פרעזידענט שלעזינגער, ווייענדיג אין שיקאגא ענדע יולי, איז געגאנגען א שריט ווייטער און האט באשטימט, אז אלע קלאוק און סוט אפרייטארס, וועלכע ארבייטען לענגער ווי דריי מאנאטען אין דרעס שעפער, זאלען זיך אויך טראנספערירען צו לאקאל 100. מיט דעם באשלוס האט פרעזידענט שלעזינגער געלייזט איינע פון די פארפלאנטערטסטע פראגען ביי די שיקאגא'ר לאקאלס. און עס איז דאך נאטירליך, אז ווייבאלד אין שיקאגא עקזיסטירט א יוניאן פון דרעס און סקוירט מייקערס, וואָרום זאלען די, וועלכע זיינען באשעפטיגט ביי דרעסעס און סקוירטס, קאנטראלירט ווערען פון לאקאל 5, וואס האט בוכשטעבליך צו טאן מיט קלאוקס און סוטס?

און פרעזידענט שלעזינגער, צוזאמען מיט די קאמיטעס פון ביידע צדדים, זיינען געקומען צום שלום, אז די טראנספערירען דארף פארקומען ניט שפעטער ווי דעם 1טען אויגוסט.

נון, די קאטערס האבען זיך שוין אלע טראנספערירט צו לאקאל 81. די פרעסערס זיינען שוין געקומען צו א פארשטענדיגונג מיט לאקאל 18 און פאנגען שוין אן ארויסצונעהמען טראנספערס. אבער די דרעס און סקוירט אפרייטארס פון לאקאל 5 זיינען נאך אלץ דארט, וואו זיי זיינען געווען. עס איז נאך זאגאר קיין אנפאנג ניט געמאכט געווארען, אז זיי זאלען זיך טראנספערירען. און ברודער סקולמאן, וועלכער איז שטענדיג עהרליך צו זיין יוניאן און דריקט שטענדיג אויס דעם שטאנדפונקט פון דעם דזשאינט באארד, האט גאנץ גוט געטאן וואס ער האט פאר די לעזער פון דער „גערעכטיגקייט" ארויסגעלאזט דעם באשלוס פון דער קאנווענשאן. אבער וואָרום לעגט ער די גאנצע שולד אויף די מעמבערס פון לאקאל 100?

די גאנצע צייט, וואס די פראגע פון טראנספערירען די קאטערס און פרעסערס צו לאקאל 81 און 18 איז אנגענומען געווארען האט לאקאל 100 געקעמפט געגען דעם בלויז צוליעב איין אורזאכע: ווייל די קאטערס און פרעסערס, וועלכע צעהלען זיך 350 מעמבערס, אלע מענער, וועלען פארלאזען לאקאל 100, וועט עס אונזער יוניאן זעהר פיעל שאדען, ווייל זיי זיינען געווען די איינציגע טוער אין דער יוניאן. בלויז א דאנק זיי זיינען די הונדערטער מיידלעך אויך געווארען טעטיג. עס איז א פאקט, אז די ווענגוויזער פון אונזער יוניאן, זינט דעם זיעג פון 1918, זיינען געווען די קאטערס און פרעסערס. יעדענפאלס האט לאקאל 100 אנגענומען און דורכגעפיהרט דעם באשלוס פון דער קאנווענשאן מיט דעם געדאנק, אז אויב מיר פארלירען אונזערע טעטיגע מעמבערס וועלען מיר דערפאר קריגען די דרעס און סקוירט אפרייטארס וואס באלאנגען צו לאקאל 5, וועלכע, פארבירנעהענדיג, לאקאל 100 איז בארעכטיגט צו האבען נאך איידער עס איז געווען א פראגע פון דזשורידיקשאן.

לאקאל 100 קאנטראלירט ביז היינטיגען טאג 110 דרעס און סקוירט שע...

פאר און דער דזשאינט באארד קאנטראלירט פון 18 ביז 20 דרעס און סקוירט שעפער. היינט שטעלט זיך פאר דעם מיש־מאש, ווען א לאקאל 100־מעמבער זוכט א דזשאב און קומט אריין אין א דרעס־שאפ וואס ווערט קאנטראלירט פון דזשאינט באארד, עס פאנגט זיך אן א געשיכטע מיט פערמיטס, פראטעסטען, און דער ארבייטער ליידט דערפון. איך בין בערייט אלס סעקרעטער פון לאקאל 100 צוצושטעלען פאקטען, אנווייזענדיג, דאס די גרויסע צאהל מעמבערס, וואס זיינען באשעפטיגט ביי דרעסעס און סקוירטס און וואס באלאנגען צו לאקאל 5, בעטען זיך מען זאל זיי אריינעהמען אין לאקאל 100 — ניט ווייל זיי האבען עפעס געגען דער יוניאן אדער געגען דער אדמיניסטראציע פון לאקאל 5, נאר פשוט ווייל זיי ווילען באלאנגען צו דער יוניאן, ווענעס ארבייטער מאכען בלויז דרעסעס און סקוירטס.

מיט מיין גאנצען רעספעקט צו וויס פרעזידענט סקולמאן, מוז איך איהם אויפמערקזאם מאכען, אז ווייל ער האט אויסגעדריקט די פארלאנגען און געפיהלען פון דעם דזשאינט באארד, האט ער דאך אין גאנצען איגנארירט די פארלאנגען און געפיהלען פון אלע די, וואס זיינען באשעפטיגט ביי דרעסעס.

אלס וויס פרעזידענט פון דער אינטערנעשאנאל דארף ברודער סקולמאן זעהן, אז דער אמת'ער באשלוס פון דער קאנווענשאן זאל דורכגעפיהרט ווערען פון לאקאל 5 אזוי גוט ווי פון לאקאל 100.

מ א ק ס ב ר א ד ס ק י,
סעק.־טרעזש. פון לאקאל 100.

וואס הערט זיך אין דער דזשויינערס יוניאן לאקאל 45?

די אויסערגעוועהנליך שלעכטע צייט, וועלכע די קלאוק אינדוסטריע לעבט איצט איבער, האט אויך איהר ווירקונג אויף דעם דזשויינער. און איהר פיהלט עס, ווען איהר רעדט מיט איהם. געהט אין דער פינפטער עוועניו צווישען דער 31טער און 34טער סטריט, דארט וואו די דזשויינערס קומען זיך צוזאמען, וועט איהר זעהן שטעהן גאנצען גרופען פארצווייפעלטע מענשען. ווארום זיינען זיי אזוי פארצווייפעלט און נידערשלאגען? ווייערע סטיילס, וואס זיי האבען אויפגעמאכט, פארקויפען זיך ניט. די לאגע מאכט, אז די בעלי בתים זאלען אויף די דזשויינערס קוקען מיט פארקרימטע נעזער, עפעס ווי זיי וואלטען שולדיג געווען אין דער סלעק אין טרייד.

ווען אלע דזשויינערס וואלטען געווען א ביסעל מעהר באוואוסטזיניג, וואלטען זיי פארשטאנען, אז ניט זייערע סטיילס זיינען שולדיג, וואס עס איז קיין ארבייט ניטא. א פיעל טיפערע אורזאכע איז אין דעם פאראנען. דער דזשויינער ווייס אבער ניט די אורזאכע. ער גלויבט וואס זיין מאנופעקטשורער זאגט איהם, „אז די סטיילס טויגען ניט", דארום פארקויפען זיי זיך ניט.

* * *

פיעלע דזשויינערס געהען ארום ליידיג, טראָץ דעם וואס עס זיינען דא אין ניו יארק מעהר קלאוק שעפער ווי דעזיינערס. ווי קומט עס און פון וואנען נעמט זיך עס? דער ענטפער איז פאלגענדער: עס זיינען דא דזשויינערס, וועלכע האלטען אן עטליכע פלעצער. איין פלאץ האלט ער אן ביימאג און אין אנדערע פלעצער מאכט ער „דזשאבס" ביינאכט. אזא צושטאנד מאכט אונמעגליך פאר פיעלע דזשויינערס צו קריגען באשעפטיגונג. נאך מעהר, אזא צושטאנד פארשארפט אויך די קאנקורענץ צווישען איינעם און דעם צווייטען מאנופעקטשורער. נאך דעם ווי א מאנופעקטשורער ספענדט פיעל געלט פאר סטיילס, קומט זיין דזשויינער און טראגט זיי ארויס, פארקויפענדיג זיי פאר גארניט. מיר ווייסען פון פיעלע אזעלכע דזשויינערס, וואס טוען דאס. צו זיי ווילען מיר זאגען:

סטאפט בעגעהן דיזע פארברעכענס, רואינירט ניט אייערע מיטמענשען און דעם דזשויינער־פאך!

מיר האבען איבער דער פראגע ניט געוואלט שרייבען אזוי לאנג. מיר האבען ניט געהאט די פאקטען און באווייזע. יעצט, ווען מיר האבען די נויטיגע באווייזע, ווילען מיר זאגען צו אלע דזשויינערס: סטאפט מאכען די „דזשאבס"! צוליעב זעלבסטפארטיידיגונג וועלען מיר זיין געצוואונגען צו פארעפענטליכען די נעמען פון יעדען דזשויינער, וואס טוט עס, און די מאנופעקטשורערס זאלען וויסען ווער זיי האבען ביי זיך אין זייערע פעקטאָריס.

* * *

ווי עס איז איבעלן שוין געזאגט געווארען, האט די שלעכטע צייט איהר ווירקונג אויף דעם דזשויינער. האט אויך די שלעכטע צייט א ווירקונג אויף דעם לאקאל?

ווען מיר קומען צו דער פראגע קענען מיר באריכטען דעם געגענטייל. ווי די צייט איז שלעכט, איז אונזער לאקאל געוואקסען אין מעמבערשיפ. אנטוויקלונגען אין טרייד טרייבען וואס מעהר דזשויינערס אין דער יוניאן אריין. אין די לעצטע עטליכע וואכען זיינען אריינגעקומען אזעלכע דזשויינערס, וועלכע האבען ניט געוואלט הערען און דענקען פון א יוניאן. עס איז זיי ניט אנגעשטאנען צו באלאנגען צו דער יוניאן דערפאר, ווייל זיי זיינען געשטאנען אין די הויכע פענסטער. א סך פון די דזשויינערס זיינען שוין אריין אין דער יוניאן. די צייט און די אומשטענדען זיינען די בעסטע ארגאנייזערס. און די אומשטענדען וועלען אויך די איבעריגע דזשויינערס צווינגען צו ווערען יוניאן לייט.

* * *

מיר האבען נאך ביז יעצט ניט באריכטעט אז אין אונזער לאקאל האט זיך געגרינדעט א קאמיטע וועמעס צוועק עס איז צו ענטוויקלען דעם ארטיסטישען געפיהל צווישען אונזערע מעמבערס. די קאמיטע באשטעהט פון מענשען, וועלכע האבען פיעל־יעהריגע ערפאהרונג אלס דזשויינערס אין דעם קלאוק טרייד.

די קאמיטע וועלכע וועט האבען די אויפזיכט איבער דעם טייל טעטיגקייט פון דעם לאקאל, האט שוין אויסגעארבייט א רייהע פלענער און זי וועט איהר ארבייט אנפאנגען אזוי שנעל ווי די עקזעקוטיוו באארד וועט די פלענער גוטהייסען.

* * *

מיר האבען שוין מעהרערע מאל אויפגעפאדערט אונזערע מעמבערס, אז ווען ס'קומט זיי אויס צו שרייבען אדער באניי'ען אגרימענטס, זאלען זיי דאס ניט טאן איידער זיי האבען זיך צוזאמענגערעדט מיט דעם סעקרעטער פון דער דזשויינער'ס יוניאן. אין די לעצטע עטליכע וואכען האבען אייניגע פון אונזערע מעמבערס געהאט פיעלע טראָבעלס מיט זייערע אגרימענטס, א דאנק דער אונקלאהרער שפראך, וואס די קאנטראקטען האבען אין זיך אנטהאלטען. פון אן אגרימענט, וועלכער איז ניט קלאהר געשריבען, קען זיך א מאנופעקטשורער שנעל ארויסדרעהען אהן דער מינדסטער שוועריגקייט. זייט אזוי גוט און שרייבט ניט קיין אגרימענטס ביז וואנען איהר האט זיך ניט באראטהען מיט דעם סעקרעטער ה'ן דעם לאקאל אדער מיט אונזער ליגעל אדווייזער, מאיר לאנדאן.

* * *

האט איהר שוין די נייע דיוס קארד? רענקט וועגען דער וויכטיגער פראגע. ווארט ניט ביז וואנען דער ביזנעס אגענטס וועט אייך דערמאנען צו בייטען אייער יוניאן ביכעל. טוט דאס אליין.

עקז. באארד דזשויינערס
יוניאן לאקאל 45

צו דער ערשיינונג פון דער „געשיכטע פון טרייד יוניאניזם" אין אידיש

עס איז ערשיענען, אין אידיש, דער ערשטער באנד פון סידנעי וועבב'ס „די געשיכטע פון טרייד יוניאניזם", ארויסגעגעבען פון דער קראפאטקין ליטעראטור געזעלשאפט, ניו יארק.

„די געשיכטע פון טרייד־יוניאניזם" איז דאס אויספיהרליכסטע און גרינדליכסטע ווערק, וואס איז געשריבען געווארען איבער דעם ענין. די פארפאסער האבען פארבראכט יאהרען אין ארומפאהרען איבער גאנץ ענגלאנד און זאמלען שריפטליכע מאטעריאלען. זיי האבען אויפגעזוכט די עלטסטע מיטגליעדער און געוועזענע בעאמטע פון די עלטסטע ארבייטער ארגאניזאציעס, און וואו נאר זיי האבען געקאנט קריגען דאקומענטען פאר זייער געשיכטע.

דאס ווערק פאנגט אן מיט א פארשונג וועגען דער ענטשטעהונג פון טרייד־יוניאניזם און גיט אן איבערבליק איבער די צופעליגע און צייטווייליגע פאראייניגונגען און פארבאנדען פון ארבייטער פון זיבצעהנטען און אכצעהנטען יאהרהונדערט, וועלכע זיינען געווען האלב־צעכען און האלב יוניאנס און געהט דאן איבער צום אנפאנג פון ניינצעהנטען יאהרהונדערט, וועלכע זיינען געווען האלב־צעכען אין דעם עקאנאמישען לעבען פון דער געזעלשאפט, עס פאנגט זיך אן די געשיכטע פון ענטוויקלונג פון דעם טרייד־יוניאניזם ביז היינטיגען טאג.

זיי גיבען אונז ווייטער א בילד פון דעם קאמף פאר דער עקזיסטענץ פון דער ארבייטער־באוועגונג. די צרות און פארפאלגונגען, וואס די ארבייטער און זייערע ארגאניזאציאנען האבען געהאט אויסצושטעהן מצד די ארבייטסגעבער און דער רעגירונג, ביז דער ענדליכער צוריקרופונג פון אלע אויסנאהמס" און באשרענקונגס־געזעצע קעגען ארבייטער פאראייניגען אין 1825.

דאן געהען זיי איבער צו דער אינערליכער פארטיפונג פון דעם טרייד־יוניאניזם, שילדערן דעם איינפלוס פון די נייע אוטאפיסטישע און אלגעמיין סאציאליסטישען אידעען אויף דער באוועגונג, אין וועלכער פעריאדע עס איז געלעגט געווארען דער פונדאמענט פון יענער גרויסער און מעכטיגער ארבייטער באוועגונג אין ענגלאנד, וועלכע שפיעלט היינט אזא נעוואלטיגע ראלע, מיט וועלכער די רעגירונג מוז זיך איצט אזוי שטארק רעכענען און מאכען גרויסע הנחות איינע נאך די אנדערע, וועלכע וועלען ענדליך מוזען פיהרען צו דער לייזונג פון דער ארבייטער פראגע אין אלגעמיין.

די אידישע איבערזעצונג וועלכע איז געמאכט געווארען נאך דער לעצטער אויפלאגע, נעהמט אריין די לעצטע פאסירונגען פון דער ענגלישער ארבייטער באוועגונג ביז צום היינטיגען יאהר. (1920).

מיט דער ארויסגאבע פון וועבב'ס „געשיכטע פון טרייד יוניאניזם" גלויבט די קראפאטקין ליטעראטור געזעלשאפט, אז זי האט באמת באפרידיגט א נויט, וואס האט זיך לאנג געלאזט פיהלען אויף דער אידישער גאס. דער ריזיגער וואוקס פון די אידישע גרויסע און מעכטיגע טרייד־יוניאן ארגאניזאציעס, וועלכע זיינען פארטראטען אין די אינטערנאציאנאלע ארבייטער פארבאנדען פון אלע לענדער, האט געמוזט ארויסרופען א דרינגענדע פאדערונג צווישען די אינטעליגענטע ארבייטער זיך צו באקאנען מיט דער געשיכטע פון זייער באוועגונג און צו לערנען פון איהר ענטוויקלונג די נעקסטע אויפגאבען און ווייטסטע ציעלען פון איהר פראגרעסיווען גאנג. און עס איז באמת שווער צו געפינען א בעסערן קוואל פון וואנען צו שעפען די אלע נויטיגע ידיעות, איידער דאס ווערק פון סידנעי און ביאטריס וועבב.

ווען מיר האבען אנאנסירט אז מיר פארפערטיגען צום דרוק וועבב'ס „געשיכטע פון טרייד יוניאניזם", איז זעס אויפגענומען געווארען מיט באגייסטערונג פון דער אידישער ארבייטער־באוועגונג. א צאהל יוניאנס, סאציאליסטישע פאראיינען און „ארבייטער־רינג"־בראנטשעס האבען זיך אנגעשלאסען אלס מיטגליעדער פון דער „ק. ל. ג." כדי באהילפיג צו זיין אין דער ארויסגעבונג פון'ם בוך.

מיר ברענגען א פאר אויסצוגען וואס איינגיע פיהרער פון דער אידישער ארבייטער באוועגונג זאגען וועגען „דער געשיכטע פון טרייד־יוניאניזם": —

די קראפאטקין ליטעראטור געזעלשאפט.
ווערטהע פריינד: —

אייער אונטערנעמונג ארויסצוגעבען סידני וועבב'ס ווערק „די געשיכטע פון טרייד־יוניאניזם", איז זעהר א לויבענסווערטע. און איך וויל האפען, אז דאס ווערק אין אידיש וועט האבען פונקט אזא גרויסען ערפאלג צווישען די אידישע ארבייטער, ווי עס האט געהאט אין דעם ארריגינאל צווישען די ענגלישע ארבייטער.

וועבב'ס „די געשיכטע פון טרייד־יוניאניזם" גיט דעם לעזער א פאלשטענדיגען באגריף וואס יוניאניזם איז, ווי אזוי די יוניאנס זיינען ענטשטאנען און פון די ביטערען קעמפע וואס די ארבייטער האבען געמוזט אנפיהרען ביז זייערע יוניאנס זיינען אנערקענט געווארען.

וועבב'ס „געשיכטע פון טרייד־יוניאניזם" איז דעם ארבייטער'ס ביבעל. דאס איז א ווערק וואס יעדער אינטעליגענטער יוניאן מאן דארף האבען ביי זיך אין הויז און איהם אויסלערנען אויף אויסווענדיג.

בענדזשאמין שלעזינגער,
פרעזידענט אינט. לײדיס גארמענט
וואירקערס יוניאן.

די קראפאטקין ליטעראטור געזעלשאפט.
ווערטהע פריינד: —

אייער געזעלשאפט פארדינט דעם דאנק פון אלע אידישע ארבייטער פאר ארויסגעבען אין אידיש די קלאסישע ווערק פון דער סאציאליסטישער און ארבייטער ליטעראטור. איך באגריס מיט באזונדער פרייד אייער ארויסגעבען וועבב'ס „געשיכטע פון טרייד־יוניאניזם".

מיר האבען א גרויסע, שטארקע און איינפלוסרייכע אידישע ארבייטער באוועגונג. די אידישע ארבייטער האבען זיך אויסגעלערנט ווי צו ארגאניזירען און ווי צו קעמפען און זיעגען. זיי האבען זיך אויך אויסגעלערנט ווי צו העלפען זייערע קעמפענדע מיטארבייטער. איצט מוז פארשפרייט ווערען ליכט און אויפקלערונג וועגען דער געשיכטע, ענטוויקלונג און די פראבלעמען פון דער ארבייטער באוועגונג, כדי די אידישע ארבייטער זאלען זיך אויסלערנען די ארבייטער באוועגונג אין איהר גאנצער גרויסקייט און איהר פולסטער באדייטונג.

סידנעי וועבב'ס בוך וועט זיין א גלענצענדער ביטראג צו דער סאציאליסטישער ליטעראטור אין אידיש.

[illegible]

טער זיינען, אלס א כלל, אימער געווען די שטארקסטע פריינד פון אימיגראציע. זיי האבען קיינמאל ניט געמאכט אין דעם פרט פון אימיגראציע יד אחת מיט דער אלגעמיינער ארבייטער־באוועגונג אין לאנד, וועלכע איז פיינדליך צו אימיגריישאן און וועלכע טוט אלעס מעגליכע פאר איהר באשרענקונג.

דאס איז נאטירליך זעהר שעהן פון דער זייט פון אונזערע אידישע ארבייטער, וועלכע פארגעסען קיינמאל ניט, אז זיי אליין זיינען נאך גאר ניט לאנג געווען אימיגראנטען. וואס טהוען אבער אונזערע יוניאנס, אז די אימיגראנטען וואס קומען אהער, זאלען ניט שטארבען פון הונגער, אדער זאלען ניט מוזען קאנקורירען מיט זיי, און פארקויפען זייער ארבייט פאר וויפיעל־עס־איז, אבי נאר אויפצוהאלטען די נשמות אין זייערע קערפער?

עס מוז דא געזאגט ווערען, אז דערוויילע האבען אונזערע גרויסע יוניאנס גאר ניט געטאן. נאך מעהר, אין מאנכע פעלע, דורך גרויסע איינטריטס־געלד, דורך „צושליסען די ביכער", ווערט דער אימיגראנט מיט געוואלד ניט צוגעלאזען צו מאכען אן עהרליכען לעבען. עס קומט אויס, אז אונזערע אימיגראנטען ווערען פון אונזערע יוניאנס געלאדען צום טיש: „קומט זעצט זיך, מאכט זיך באקוועם, טייערע פריינד!" אבער אויפ׳ן טיש איז קיין ברעקעל ברויט ניטא. וואס דאס איז, אפשר, נאך פיעל גרויזאמער, ווי ווען מען וואלט זיי גארניט איינגעלאדען צום טיש...

ניין, אזוי קען עס ניט געהן. אזא מין שטעלונג צו דער אימיגריישאן־פראגע איז ניט נור ניט קיין עהרליכע, זי איז א געפעהרליכע. זי קען מיט דער צייט בריינגען די סאמע עקזיסטענץ פון אונזערע יוניאנס אין געפאהר.

אונזער שטעלונג מוז גוט רעווידירט ווערען. איינמאל זיינען מיר פאר אימיגריישאן, און מיר קענען עס אנדערש ניט זיין, מוזען מיר זארגען, אז די, וועלכע קומען אהער, זאלען האבען זייער „פלאץ אין דער זון", זאלען האבען פון וואס צו לעבען. מיר מוזען זארגען, אז זיי זאלען ניט מוזען ווערען געצוואונגענערהייד אונזערע קאנקורענטען, נור אונזערע ברידער און שוועסטער, וואס זאלען אונז מיטהעלפען אין אונזערע קעמפע.

יא, מיר מוזען אננעהמען פארשידענע מיטלען וועגען וועלכע די בעפארשטעהענדע אלגעמיינע ארבייטער־קאנפערענץ איבער דער פראגע וועט זיך מוזען שטארק און טיעף פארטראכטען. אבער דער ערשטער און וויכטיגסטער מיטעל איז די אפשאפונג פון אווערטיים, אזוי אז עס זאל זיין ארבייט אויך פאר די אנקומענדע, און די אלץ ווייטערע און ווייטערע פארקירצונג פון דער ארבייטס־צייט.

א ווארט צו דער פאראייניגונג פון לאקאל 80 און לאקאל 3.

דאס איז די אויספיהרונג פון א באשלוס נאך פון דער קאנווענשאן פון באסטאן. אלזא, שוין א פאר יאהר אלט, אבער פון דעסטוועגען דארף עס קיינעם ניט לייד טאן וואס עס האט גענומען אזוי לאנג דעם באשלוס אויסצופיהרען. איצט איז די פאראייניגונג פארגעקומען מיט דער פולשטענדיגער איינוויליגונג פון ביידע צדדים. דארום איז זי גוט, דארום וועט זי בריינגען די נוצען, וואס מען ערווארט פון איהר. מיט א פאר יאהר פריהער, איידער ביידע צדדים האבען עס נאך גוט פארשטאנען ווי וויכטיג עס איז, אז זיי זאלען זיין פאראייניגט, וואלט א פאראייניגונג דורך אן אויסערליכען צוואנג געבראכט מעהר שאדען, ווי גוטעס. מיר גראטולירען די ביידע לאקאלס צו זייער פרייוויליגער פארשמעלצונג.

די הייזער פראבלעם אלס א פאליטישער פוס באל

פון א. זעלדין.

אז עס איז דא א הייזער פראבלעם אין ניו יארק, פונקט ווי אין אלע גרויסע שטעדט אין אמעריקא, קען קיינער ניט לייקענען. דאס ווייסט יעדער איינער, וואס האט דעם אומגליק ביי היינטיגע צייטען צו דארפען געהן זוכען א וואוינונג. עס איז אויך קיין פראגע ניט, אז די פראבלעם איז ערנסט גענוג אז די סטייט און די שטאדט רעגירונג זאלען זיך מיט איהר באשעפטיגען, פונקט ווי זיי וואלטען געדארפט זיך באשעפטיגען מיט די איבעריגע פראבלעמען וואס זיינען געשאפען געווארען פון דעם מאנגעל אין לעבענס־נויטווענדיגקייטען פון איין זייט און דורך די פראפיטירער פון דער צווייטער, ווען זיי וואלטען באמת געווען פאלקס רעגירונגען אין פולען זינען פון ווארט און וואלטען באמת געהאט אין זינען די אינטערעסען פון דעם כלל.

אבער ווען די פראבלעם פון דעם מאנגעל אין הייזער ווערט אויסגעקליבען פון אלע איבעריגע און אויף איהר ווערט געלייגט אזוי פיעל וויכטיגקייט, אז מען געפינט זי פאר גענוגענד צו בארעכטיגען א ספעציעלע זיצונג פון דער לעדזשיסלייטשור און דערצו נאך ערב די אלגעמיינע וואהלען, מוז מען ווילענדיג ניט ווילענדיג זעהן אין דעם ניט מעהר ווי א פאליטישען שפיצעל. עס זעהט אויס, אז גאווערנאר סמיט מיט זיין פאררופען פון דער עקסטרא זיצונג זוכט דא ניט אזוי צו לעזען די הייזער־פראבלעם, ווי אונטערצושטעלען א פיסעל די רעפובליקאנער. די הייזער־פראבלעם, זעהט אויס, האט געדיענט פאר איהם אלס אן אויסרייד כדי צו רופען די ספעציעלע וואהלען אין די דיסטריקטען פון די פינף אויסגעשלאסענע סאציאליסטישע אסעמבליליים.

צו ערווארטען פון דער ניו יארקער לעדזשיסלייטשור א לעזונג פאר דער הייזער פראבלעם וואלט געווען פונקט אזוי אוטאפיסטיש, ווי צו ערווארטען אז די ניו יארקער לעדזשיסלייטשור זאל לעזען די ארבייטער פראגע, די יקרות פראגע, די טראנספארטאציאנס פראגע, וועלכע זיינען אלע געקניפט און געבונדען און מען קען זיי ניט אפטיילען. די דעמאקראטישע פאליטישענס דארפען וויסען פונקט אזוי גוט ווי די רעפובליקאנער, אז דארט וואו עס זיינען דא וועלף און שעפסען קען מען ביידע צדדים ניט צופרידענשטעלען און אז די שעפסען וועלען מוזען אלע מאל צופרידענשטעלען די הונגעריגע אפעטיטען פון די וועלף; אזוי לאנג ווי עס זיינען דא טענעטס און אפארטמענט אייגנוואוינער פון איין זייט און לענדלארדס און לאנד־ספעקולאנטען פון דער צווייטער וועלען די לעצטע אלע מאל זוכען זיך אנזעטיגען אויף דעם חשבון פון די ערשטע. די איינציגע ראדיקאלע לעזונג פון דער הייזער פראבלעם וואלט געווען איינגאנצען אפצושאפען די ספעקולאציע אין לאנד און אין הייזער, אפצושאפען די לענדלארדס און די ריעל־עסטייטניקעס, ערקלעהרען די הייזער אלס א מיטעל פאר קהל׳שען געברויך, און ניט פאר רענט און פראפיטען. אבער דאס וועט גאווערנאר סמיט און די דעמאקראטישע מיטגליעדער פון אסעמבלי ניט טאן, ווי די רעפובליקאנער ספייט לידערס און ספיקער סוויט מיט זיין מאשין וועלען עס ניט טאן. וואס גאווערנאר סמיט וויל איז, צו געפינען עפעס א לעזונג וואס זאל צופרידענשטעלען אלע צדדים — די טענענטס אזוי גוט ווי די לענדלארדס און דאס איז אין גרונט גענומען ניט מעהר ווי געשאטען זאמד אין די אויגען פון פובליקום.

עס איז שוין אנערקענט געווארען אפילו ניט פון סאציאליסטען, אז די הויפט אורזאכע פון דער הייזער־פראבלעם איז דיזעלבע וואס האט געשאפען די טראנספארטאציאנס־פראבלעם און דאס איז, וואס פריוואטער קאפיטאל קען שוין מעהר ניט באזארגען אט די העכסט נויטווענדיגע אינדוסטריען. עס שיינט אז עס איז דא א געוויסער גרענעץ ביז וואנען פריוואט אונטערנעהמונגען קענען געהן אין דער צופרידענשטעלונג פון קהל׳שע נויטווענדיגקייטען און אז דער גרענעץ איז שוין דערגרייכט געווארען וואס אמבאלאנגט דאס מיען פון נייע הייזער און וואס אמבאלאנגט די טראנספארטאציאנס מיטלען.

אפילו די הויז קאמיטע פון דעם גאווערנאר׳ס רעקאנסטרוקציאנס קאמיטע האט אנערקענט, אז כדי צו לעזען די הייזער־פראבלעם איז נויטיג אז די סטייט רעגירונג אדער די שטאדטישע רעגירונגען (אויב ניט די פעדעראלע רעגירונג) זאלען שאפען די געלט־מיטלען אויף בויען נייע הייזער. די קאמיטע איז געקומען צו דעם שלוס ניט דערפאר וואס זי האט זיך אנגעשטעקט מיט סאציאליזם, נאר דערפאר וואס זי האט אויסגעפונען אז מען קען מעהר ניט ערווארטען, אז פריוואט קאפיטאל זאל שאפען די געלדמיטלען. עס איז א געזעץ, אז פריוואט קאפיטאל וועט אונטערנעהמען זאכען בלויז דאן, ווען ער קען ערווארטען גוטע פראפיטען אונטער די אומשטענדען און אויב א געוויסע אינדוסטריע וועט אויפהערען זיך באצאהלען וועט פריוואט קאפיטאל זי פארלאזען, און וועט געהן זוכען אינוועסטמענטס אין אנדערע פעלדער.

דאס איז געשעהן מיט די הייזער און מיט די באהנען. די פרייזען פון לאנד און פון בוי־מאטעריאלען זיינען אויף אזוי הויך ארויפגעטריבען געווארען פון די ספעקולאנטען, אז נייע הייזער, ווי הויך די רענט זאל ניט זיין, קענען ניט אריינברענגען דיזעלבע פראפיטען פאר פריוואט קאפיטאל, ווי טעאטערס למשל, גאראזשען, פאבריק־געביידען און אנדערע געביידען פאר געשעפטליכע צוועקען. עס פארשטעהט זיך, אז די אינשורענס קאמפאניעס און די סייווינגס באנקען, וואס האבען געוועהנליך געגעבען געלד אויף הייזער, האבען דאס איצט אויפגעהערט צו טאן און זיי לייגען אריין דאס געלד, וואו עס באצאהלט זיך אמבעסטען — אין טעאטערס, גאראזשען, האטעלען און אזוי ווייטער. אין דעם חודש יולי, למשל, האט מען אין ניו יארק אנגעהויבען בויען ניט מעהר ווי איין טענעמענט הויז און איבער דריי הונדערט גאראזשען.

מיט די באהנען איז אויך דיזעלבע געשיכטע. די ספעקולאנטען אין באהנען האבען אזוי פיעל „פארוואסערט" זייערע ווערט־פאפירען, אז די באהנען ווילען שוין מעהר קיין געלד אויף זיי ניט לייהען. ווען די רעגירונג וואלט די באהנען ניט איבערגענומען מיט עטליכע יאהר צוריק און וואלט ניט געצאהלט דיווידענדען פון דער רעגירונגס־קאסע צו די באהן־אייגנטימער וואלטען די באהנען שוין לאנג געווען באנקראט. די רעגירונג זוכט איצט, ווען די באהנען דארפען באלד אראפ אויף אייגענע קעסט, צו שטעלען זיי אויף די פיס מיט א פערציג פראצענטיגער העכערונג אויף די פראכט ראטען. די וואס זיינען אבער באקאנט מיט דער לאגע ערקלעהרען, אז דאס וועט ניט העלפען און אז סוף כל סוף וועלען די באהנען מוזען אריבערגעהן צו דער רעגיערונג אויף שטענדיג.

נון, ווען דער גאווערנאר וואלט ערנסט געמיינט מיט דער עקסטרא זיצונג צו לייזען די הייזער־פראבלעם וואלט ער געדארפט געווען אנווייזען דער לעדזשיסלייטשור אויף וועלכען אופן זי זאל זוכען צו לייזען די פראבלעם. ער האט איהר געדארפט אנווייזען, אז איהר הויפט אויפגאבע וועט זיין צו שאפען געלט־מיטלען, זאל עס זיין פון דער סטייט קאסע אדער פון די שטאדטישע קאסעס. דאס האט ער אבער ניט געטאן און ווי עס זעהט אויס וועט די פראגע וועגען סטייט אדער שטאדטישע פאנדען פאר הייזער גאר ניט באטראכט ווערען. מען האט ערגעץ אויסגעגראבען אן אלטען געזעץ, לויט וועלכען קאנסטיטוציאנעלע ענדערונגען קענען ניט געמאכט ווערען ביי דער עקסטרא זיצונג צוליעב א געוויסען טעכנישען פונקט און אן דעם פונקט וועלען מן הסתם זיך אנכאפען די געזעץ־געבער פון דעם רעפובליקאנער צד וועלכע וועלען געוויס טאן אלץ אין זייער מעגליכקייט ניט צו געבען קיין קרעדיט דעם דעמאקראטישען גאווערנאר.

וואס די לעדזשיסלייטשור וועט יע טאן וועט זיין מן הסתם אין דער ריכטונג פון ע ר מ ו ט י ג ע ן פריוואט קאפיטאל צו בויען הייזער פאר וואוינונגען. דאס מיינט, אז אנשטאט זוכען די מיטלען ווי אזוי אויפצובויען די הייזער אין וועלכע די באפעלקערונג נויטיגט זיך, זאלען גאר געזוכט ווערען די מיטלען ווי אזוי פריוואט קאפיטאל זאל ווייטער קענען מאכען פראפיט פון בויען הייזער — דאס מיינט, קודם כל, פארזארגען די לענדלארדס און די טענענטס זאלען דורך דעם געהאלפען ווערען. אזעלכע מיטלען קענען קיין ישועה ניט בריינגען. אויב מען זאל אפשאפען אלערליי טעקסעס פאר די לענדלארדס כדי זיי זאל זיך לוינען בויען נייע הייזער וועט דאך אימיצער די טעקסעס דארפען באצאהלען און דאס וועלען דארפען טאן די טענענטס גופא, וועלכע זיינען אין דער גרויסער מאיאריטעט, אונטער אן אנדער פארם; אנשטאט דעם וואס זיי האבען ביז איצט געצאהלט טעקסעס אין דער פארם פון רענט, וועלען זיי דאן דארפען צאהלען די זעלבע טעקסעס אין דער פארם פון העכערע פרייזען אויף שפייז־פראדוקטען, קליידער און אנדערע לעבענס נויטווענדיגקייטען.

פון דעם שטאנדפונקט פון פאליטישער סטראטעגיק האט אבער גאווערנאר סמיט געוויס געמאכט א קלוגען צוג. ער איז אליין צו לאנג געווען א געזעץ־געבער אין דער לעדזשיסלייטשור ער זאל ניט זיין באקאנט מיט דעם שטארקען איינפלוס פון די לענדלארדס און די ריעל־עסטייט אינטערעסען. אט די אינטערעסען וועלען געוויס אויף פארשידענע אופנים — קארופציאן ניט אויסגעשלאסען — ניט דערלאזען אז די לעדזשיסלייטשור זאל אויפטאן עפעס ווירקזאמעס פאר דער לייזונג פון דער הייזער־פראבלעם. ער דארף געוויס וויסען אז די עקסטרא זיצונג פון דער לעדזשיסלייטשור וועט העכסט וואהרשיינליך צו גארניסט פיהרען און צו דעם, זעהט אויס, שטרעבט ער טאקע.

די רעפובליקאנער האבען די מאיאריטעט פון דער איצטיגער לעדזשיסלייטשור און אויף זיי וועט פאלען די פאראנטווארטליכקייט פאר גארנישט טאן. ווען עס וואלט געווען פארקעהרט, ווען די דעמאקראטען וואלטען געווען אין דער מאיאריטעט, וואלט אויף זיי געפאלען די פאראנטווארטליכקייט, ווייל עס איז שוין ניט איינמאל באוויזען געווארען אז ווען עס האנדעלט זיך וועגען די אינטערעסען פון כלל און די אינטערעסען פון אירגענד וועלכער גרופע קאפיטאליסטען וועלען די דעמאקראטען אזוי גוט ווי די רעפובליקאנער זיך שטעלען אין דיענסט ביי די קאפיטאליסטען און ארבייטען נעגען די אינטערעסען פון כלל.

אבער איצט, גליקליכערווייזע פאר די דעמאקראטען, זיינען די רעפובליקאנער אין דער מאיאריטעט. און [illegible] ווייל גאווערנאר סמיט [illegible]

ציים־מאטיוועז

פון א. ראדוצקי.

זיי שטיל מיין הארץ.

זיי שטיל מיין הארץ,
ניט קלעם, ניט פלאג;
די צייט ז׳טויב
צו געוויין און קלאג —
קרבנות מאהנט זי
פלייש און בלוט.
לעבענס יונגע,
קאמף און מוט —
זיי שטיל מיין הארץ.

די ענדערונג.

געשטארבען איז דאס לעבען,
שטום די נאכטיגאל,
קראען פליהען, שוועבען,
קראקען איבעראל.

חיות ברומען, [illegible]
[illegible] ווינד.
וואס די מענשען בויען
פארטיליגט ווערט געשווינד.

דאס האט די מיטעלאלטער
א הויך געטאן פון ווייט,
דערשראקען ט׳זיך ס׳לעבען —
געענדערט ט׳זיך די צייט...

עס קומען צו אונז שטימען.

ס׳קומען צו אונז שטימען,
שטימען פון דער ווייט:
טרויעריג און דערשלאגען
איז ביי אונז די צייט.

מיר האבען ניט קיין היימען,
קיין עסען און קיין קלייד.
פארוויסט פון אונזער הארצען
ז׳לאנג שוין לאנג די פרייד.
קינדער אין די וויגען
אהן א טראפען מילך.
שטארבען ווי די פליגען
אהן א טראפען מילך.

ס׳קומען צו אונז שטימען,
שטימען פון דער ווייט:
טרויעריג און דערשלאגען
איז ביי אונז די צייט...

ווי די ביהן.

זום־זום — פליהט אום די ביהן,
זשו־זשו — רוישט די מאשין.
ווי די ביהן אזוי דו,
גרייטען רייכטימער צו.

זום־זום — פליהט זי אום.
זויג, זויג — זויפט די בלום.
יאג, יאג, מיין מאשין,
[illegible] ווי די ביהן...

GERECHTIGKEIT
A Jewish Labor Weekly
Published every Friday by the International Ladies' Garment Workers' Union
office, 31 Union Square, New York, N. Y. Tel. Stuyvesant 1126
B. SCHLESINGER, President — S. YANOFSKY, Editor
A. BAROFF, Sec'y-Treas. — E. LIEBERMAN, Business Mgr.
Subscription price paid in advance, $1.00 per year.
Vol. II. No. 34. — New York, Friday, August 20, 1920.
Entered as Second Class matter April 16, 1920, at the Postoffice at New York, N. Y., under the act of August 24, 1912.
Acceptance for mailing at special rate of postage provided for in Section 1103 Act of October 3, 1917, authorised on January 25, 1919.

פון רעדאקטאר'ס נאטיץ-ביכעל

True translation filed with the Postmaster at New York City on August 20, 1920, as required by the Act of Congress approved Oct. 6th, 1917, known as the "Trading with the Enemy Act."

א פארגלייך.

די באלשעוויסטישע רעגירונג איז לכל הדעות, פרעזידענט ווילסאנס און לאיד דזשארדזש'עס איינגעשלאסען, א זעהר שלעכטע; ערשטענס, איז זי אן אוזורפאטארקע: דאס הייסט, זי האט פארכאפט די רוסישע רעגירונגס-מאשין, ניט אנפרעגענדיג גאר ניט ביי דער בורזשואזיע, ניט ביי דעם אמאליגען רוסישען אדעל (דוואריאנסטווא) און ניט אפילו ביי דעם רוסישען מוזשיק. צווייטענס, הערשט די באלשעוויסטישע רעגירונג איבער רוסלאנד מיט אן אייזערנער האנד. זי לאזט קיינעם, וואס וואלט געוואלט ארויסרייסען פון איהר די מאכט, וואס וואלט געוואלט איהר פארניכטען, און עטאבלירען אויף איהר פלאץ א רעגירונג, וואס זאל זיין כאטש אביסעל עהנליך צו אלע אנדערע רעגירונגען פון דער וועלט, קיין קאפ ניט אויפהויבען; זי דערלאזט ניט, אז אין איהרע קרייזען זאלען זיך ארייננגנב'ענען אלערליי שפיאנען, פאררעטער, ווי זי פארשטעהט עס, און שטרענגט אן אלע כוחות, אז די רעגירונגס-לייצעס זאלען בלייבען אין די הענד פון געטרייע, איבערגעבענע באלשעוויקעס.

די דאזיגע פארברעכענס פון דער זייט פון דער רוסישער רעגירונג זיינען געוויס ניט אזעלכע, וואס מען קען אוועקמאכען מיט דער האנד; אמת טאקע, אז מען וויל, קען מען זאגען דאסזעלבע וועגען יעדער רעגירונג. א כראפעלע אוזורפאטארסטווא איז דא אין יעדער רעגירונג. עס איז אויך ניטא קיין רעגירונג אין דער וועלט, וואס זאל זיך גוטמוטיג לאזען באזייטיגען. אט האבען מיר שוין די פרייסטע רעגירונג אין דער וועלט, פון דעסטוועגען האט מען ערשט די טעג פאראורטיילט איבער 20 מענשען צו לאנגע יאהרען פון געפענגניס, און נור דערפאר, ווייל זיי האבען אזא מאדנע מיינונג, אז אונזער רעגירונג טויג ניט, און, אז מען דארף אויפבויען אן אנדערע אויף איהר פלאץ.

ניט נור איז עס אזוי ביי אונז, נור אין אלע פרייע לענדער איבער'ן ים איז אויך ניט פיעל בעסער. דערזעלבער בערטראנד ראסעל, אן וועמעס ארטיקעל וועגען רוסלאנד לאיד דזשארדזש, דער ענגלישער פרעמיער-מיניסטער, האט זיך עס אנגעכאפט מיט אזא אפעטיט, אום צו באווייזען ווי רעאקציאנער עס איז באמת די רוסישע באלשעוויסטישע רעגירונג — דערזעלבער ראסעל איז פון דער ענגלישער רעגירונג פארפאלגט געווארען, ווי א געפעהרליכער פארברעכער דערפאר, ווייל ער האט אין דער צייט פון מלחמה ערלויבט זיך אויסצודריקען א מיינונג, מיט וועלכער די פרייע ענגלישע רעגירונג איז געווען ניט איינפארשטאנען. דער שטילער, ליבער מענש, דער דענקער און געלערנטער האט פאר זיין פארברעכען געמוזט באצאהלען מיט לאנגע מאנאטען אין אן ענגלישען פריזאן. עס איז אויך דא א בארעכטיגטער צווייפעל, אויב דער פרייהייט-ליבענדער פריים-מיניסטער פון ענגלאנד, לאיד דזשארדזש, וועלכער איז אזוי בארימט אלס א מענש פון ענערגיע און ווילענסקראפט, אויב ער וואלט געהאנדעלט אנדערש, ווי לענין, ווען ער וואלט געשטאנען אן דער שפיצע פון א רעגירונג אונטער דיזעלבע אומשטענדען, אין וועלכער עס איז באשאפען געווארען און געפינט זיך ביי היינטיגען טאג די רוסישע רעגירונג.

דאס איז אבער אלץ גערעדט, אז מען וויל ציהען א פאראלעל צווישען דער רוסישער און אנדערע רעגירונגען. מיר אבער ווילען עס ניט. מיר דענקען, אז די באלשעוויסטישע רעגירונג, אלס א סאציאליסטישע רעגירונג, אלס אן ארבייטער-רעגירונג, האט באדארפט זיין פיעל, פיעל בעסער ווי אלע אנדערע. אויב ניט, טו וואו איז דער אייפטהו, און וואס דארף מען איהר? און דערפאר זיינען פאר אונז די חסרונות, וואס א בערטראנד ראסעל, וועמען מיר קענען ניט ניט גלויבען, זעצט ארויס אין דער רעגירונג, אין דער ארבייטער רעגירונג פון רוסלאנד, גארניט קיין קלייניגקייט. זיי האבען אונז באמת וועה געטאן. מעהר פון אלץ האט אונז פאר[illegible] דער פאקט, דאס די באלשעוויסטישע רעגירונג האט אנגעווענדעט אלע מיטלען פון די געוועהנליכע פאליטישענס צו פארבלענדען די אויגען פון דער ענגלישער ארבייטער דעלעגאציע, און האט געזוכט צו קויפען איהר גוטע מיינונג דורך באנקעטען, דורך אלערליי אמיוזמענטס, און צו גלייכער צייט זיי ניט געוואלט לאזען זעהן די אנדערע זייט פון דעם מעדאל.

מיר, אלזא געהערען ניט צו די, וועלכע זאלען קענען און ווילען פארקוקען די שלעכטע זייטען פון דער באלשעוויסטישער רעגירונג, ווייל זי באהאלט זיך אונטער דעם מאנטעל פון סאציאליזם; אדער, ווייל זי פרעטענדירט צו ריידען אין דעם נאמען פון פראלעטאריער. מיט אונז איז עס דוקא פארקעהרט דער פאל. פון וועמען, וועמען, אבער פון אזא רעגירונג, וואס ערקלערט צו ענדערען דעם גאנצען סדר פון דער וועלט, האבען מיר דאס רעכט צו פאדערען שטרענגען דין וחשבון.

אבער, ווי שטרענג מיר זאלען ניט זיין, קענען מיר דאך ניט העלפען צו ציהען א פארגלייך צווישען דער באלשעוויסטישער רעגירונג און אנדערע רעגירונגען, — אין אן ענין, וועלכער איז פון דער העכסטער וויכטיגקייט, און וועלכער איז ווירקליך באשטימענד פאר דעם אמת'ען כאראקטער פון דער באלשעוויסטישער רעגירונג.

אונזערע לעזער וועלען זיך געוויס דערמאנען אן די פיעלע פרעכטיגע רעדען פון אונזער פרעזידענט ווילסאן אין דער צייט פון מלחמה, און אויך נאך איידער די מלחמה האט זיך אנגעפאנגען. דער הויפט פונקט פון אלע יענע רעדען איז געווען, דאס מיר געהען ניט מיט א מלחמה געגען דאס דייטשע פאלק, וועלכעס איז אונשולדיג, נור געגען די דייטשע רעגירונג. זי, אט די געפעהרליכע, שלעכטע „בריאה" געהען מיר עס פארניכטען. אבער וואס האבען מיר געגען דאס דייטשע פאלק?

דיזע רעדען פון פרעזידענט ווילסאן האבען פיעל בייגעטראגען דערצו, אז דאס דייטשע פאלק זאל ענדליך פטור ווערען פון זיין רעגירונג, און זאל איבערנעהמען די רעגירונגס-לייצעס אין זיינע אייגענע הענד. לויט יענע רעדען האט מען געמעגט גלויבען, אז מיר, די עלייעס, וועלען גלייך, נאכדעם, ווי די דייטשע רעגירונג וועט געשטירצט ווערען, פאלען אויפ'ן האלז פון דייטשען פאלק, ניט צו דערשטיקען איהם, נור צוזדריקען איהם ברידערליך צו אונזער הארץ, און עס וועט געשלאסען ווערען יענער שעהנער פעלקער-פריעדען, פון וועלכען מיר זיינען עס אלע געווען אזוי באגייסטערט צו יענער צייט. דאן, ווען דער בארימטער ענגלישער דראמאטורג, זשארזש בערנארד שאו, האט אין איינעם פון זיינע ארטיקלען זיך אויסגעדריקט, אז די עלייעס וועלען, ווען זיי וועלען זיין זיגרייך, ארויסשינדען די פעל פון דייטשען פאלק, האבען מיר איהם געהאלטען פאר א פארדארבענעם מענשען, פאר א ציניקער, וועלכער וויל ניט פארשטעהן דעם גאנצען אידעאליזם פון דער איצטיגער און לעצטער מלחמה.

אך, דעם סוף ווייסען מיר אלע. דער ציניקער איז געווען טויזענד מאל גערעכט, און מיר זיינען געבליבען די נארען. דאס דייטשע פאלק איז באהאנדעלט געווארען אזוי ברידערליך, אז ווען עס זאל וועלען אמאל באצאהלען אלעס, וואס מען האט איהם צוגע'פסק'ענט עס צו באצאהלען, וועט עס זיך קיינמאל ניט אויסצאהלען, און וועט גאר ווער-ווייס-ווי-לאנג מוזען בלייבען קנעכט צו די זיגער.

אזוי האבען געהאנדעלט אונזערע פרייע רעגירונגען אין באצוג צו די באזיגטע פעלקער, געגען וועמען, געדענקט, דער קריעג איז גארניט געפיהרט געווארען.

איצט באטראכט, ווי עס האנדעלט די באלשעוויסטישע רעגירונג אין באצוג צו פוילען.

האט די רוסישע באלשעוויסטישע רעגירונג, נאך דעם, ווי פוילען האט געהאנדעלט אזוי געמיין בנוגע צו רוסלאנד, וואס דאס גיט אפילו לאיד דזשארדזש צו, גאר ברעה צו פארניכטען פוילען, אפצורייסען איהר פון דער לאנד-קארטע, אדער זאגאר איהר אויף דאס מינדסטע שוואכער מאכען? קיין ווארט ניט פון דעם אין די פריעדענס-באדינגונגען, וואס די באלשעוויסטישע רעגירונג שלאגט פאר.

אפשר וויל זי ביי איהר צוטקרויבען א שטיק טעריטאריע? קיין סימן ניט פון דעם. אפשר, פארלאנגט זי פון איהר א גרויסען אדער א קליינעם שאדענערזאץ? אין געלד? אויך דאס ניט.

אלעס, וואס די מורא'דיגע רוסישע באלשעוויסטישע רעגירונג פארלאנגט איז, אז די פוילישע ארמיי זאל באשטעהן בלויז פון 50 טויזענד סאלדאטען! און אט זיינען נאך א פאר באדינגונגען פאר פריעדען, וועלכע ווערען געשטעלט צום ערשטען מאל אין דער געשיכטע פון דער מענשהייט פון א זיגרייכען פאלק געגען א באזיגטען, און די זיינען, ווי פאלגט:

1. צו אלע פאמיליעס פון אלע פוילישע בירגער, וועלכע זיינען אדער געטויט אדער פארוואונדעט אדער אונפעהיג געמאכט געווארען דורך די מלחמה, זאלען געגעבען ווערען שטיקער פרייע לאנד.

2. די פוילישע ארבייטער זאלען באוואפענט ווערען אלס א גאראנטיע פאר די רעכטע פון דעם פוילישען פראלעטאריאט.

איהר הערט א געשיכטע? די דאזיגע בלוטיגע, אכזריות'דיגע רוסישע רעגירונג פארלאנגט גאר ניט פון פוילען פאר איהרע געהרג'עטע, פארוואונדעטע און אונפעהיג-געמאכטע דורך דעם קריג. זי פאדערט ניט קיין סענט שאדענערזאץ פון די פאליאקען פאר די שטעדט, ישוב'ס, און גאנצע באפעלקערונגען, וואס זיי האבען פארברענט און פארניכטעט. זי פאדערט אבער פאר די פאמיליען פון די סאלדאט'ן, וואס זיינען געגאנגען אויף רוסלאנד מיט מארד אין הארצען, פרייע לאנד, כדי זיי זאלען ניט דארפען בלייבען קיין אייביגע בעטלער.

און נאך מעהר נייע און משונה'דיג איז די צווייטע פאדערונג, אז דער פוילישער פראלעטאריאט זאל באוואפענט ווערען. די רוסישע באלשעוויסטישע רעגירונג האט ניט מורא פאר דעם פוילישען פאלק, אז ווען באוואפענט, וועט ער ווידער באפאלען רוסלאנד. זי איז זיכער, אז דעם קריג געגען איהר האט געפיהרט ניט דאס פוילישע פאלק, נאר די פוילישע פריצים, די פוילישע בורזשואזיע, די רויבער און אונטערדריקער פון פוילישען פאלק. זי, די רוסישע באלשעוויסטישע רעגירונג, וויל אז דאס פוילישע ארבייטער-פאלק זאל זיין גאראנטירט געגען זיינע היימישע עקספלואטאטארס.

ווירקליך אונערהערטע באדינגונגען, וואס א זיגער-פאלק האט אמאל געשטעלט צו די באזיגטע. איז עפעס א וואונדער, וואס אזעלכע ציוויליזירטע רעגירונגען, ווי אונזערע און די פראנצויזישע, ווילען מיט דער רוסישער רעגירונג, ווי זי איז איצט, קיין מגע ומשא ניט האבען? האט איהר שוין געהערט פון א רעגירונג מיט א פונק מענשליכקייט אין זיך? דאס איז דאך ווירקליך א משונה'דיגע בריאה. ניין, מיר קענען ניט אנערקענען די באלשעוויסטישע רעגירונג, כאטש, אדער ריכטיגער, ווייל מיר זיינען די בעסטע פריינד פון רוסישען פאלק, ווי סטייט סעקרעטערי קאלבי דריקט זיך אויס אין זיין נאטע צו דער איטאליענישער רעגירונג וועגען רוסלאנד.

די דאזיגע נאטע, אגב אורחא, וואלט זיכער ניט פארפעהלט איהר פראפאגאנדיסטישע ווירקונג אויף דאס רוסישע פאלק; ווייל, ווי דער אמת איז, איז דאס רוסישע פאלק גארניט אזוי פארליבט אין די באלשעוויסטישע רעגירונג. אבער אזוי ווי פונקט אזעלכע נאטעס, פול מיט ליעבע און פריינדשאפט, זיינען מיט א צייט פריהער גערינכטעט געווארען צום דייטשען פאלק, און אזוי ווי דאס רוסישע פאלק, אונגוויסענד ווי עס איז, ווייס דאך עפעס פון דעם, אין וועלכע פריעדענס באדינגונגען די דאזיגע ליבע און פריינדשאפט האט זיך אויסגעדריקט, האבען מיר שטארק מורא, אז דער דאזיגער אפיציעלער דאקומענט, וואס איבערפליסט מיט ליבע צום רוסישען פאלק און מיט האס צו זיין רעגירונג, וועט ניט האבען די ווירקונג, וועלכע פרעזידענט ווילסאן ערווארטעט פון דיזער גרויסער אגיטאציאנס-שריפט.

אווערטיים-ארבייט און אונזער שטעלונג צו אימיגריישאן.

אין דעם באריכט פון ל. לאנגער, סעקרעטער פון דזשאינט באארד פון דער קלאוק מאכער יוניאן, אין לעצטען נומער „גערעכטיגקייט" ווערען בארירט א פאר פונקטען, וועלכע דארפען אויף זיך ציהען די גאנץ באזונדערע אויפמערקזאמקייט סיי פון אונזערע לעזער און סיי פון אונזער גאנץ גרויסער מעמבערשיפ.

א קאמיטע פון עקזעקוטיוו באארד פון לאקאל 9 איז געקומען צום דזשאינט באארד, מיט דעם פארלאנג, אז נאכט-ארבייט זאל ניט ערלויבט ווערען צו ארבייטען. איהר באגרינדונג פון דעם פארלאנג איז געווען, דאס פיעלע פינישערס געהען ארום ליידיג, און עס איז דאך ווירקליך ניט קיין יושר, אז איין פינישער זאל ווערען קראנק פון צופיעל ארבייט, און א צווייטער זאל ווערען קראנק פון ליידיג-ארומגעהן, אדער, פשוט'ער גערעדט, פון א ליידיגען מאגען.

די דאזיגע באגרינדונג איז מאמענטאן א זעהר בארעכטיגטע, און דער דזשאינט באארד האט גאר קיין אנדער זאך ניט געקאנט טאן, ווי גוט הייסען דעם פארלאנג.

אבער אונז דאכט זיך, אז דער דזשאינט באארד פון דער קלאוק מאכער יוניאן צוזאמען מיט אונזער גאנצע אינטערנעשאנאל, וועלען באלד מוזען אננעהמען א מעהר גרינדליכע רעפארמע אין אונזער גאנצער אינדוסטריע; און דאס איז, אז ניט נור זאל אין צייט פון סלעק ניט זיין ערלויבט צו ארבייטען אווערטיים, נאכט-ארבייט, נור אז די דאזיגע נאכט-ארבייט זאל אונטער אלע אומשטענדען אפגעשאפט ווערען.

מען קלאגט זיך צווישען אונז אויף קורצע סיזאנס; מען וויינט איבער די לאנגע, אונגעבארמהערציגע סלעקס. אבער איז עס דען ניט קלאר, אז די סיזאנס וואלטען געמוזט ווערען לענגער, ווען אט די פארפלוכטע סיסטעם פון אווערטיים-ארבייט וואלט געווארען אפגעשאפט? איז עס דען ניט קלאר, אז צוליב דעם גופא, וואס די ארבייטס-סיזאנס וואלטען געמוזט ווערען לענגער, וואלטען במילא אויך די סלעק-סיזאנס געמוזט באדייטענד פארקירצט ווערען, אויב ניט אין גאנצען אפגעשאפט ווערען?

וואס העלפט דאס איינפיהרען פון א 44 שטונדיגער אדער זאגאר א 40 שטונדיגער ארבייטס-וואך, ווי באלד דאס ווערט אין גאנצען בטל דורך די אווערטיים ארבייט?

אמת, אין אונזערע אגרימענטס ווערט אויך די אווערטיים באגרענצט, ניט מעהר, ווי אזוי פיעל און אזוי פיעל שטונדען אווערטיים א וואך, און דערצו נאך מיט א דאפעלטער באצאהלונג, וואס דאס איז אויך ביז צו א געוויסען גראד א באגרענצונג, אז די אווערטיים-חולאת אין דער צייט פון ברען זאל זיך ניט צו שטארק פארשפרייטען. אבער די ערפאהרונג לערנט אונז, אז דאס אלעס איז א קנאפער אפהאלט פאר אווערטיים. מען ארבייט פיעל, פיעל מעהר, וויפיעל עס איז ערלויבט, לויט דעם אגרימענט; און דער רעזולטאט איז, אז די ארבייט ווערט פארברענט אין דעם משך פון עטליכע וואכען, און דאן הייבט מען אן גאר אויף דאס ניי וויינען אויף דעם ביטערען סלעק.

קען עס לאנג אזוי אנהאלטען? איז אט דער סלעק-צושטאנד ניט איינער פון די געפעהרליכסטע עלעמענטען פאר די פעסטקייט און געזונדקייט פון א יוניאן?

מיר ווייסען, אז פיעלע וועלען ארויסקומען מיט דער טענה, אז דאס איז א מכה אין דער קלאוק אינדוסטריע פאר וועלכע עס איז קיין רפואה ניטא. עס איז א סיזאן טרייד. טו וואס קען מען העלפען?

דער פאקט איז אבער, אז עס זיינען דא פיעלע קלאוק פעקטארים אין פערשידענע שטעדט, וואו עס ווערט יא געארבייט כמעט דאס גאנצע יאהר, אזוי, דאס דיזע מאנופעקטשורער זיינען אימשטאנד צו פארפליכטען זיך צו געבען זייערע ארבייטער ארבייט דורך כמעט דאס גאנצע יאהר. שטעלט זיך די פראגע: אויב דאס איז מעגליך דורכצופיהרען אין איינצעלנע קלאוק פעקטארים, ווארום זאל עס ניט זיין מעגליך אין אלע?

נור לאמיר זאגען, אז עס איז ניט אזוי לייכט: אז דער כאראקטער פון דער קלאוק אינדוסטריע איז ביז איצט געווען אזעלכער, אז די ביזי און סלעק סיזאנס זיינען געווען איינפאך אונפארמיידליך.

אבער איז דאס שוין גארניט צו ענדערען? מען האט פיעלע שווערערע ענדערונגען אויסגעפיהרט, און מען דענקט נאך מעהר אויסצופיהרען, טו ווארום מוז עס די קלאוק אינדוסטריע בלייבען מיט איהר אייביגען פלוך פון ביזי און סלעק?

געוויס, ווען איינער שטעהט אויף דעם שטאנדפונקט, אז די אינדוסטריע איז איבער אלעס, און דער מענש, וואס באשאפט די אינדוסטריע, איז פון קיין באטרעף ניט, איז פון אן ענדערונג אונמעגליך צו רעדען גאר. אבער מיר גלויבען, אז דאס איז ניט דער שטאנדפונקט פון אונזערע יוניאנס. פונקט ווי יעזוס קריסטוס האט געזאגט און געפרעדיגט, אז דער מענש איז ניט באשאפען געווארען פאר'ן שבת, נור דער שבת פאר'ן מענשען, אזוי גלויבען מיר אלע, אז ניט דער מענש איז באשאפען פאר די אינדוסטריע, נור, פארקעהרט, די אינדוסטריע איז באשאפען פאר'ן מענשען. און איינמאל שטעהען מיר אויף דיזען שטאנדפונקט, מוזען מיר טאן אלעס פאר די ענדערונג פון דעם כאראקטער פון דער אינדוסטריע, דורך וועלכען דער מענש איז ביז איצט געווען איהר קרבן.

יא, די אווערטיים-ארבייט מוז אונבאדינגט אפגעשאפט ווערען ניט נור אין דער צייט פון סלעק, נור, נאך מעהר, ווען עס איז ביזי. ווען דאס זאל ווערען דער פעסטער באשלוס פון די ארבייטער, איז אלעס, וואס די מאנופעקטשורער וועלען מוזען טאן, איז אנצופאנגען זייער סיזאן מיט א מאנאט אדער צוויי פריהער. זיי האבען עס ביז איצט ניט געטאן, ניט ווייל זיי האבען ניט געקאנט, נור ווייל זיי זיינען געווען זיכער, אז זיי וועלען קריגען זייער ארבייט געמאכט זא-ווי-זא. ווען אבער דאס וועט ניט זיין דער פאל, וועלען זיי איינפאך קיין אנדער ברירה ניט האבען. און סוף כל סוף וועט דער געווינס זיין א געגענזייטיגער אי פאר'ן ארבייטער און אי פאר'ן מאנופעקטשורער.

עס איז אבער דא נאך א וויכטיגער גרונד פאר די אובאדינגטע נויטווענדיגקייט פון אפשטעלען אווערטיים ארבייט, און דאס איז די אימיגראציע. [illegible]

האב איך געחלומ׳ט, דאס איך זיץ אין
א טעאטער,
קוק אויף די אויפפיהרונג פון א גער
היימניספולען שפיעל,
וואס געהט אן אונאונטערבראכען,
אונזיכטבאר
הינטער דעם פארהאנג פון דער ביהנע.
און צו ענר לאמיר איבערזעצען נאך
א קליין געדיכט אונטער דעם נאמען
קינות.
און א שמוציג קיך
געגען א הינטער־הויף
זיצט אן אלטע פרוי זאגענדיג קינות
מיט א ציטערנדער שטימע.
די גאז־ליכט בליצט אויף און פאלט.
דיזע נאכט
מיט צוויי טויזענד יאהר צוריק
איז ירושלים געפאלען און דער בית־
המקדש איז פארברענט געווארען.
און היינט ביינאכט
זיצט די ווייס־האריגע אידענע
אין איהר קיך—ביי די ברעגען פון
האדסאן—
און קלאגט אויף חורבן ירושלים.
די גאז־ליכט בליצט אויף און פאלט.
דערביי,
איינגעשלאפען אין איהר צימער,
ליגט איהר טאכטער אויף א בעט
קאנוואלסיוו וויינענדיג
איהר פנים איז איינגעגראבען אין די
קישנס,
איהרע פלייצעס הויבען זיך פון איהר
געוויין.
שפיגלאך פון א פאטאגראפיע ליגען אויף
איהר קאמאד...

מיר רעקאמענדירען דיזעס בוך פרעכטיגע לידער צו אלע אונזערע לעזער און לעזערינס, וואס קענען נור אביסעל ענגליש.

זיי וועלען געוויס עס פארשטעהן, וויל די שפראך, אין וועלכער די לידער זיינען געשריבען, איז מערקווירדיג לייכט און קלאר, און דאך מאדנע זאפטיג און פארבענרייך.

דער קריטיקער.

קוויטירונגען פון די ווייסט און דרעס שעפער פון לאָק. 25 פאר די סטרייקענדע סוט־קייס און בעג־מייקערס.

די ארבייטער פון ה. קאהען, דורך ראָוז שווארץ — —	$7.50
פון אנסאָניא דרעס קאָ. שאָפּ, דורך סאָניא טיעמען — —	4.50
טוענטיעט סענטשורי דרעס, דורך אַנא גלאסמאַן — —	6.50
עפשטיין און ווארשאוו, דורך דזשאָו קושנער — —	2.50
צוזאמען — — — —	21.00
פון פריהער קוויטירט — —	197.30
גרענד טאָטאל — —	$218.30

גאמפערס און בישאָפּ קוועיל פון סט. לואיס

פון ה. לאַנג.

ענדליך האט גלח קוועיל געכאפט א שווארצען סוף פון סאמועל גאמפערס, פרעזידענט פון דער אמעריקאן פעדערייאשן אף לייבאר.

שוין עטליכע יאהר, אז דער באקאנטער בישאפ, „פאדהער״ וויליאם יו. קוועיל פון סט. לואיס האלט אין איין אטאקירען די יוניאנס און ארויסשטעלען די ארבייטער באוועגונג אין א שווארצער ליכט. די יוניאנס זיינען ביי איהם באנדעס פון רויבער און מערדער און די ארבייטער־באוועגונג איז ביי איהם א מין פאראייניגונג פון שייקעס פון אלערליי פארברעכער. „פאדהער״ קוועיל איז זעהר פאפולער צווישען זיינע מעטהאדיסטען. טשווירטש־געהער שלינגען זיינע דרשות מיט׳ן גרעסטען פארגעניגען. ער איז אזוי פאפולער, אז מען לאד׳עט איהם צו אלע באדייטענדע געזעלשאפטליכע ארויסטרעטונגען פון רעליגיעזע, אלגעמיין געזעלשאפטליכע און אפילו פון פאליטישע אינסטיטושאנס. און וואו ער איז געגאנגען און געשטאנען האט ער געהאלטען אין איין אטאקירען די יוניאנס און געווארפען שמוץ אויף דער ארבייטער באוועגונג. זיינע רעדעס האבען נאטירליך דערגרייכט די ארבייטער־באוועגונג. פון זיינע אטאקעס האט מען געהערט גאנץ אפט און וועלענדיג אפשוואכען די ווירקונג פון זיינע גיפטיגע דרשות האט גאמפערס, דער הויפט ווארט־פיהרער פון דער אמעריקאנער ארבייטער באוועגונג אלע מאל געזוכט א געלעגענהייט אויפצונעמען זיינע טשעלענדזשעס און דעם „פאדהער״ צונאגלען צום וואנט. עס האט זיך אבער קיינמאל ניט געמאכט די געלעגענהייט, ביז ער האט איהם דאך געקראגען. און קוים האט ער איהם געפאקט, כאפט שוין דער „פאדהער״ אזעלכע קלעפ, אז ער וועט שוין פארזאגען א צעהנטען צו געהן פון טשווירטש צו טשווירטש און דערצעהלען נים געשטויגענע און ניט געפלויגענע מעשיות. דער אלטער גאמפערס לאזט שוין דעם גלח איצט ניט אפ. ניט נאר ווייזט ער איהם פאר דער גאנצער וועלט אלס א פשוט׳ען עם הארץ וואס פלאפלט גלאט אין דער וועלט אריין, נאר רייסט אויך אראפ פון איהם די מאסקע, אלס „גאט׳ס פארטרעטער אויף דער ערד״, ווי ער וואלט געוואונשען, אז זיינע גלויביגע זאלען פון איהם האלטען.

און דאס מוז דעם גלח גאנץ שטארק וועה טאן.

אבער לאמיר דערצעהלען ווי אזוי גאמפערס האט דעם „העלד״ געפאקט און ווי ער „העגדרעלט״ איהם:

אין איינע פון זיינע יוניאן־פרעסערישע דרשות האט דער גלח אויף אנגעגריפען גאמפערס׳ן פערזענליך. ער האט געמאכט דעם איינדרוק, אז מען דארף זיך באציהען קריטיש אפילו צו גאמפערס׳ס עהרליכקייט. אז ער, גאמפערס איז א פארשטעלטער באלשעוויק, וואס וויל חרוב מאכען אונזער מדינה; אז ער איז א צושטערער פון פריוואט־איינענטום און וואלט על פי דין און על פי יושר געדארפט גאר זיצען אין דזשייל — וועגען דעם איז גאר קיין פראגע ניט. און דער גלח האט אויסגעשריען מיט פאטהאס:

„און וועגען אט דעם גאמפערס׳ן רעדט דאס לאנד מיט רעספעקט — ווער איז ער דאס אזוינס?...״

כמעט אלע צייטונגען איבער׳ן לאנד האבען דיזע שטעלע פון דעם גלח׳ס רעדע איבערגעדרוקט. מאנכע צייטונגען האבען זיך נאך לוסטיג געמאכט אויף גאמפערס׳ס חשבון און איהם „געקיבעצט״ פאר וואס ער ענטפערט ניט דעם גלח. און גאמפערס האט באשלאסען, אז אנשטאט צו ענטפער׳ען דעם גלח דורך די צייטונגען, וועט ער איהם בעסער שיקען א דירעקטען טשעלענדזש דורך א בריעף און ער וועט די בריעף, זיינע און דעם גלח׳ס ענטפער דרוקען אין דעם „פעדעריישאניסט״, אפיציעלער זשורנאל פון די אמעריקאן פעדעריישאן אף לייבאר, וואס וועט שוין ממילא אויך גרייכען אנדערע צייטונגען.

כך הוה. אזוי איז עס טאקע געווען.

אין א שענעם פריהמארגען האט גאמפערס אוועקגעשיקט א בריוועלע צו בישאפ קוועיל און איהם געפרעגט פשוט און קלאר: „איך האב געלעזען אין די צייטונגען אזוי און אזוי; דו זאלסט האבען גע׳דרשנ׳ט אזוי און אזוי; זאלסט האבען געזאגט דאס און דאס, — וויל איך וויסען, צי דו האסט עס ווירקליך געזאגט אדער ניט. זיי בראוו, „פאדהער״, האב מוטה און זאג מיר פערזענליך אין א בריוועל דאס, וואס דו זאגסט אין דיינע טשווירטש־דרשות וואו איך בין דערביי ניטא״.

דער גלח האט זיך שוין ניט געקענט ארויסדרעהען. ענטפערן מוז ער. וואס הייסט, ער וועט קיין דזשענטעלמען ניט זיין?! אבער וואס זאל ער ענטפערן?! אפשר אפלייקענען, אז ער האט גאר אזוינס און אזוינס ניט געזאגט?! וועלען דאך אבער די צייטונגען איהם פארשרייען פאר א ליגנער! טא וואס זשע טוט מען?!...

האט דער גלח טאקע געענטפערט. אבער ניט אויף די פראגען, וועלכע גאמפערס האט איהם געשטעלט, נאר גלאט א בריעף מיט א לאנגע מגילה, וואס ער דיינקט וועגען יוניאנס, א. ז. וו. און ער האט ניט אויסגערעכענט דער גלח, אז אויף דעם אייגענטליך ווארט טאקע גאמפערס, כדי צו קענען באווייזען פאר אלע טשווירטש־געהער, אז דער גלח איז אן עם הארץ און א „פאלשער משיח״.

גאמפערס טהוט עס אויך אן ערלעך וועג. אבער מיט זיינע שאלות ותשובות צום גלח, מיט זיינע איינפאכע ערקלערונגען און פאר דערזעלבער צייט מיט זיינע שארף־שניידענדע סארקאסטישע באמערקונגען דערמאהנט ער אן די וכוחים וואס אמאליגע רבנים פלעגען האבען מיט גלחים איבער גאט און דעם אידישען גלויבען, וואו די גלחים פלעגען שטעקגעהן ווי אפגעשמיסענע, כאטש זיי זיינען געבליבען ביי זייערע מיינונגען. דא איז דאס אויך אזוי. דער גלח וועט שוין שטענדיג בלייבען ביי דאס זייניגע; אבער קלעפ האט ער געכאפט און דוקא אין דער עפענטליכקייט. אזוי, אז מען וועט איהם שוין מעהר ניט גלויבען, ווען ער וועט פרמען אין די טשווירטשעס דערצעהלען פון „ווילדע מעשים״ פון יוניאנס. קוים איז זיין אויטאריטעט געווארען אראפגעריסען וועט שוין אפילו זיין איינענער עולם, דער עולם פון די טשווירטשעס זיך באציהען קריטיש צו אלעס וואס וועט איצט קומען פון זיין „הייליגע מויל״.

איין שטארקער פונקט אין גאמפערס׳ס ענטפער צו בישאפ קוועיל איז פאלגענדער:

אין זיין בריעף צו גאמפערס׳ן האט דער בישאפ געשריבען: איך האב חלילה גארנישט געגען דעם אז די ארבייטער זאלען זיין ארגאניזירט, פונקט אזוי ווי „געלד איז ארגאניזירט״. דער גלח האט דא געמיינט קאפיטאל. און ביי דעם האט איהם דער אלטער גאמפערס געפאקט.

„אהא, דו, פארטרעטער פון גאט אויף דער ערד, דו, הייליגער מענש, דו, וועלכער עס רעדט וועגען נשמות, דו פארגלייכסט לעבעדיגע מענשען צו טויטע מטבעות? ביי דיר, הימעלשער זוהן, איז געלד אזוי וויכטיג ווי מענשליכע נשמות?״

אט אזוי שטעכט גאמפערס דעם גלח. און אויך דעם, וואס דער גלח האט זיך אין זיין בריעף צולאזען איבער „אמעריקאניזם״ און מיט פאטהאס אויסגעשריען, אז ווען אן ארבייטער קומט וואו בעטען א דזשאב טאר מען איהם ניט פרעגען צי ער איז א יוניאן מאן אדער ניט, נאר מען דארף איהם פרעגען צי ער איז אן אמעריקאנער בירגער אדער נישט, און ווער עס איז ניט קיין אמעריקאנער בירגער דארף קיין דזשאב ניט קריגען. אויף דעם ענטפערט גאמפערס אזוי:

„קומסטו „זוכער פון גערעכטיגקייט״ אויף מיט דעם זעלבען פארשלאג צו די קאפיטאליסטען? דו ווייסט דאך מסתמא, „רעטער פון אמעריקא״, אז עס איז גרויס קאפיטאל, וואס האט געבראכט אהער הונדערטע טויזענדע ארבייטער פון יענער זייט ים, זיי צו באשעפטיגען אין די שטאהל פאבריקען און אין די קוילען־

דער סוד

(סקיצע.)

פון מ. שמואלזאָן.

איינגאנצען בין איך דערנסטמאל — דעם שמחת תורה — אלט געווען פיערצעהן יאהר.

און עטעל מאיר מרדכי׳ס, ביי וועמעג׳ס טאטע, אלע אידען פון דארף האבען געפראוועט דעם שמחת תורה איז שוין געווען א כלה־מיידעל.

פונדעסטוועגען איז מיר דערנסטמאל דער שמחת תורה גאר אין קאפ ניט געלעגען.

די גאנצע צייט בין איך נאר ארומגעגאנגען, האב געזוכט מיט די אויגען אין אלע חדרים, און אלע מאל געקוקט אויף עטלען, און אוים׳ן טאטען איהר׳ן — אוים׳ן אלטען מאיר מרדכי.

איך האב מיר דאס גאנצע יאהר, ביז שמחת תורה, אזוי פיעל סודות׳דיגעס אנגעהערט ביי אונז אין שטוב וועגען דער דאזיגער שלאנקער מיידעל מיט׳ן לאנגען דיקען שווארצען צאפ, און שווארצע, צניעות׳דיגע אויגען, און וועגען טאטען איהר׳ן, דעם אלטען ברייט־ביינערדיגען מאיר מרדכי, מיט דער ברייטער גרויסער באָרד און פארקנייטשטען ווינקעלדיגען שטערען, אז ניט נאר זיי אליין, נאר דאס גאנצע הויז זייערס, יעדער חדר, יעדער ווינקעלע האט אין מיין יונגער פאנטאזיע, זיך פארגעשטעלט ווי א צויבער־שלאס פול מיט סודות.

אט אין דעם הויז, אין די חדרים, האב איך געוואוסט, ווערען אין די חושך־פינסטערע נעכט אפגעטאן אזעלכע שרעקליכע פינסטערע מעשים, וואס מען טאר פון זיי הויך ניט ריידען. מען טאר זיי פאר יונגע קינדער ניט דערצעהלען... מעשיות עפעס מיט א שעהנעם הויכען [illegible] פענסטער, און מיט נאך און נאך סודות אזעלכע, וואס שמעקען מיט „ניט גוטע״ ר״ל און וועגען וועלכע דער אלטער מאיר־מרדכי איז שוין געפאהרען ניט איין מאל צום רבי׳ן.

און איך האב געזוכט די דאזיגע סודות אין אלע ווינקעלעך, אין אלע שפאלטען, און אין אלע שפארינעס.

און אט האט שוין מנין דארפס אידען מיט די איינגלעך געענדיגט דאס שמחת־תורה׳דיג דאוונען. אלע האבען געהאט אן עליה, און אלעמענס פנים׳ער זיינען געווען שמחת־תורה׳דיג אויפגעלעגט. מען האט זיך געוואונשען א פרעהליכען יום טוב מיט א גליקליך פרעהליך יאהר.

דער אלטער מאיר מרדכי איז אויך געווען צווישען די ווינשערס. אבער געדאכט האט זיך מיר אז אין זיין ווינשעוואניע איז געווען עפעס באזונדערס. האלב־הייזעריג, געציטערט זיינען די ברכות ביי איהם ארויסגעקומען, אזוי ווי זיי וואלטען זיך פון עפעס ביי איהם אין אלטען הארצען מיט א שווערינקייט, מיט א צער און מיט א וועהטאג ארויסגעריסען. און ער האט געקוקט בעת מעשה פון אונטער די גרויע אריבערגעהאנגענע ברעמען אהינצו, אין יענעם אלקער פון וועלכען עס האט זיך דורך דער אפענער טיר מיידעלשער חן און צניעות געשפארט. און דער שטערען זיינער האט זיך געריינצעלט. געקנייטשט אזוי מאדנע, אזוי ווי די קנייטשען וואלטען פון ערגעץ ווייט, ווייט ביי איהם פון דער טיפער נשמה זיך געצויגען.

און באהארצט האט ער מיט אמאל א זאג געטאן: „עטעל, דערלאנג קידוש צום טיש!... עס איז דאך עפעס היינט שמחת תורה!״ און האט זיך באלד גענומען גלעטען די גרויסע באָרד, און רייבען איין האנט אן דער צווייטער.

און עס האט זיך פונ׳ם סודות׳דיגען אלקער דערהערט באלד א שעלעשטשען פון נייע פרויען קליידער, און איבער דער שטוב האט זיך גראציעז דורכגעטראגען די עטעל מיט די שווארצע אראפגעלאזענע אויגען, מיט׳ן צאפ אויף דער מיט פלייצע, מיט א גראפינקע שנאפס, און מיט א טאץ מיט פארבייסען אין די שנעע ווייסע הענט. און איבער דער גאנצער שטוב, דאכט זיך האט זיך צוטראגען א פרישקייט און א לעבען, וואס האט אין אלעמענ׳ס אברים זיך מיט אזא מהירות אריינגעשפארט, אז אויגען האבען גענומען ארומפליהען אין אלע זייטען און שפריצען מיט פייער...

דער אלטער מאיר־מרדכי האט מיט ציטערדיגע הענט ביי איהר צוגענומען דעם קידוש און פארבייסען, האט איהר, בעת מעשה, שארף אריינגעקוקט מיט די אלטע אויגען אין דעם יונגען צניעות׳דיגען פנים, און אויסגעדריקט האט זיך, בעת מעשה, אין זיינע בליקען עפעס א מין שטארקע תפלה, א בקשה אזעלכע, אז די שווארצע אויגען ביי דער יונגער מיידעל האבען גענומען גלאנצען מיט טרערען. און הינטערווייליכס, מיט אן אראפגעלאזענעם קאפ האט זי זיך גענומען שארען און איז צוריק אין איהר אלקער אריין.

— שמחת תורה... שמחת תורה איז היינט! — האט דער אלטער מאיר מרדכי באגלייטענדיג זי מיט זיינע בליקען, אזוי ווי אימיצען אין זיך איבערגעשריען. — נו אידען... לאמיר מאכען קידוש! לאמיר... פרעהליך זיין!... היינט איז שמחת תורה!... שישו ושמחו בשמחת תורה!...

און ער האט מיט׳ן שישו ושמחו קידוש געמאכט, אויסגעטרונקען כמעט דעם גאנצען בעכער, און אויסגעלאזט נאך אמאל שישו ושמחו...

און איידער דער עולם האט נאך צייט געהאט קידוש צו מאכען האט ער שוין אריינגעגאסען א צווייטען בעכער.

און ער האט זיך פאסמאקעוועט, געגלעט די באָרד, גערייבען איין האנט אן דער צווייטער און ווידער אמאל דאס זעלבע. שישו ושמחו... ותנו כבוד...

און באלד האט ער א דריטען און א פיערטען בעכער אריינגעגאסען און איין אטעם, אזוי ווי ער וואלט מיט די בעכערס דארטען אין זיך וועלען אימיצען פארטרינקען.

שישו ושמחו!... נו, אידען פרעהליך!... פרעהליך זאל מען זיין!... היינט איז שמחת תורה!...

די ווערטער ביי איהם אבער האבען זיך אין מיטען פרעהליכקייט גענומען ברעכען אזוי ווי אויף צו וויינען. שישו בשמחת!... בשמחת תורה!... עטיל... אהער קום!... קום אהער עטעל!... אט קוק ווי איך טרינק!... אט נאך... נאך א בעכער!...

די אויגען זיינען געווארען פארגאסען מיט טרערען. און האלז האט איהם גענומען ווערגען.

— שישו ושמחו!... מיינע אלטע יאהרען!... עטעל!... ותנו... ותנו כבוד!... דיין אלטער... אלטער טאטע!... ניין... ניין, וואס זאג איך רעדן?!... איך... איך וויין ניט!... בשמחת תורה!... גיט מיר נאך א בעכער... אט אזוי א!... פאר א חתונה!... פאר... ניין... ניין... ביסט א גוטע... א... פרומע!... דער רבי... איך האב בטחון!.. עטעל... עטעל שישו ושמחו!...

פון אלקער האט זיך מיט אמאל דערהערט א געדרוועזער שארשקען מיט א ווייכען פאל, אזוי ווי עס וואלט ווער מיט אנגעקראכמאלטע קליידער אין בעטגעוואנט אריינגעפאלען, און באלד נאכדעם א פארשטיקטער געוויין.

דער שמחת תורה איז געווארען צושטערט. אלע אידען זיינען זיך צוגאנגען, און אוים׳ן וועג האבען זיי לאנג לאנג געהאלטען אין איין ריידען; ווידער פון עפעס אן אפיצער, ווידער פון... פון אפענעם פענסטער, און ווידער פון רבי׳ן.

און עד היום ווייס איך ניט וואס [illegible] א שרעקליכער סוד דארט איז געווען. [illegible] האט דעמאלט פארשטערט דעם [illegible] תורה...

וועגן ביכער און אנדערע ליטעראַרישע ערשיינונגען

א פאַמיליען־אלבאַם *). פון אלטער בראַדי.

שוין לאנג, לאנג האָבען מיר ניט גע־האט אזא גייסטיגען נענוס, ווי איבער־לייענענדיג די פרעכטיגע, ווירקליך־צוי־בערליכע לידער פון אלטער בראַדי.

א מאָדנער חן איז אויסגעגאָסען אויף זיי. אויב איהר ווילט, איז עס אן עכט־אידישער חן. דעם זעלבען אידישען חן גע־פינען מיר אין די עכט־דייטשע לידער פון היינריך היינע. אפנים, אז דער אידישער גייסט און געפיהל נויטיגען זיך דוקא ניט אין א געוויסער שפראך. היינריך היינע, אין זיין פראָזע און זיין פּאָעזיע אין דייטש, און אלטער בראַדי, דיכטענדיג אין ענגליש, ווייזען ארויס זייער אמת־אי־דישען פיהלען און דענקען פיעל שטאר־קער, ווי גאר מאנכע פון אונזערע פּאָעטען, וואָס דיכטען אין אידישען אידיש.

מעהר נאָך, לייענענדיג אלטער בראַדי'ס לידער פון דעם אידישען לעבען אין רוס־לאנד און אמעריקא, האָט זיך ביי אונז אָפט געשטעלט די פראגע, — ווארום דיכ־טען ניט אונזערע דיכטער אין אידיש אין אזא עכט־אידישען גייסט? ווארום איז אלטער בראַדי, דיכטענדיג אין ענגליש, אזוי דורך און דורך אידיש, און אונזערע אידישע פּאָעטען זיינען אזוי א ל נ ע־מ י ז, מעהר נאָך, אזוי גוי'איש אין זייערע דיכטונגען, אז אָפט, לעזענדיג זיי, וואונדערט איהר זיך, פון וועלכען גוי'אישען פּאָעט איז עס איבערזעצט אָט דאָס שעהנע, פרעמדע, ניט־אידישע ליעד?

מעגליך, אז דאָס קומט פון דעם, וואָס אונזערע פּאָעטען, דיכטענדיג אין אידיש, פאלט ניט איין צו שילדערען פאר'ן לעזער דאָס אמת אידישע לעבען, וויל — טראכ־טען זיי — דאָס ווייס דאָך דער געוועהנ־ליכער איד אזוי גוט, ווי מיר. דאָס איז אבער א גרויסער טעות. דער אמת'ער פּאָעט זעהט דאָך אלעס טיפער, אנדערש, ווי דער געוועהנליכער מענש; דורך זיין קונסט ענטפּלעקט ער פאר דאָס געוועהנ־ליכע אויג סודות, גאנצע אָפּגרונטען, וועלכע עס האָט קיין מאָל ניט געזעהן און קען ניט זעהען.

איבער אלטער בראַדי'ס לידער לאָזט זיך זעהר פיעל ריידען, און דאָך דענקען מיר, אז וויפיעל מיר זאָלען ווענען זיי ניט ריידען, ריידען אבער זיינע לידער אליין אם שטארקסטען. דערפאר ווילען מיר דאָ פאר'ן לעזער איבערזעצען איינינע לידער, וואָס האָבען אויף אונז געמאכט א באזאנ־דערס טיפען איינדרוק.

אָט איז דאָס ליעד „מא".

וועגען וואָס קען זי טראכטען —
 דיזע גרוי־האָריגע, פאר'חשך'טע קליינע פרוי
מיט דיזע איינגעצויגענע באַקען און
 און איינגעזונקענע אויגען,
ווען זי איז איינגעבויגען איבער'ן
 וואשטאָב,
רייבענדיג די נאסע וועש אויפ'ן
 וואשבּרעט
דעם גאנצען לאנגען פריהמאָרגען?
וועגען וואָס קען זי טראכטען
אין דיזער מאָדנער רוהיגער קיך,
פינסטער, קליין און ריין, ווי זי איז אליין
ווען דער רעגען קלאפּט אין פענסטער?...
איך פיהל א שטאַרקען וואונש צו פאר־
 שטעהן איהר,
צו קענען איהר און צוצוקומען נעהענ־
 טער צו איהר —
דער פאַרמאַטערטער, וואָס איז מיין מאַמע.
הלואי וואָלט איך געקאָנט אריינדרינגען
 אין איהר איינגעבויגענעם קאָפּ,
ווען זי איז איבערגעבויגען איבער'ן
 וואשטאָב
און קוקען דורך איהרע פאַרדונקעלטע
 אויגען
און זעהן ווי די זאכען זעהען אויס פאַר
 איהר אויס
נאָך זיבען־און־פופציג יאָהר לעבען —
זיבען־און־פופציג יאָהר פון די
גרויסע און דער געוועהנליכע
 געשעהענישען;
קינדהייט, מיידעלשאפט, פרויענשאפט,
 מוטערשאפט
אלעס, א חוץ דעם טויט —
 און דאָס אויך.
זיבען־און־פופציג יאָהר פון צרות,
 פרייד, פערצווייפלונג
איבער דער וועלטס צייטלאָזע פריידען
 און שמערצען,
ניט שטעלענדיג זיך קיינמאָל געגען
 דעם ש"י,
וועלכער האָט איהר מיוסטענס פאַר־
 שאַפט אָט די שמערצען
און וועלכער האָט איהר געמאכט
 פאַרצווייפלען
אָט די אלע יאָהרען,
ברייננענדיג צעהן קינדער אויף דער
 וועלט
אויף דעם געוועהנליכען, וואונדערליכען
 אופן;
קאָרמענדיג זיי מיט ניט מיעדע־ווערענ־
 דיגע ברוסט
טרייסטענדיג פאר זיי, מיט ניט מיעד־
 ווערענדיגע חנה,
ליעבענדיג זיי מיט ניט מיעד־ווערענ־
 דיגער געדולה,
קעמפענדיג פאר זיי
מיט טרעקייט, טויט און קראנקהייט
 דרייסיג יאָהר לאנג —
זעהענדיג מאנכע פון זיי ווערענדיג
 מענער,
זעהענדיג מאנכע פון זיי ווערענדיג
 פרויען
פול מיט שמערצען און אָהן פרייד
און אנדערע ברייננענדיג צו זייערע
 קליינע קברים
אין זייער געבורטס־פּלאץ, איבער'ן ים
 אונטער די רוסישע בעריאָזעס.
 און איינע —
די וועלכע איז געווען דיין ערשט־
 געבאָרענע, מוטער!
די וועלכע האָט דיר פאַרשאַפט דאָס
 מעהרסטע פרייד און דאָס
 מעהרסטע שמערץ,
זעהענדיג איהר אויפוואקסען אין דיין
 אָרעם הויז,
ווי א הויכער בוים פון אן אָפּגעשפּאָל־
 טענעם פעלז,
שטאַרק, געזונט און שטאָלץ מיט
 שעהנקייט,
האָסענדיג איהר אָרעם לעבען,
דאַרשטענדיג נאָך שעהנקייט און גליק
זעהענדיג איהר פאַרברעננענדיג איהר
 יוגענד
אין א קורצען פיבערישען פייער;
ביז דו ביזט אויך נאָך איהר נאָכגע־
 גאַנגען,
באַגראָבענדיג א העלפט פון דיין האַרצען
אונטער א מצבה־שטיין אין ברוקלין!
 און אין דער גאַנצער צייט
אין דיזע זיבען־און־דרייסיג יאָהר
פאַראייניגט מיט א חורבה פון א
 שטאַרקען מאַן,
מיט א חורבה פון א שטאַרקער וועלע
צובראָכען און צודריקט דורך א מאַרנע
 קראַנקהייט,
וואָס האָט געלויערט אין איהם, ווי א
 מערדער —
געדולדיג ליבענדיג, לוידענדיג און
 אויסהאַלטענדיג פון איהם,
לוידענדיג זיינע שמערצען, ווי דיינע
 אייגענע;
פילענדיג זיינע שוואַכקייטען און פאר־
 געטערענדיג דאָס גרויס אין איהם,
פול מיט רעספּעקט צו דער טראַגעדיע,
 וועלכע דו האָסט פאַרשטעהן
 ניט געקאָנט.

פרוי, פרוי,
ערהאבענע, איינפאכע מאַמע מיינע,
רייבענדיג דיין וואַש־ברעט
מיט צודרעהטע, מעכאַנישע פינגער,
וואָס טראכטסטו וועגען דעם אַלעם?
ווי אזוי קענסטו אין איינקלאַנג ברייננען
אָט די גאַנצע צוועקלאָזיגקייט און
 פרוכטלאָזיגקייט און
משונה'דיגקייט פון זאכען
אין דעם איינפאכען מוח דיינעם,
זעהענדיג דעם גלויבען, וואָס האָט
 פאַרשטעלט פאַר דיר דעם אמת,
וועלכער האָט ערקלעהרט און אַראנזשירט
 און פאַראייניגט,
סיסטעמאַטיזירענדיג די וועלט אין א
 גוט־איינגעאָרדענטע ווירטשאַפט
מיט א ב אַ ל ע ב אָ ס, וועלכער זעהט
 און ווייס אַלעס,
באַשטראָפענדיג און באַלוינענדיג אויף
 אַן אונקלערליכען אופן —
זעהענדיג דיין אַלטען גלויבען אויפגע־
 געשלויערט און געטרעטען
 מיט די פיס,
איינגעריסט און פאַרשעמט פון דיינע
 אייגענע קינדער,
[illegible]
[illegible]

וואָס טראכטסטו וועגען אָט דעם אַלעם,
פאַרטרעבענדיג ביי דיין וואַש־ברעט
אין דיזען רעגענדיגען פריהמאָרגען!
וואָס טראכטסטו?
הלואי וואָלט איך עס געקאָנט וויסען,
טראכטסטו פון דער, וועמען דו האָסט
 פאַרלאָרען
אין דעם פולען בליהען פון דיין
 האָפנונג —
טרויערענדיג פון דיינע טרעמס,
ווי דו האָסט איהר צוגעהאַלטען פעסט
 צום בעט,
האַלטענדיג דעם דאָקטאָר און יענעם מאַן
זעהסטו איהר טרייבקומענדיג דורך א טיר
אייליג און טראָציג ווי אַמאָל
מיט איהר שווערען מעטערשען טראָט;
איהר גלייבען און ברייט־בוזימיגע
 געשטאַלט,
די געזונדקייט, שפּראָצענדיג פון איהרע
 באַקען?
דערמאָנסטו זיך אָן א ווארט, וואָס זי
 האָט אונפאַרזיכטיג געלאָזט פאַלען;
אָן א געוויסען קעהר פון איהר נאַקען?
און דיין דונקעלער פנים ווערט נאָך
 דונקעלער,
און דיין גרויע קאָפּ זינקט פאַרטראַכט,
און דיינע אויגען, רויט געוואָרענע פון
 ווייטען,
בלישטשען מיט גייע טרעהרען,
טרער טראַכטסטו וועגען דעם מאַן,
וואָס מאַכט דורך זיינע יאָהרען,
פאַרשטייערט פון זיין מול,
פאַלענדיג, אויפהויבענדיג זיך און
 ווידער פאַלענדיג
אונטער דעם האַמער פון לעבען?
טרער דערמאָנסטו זיך א שבת־נאָכמיטאָג
אין קאַרשיסקיס־בעריאָזע,
ווען די גאַנצע שטאָט איז טרויס אויף
 שפּאַציר; —
ווען דו ביזט געגאַנגען ביי זיין זייט
 אין דער ברייטער גאַס,
שטאָלץ, וואָס אַלע זיינען דיר מקנא?
טרער טראַכטסטו וועגען מיר —
דיין מאָרגעס, פרעמדע, רעטזעלדיגען זון,
דעם סאַמעט פון דיינע אינגעווייד,
וועלכען דו וואָלסט ליעב געהאַט, נאָר
 ווייסט ניט, ווי;
פאַר וועמען דו וואָלסט געהאַט, נאָר
 ווייסט ניט, וואָס,
און דיין האַרץ איז טרויעריג און פול
 מיט מורא,
ניט וויסענדיג ווארום?
טרער דענקסטו פון די קליינע און דיינע
 קליין־טעגליכע זאָרגען:
די וועש, וועלכע דו האָסט נאָר־וואָס
 אויסגעוואַשען —
ווי ווייגען שוין צו־שמאַרק צוריסען,
 אום צו פאַרריכטען,
טרער פון די אויסגעטראַגענע אונטערוועש
און פון דעם אַנקומענדען ווינטער...

אָט זייגען זיי שוין צוריק פון סקול
מיט א הויכען קלונג אין טיר —
„איך וויל עסען, מאַ".

פאַר אונזער ניט געלונגענער אידי־שער איבערזעצונג פון דיזער פּרעכטיגער פּאָעמע בעטען מיר דעם פּאָעט אום ענט־שולדיגונג, אָבער דאָך גלויבען מיר, אַז אפילו דורך דיזער איבערזעצונג וועט דער לעזער דערבליקען די גאַנצע שעהנקייט, דעם גאַנצען רייכטום פון געפיהל, גייסט, וואָס דרינגט דורך יעדע שורה איהרע.

ס'ווילט זיך איבערזעצען און איבערזע־צען פון אָט דעם ביכעל לידער. יעדעס ליעד האָט זיין אייגענעם צויבער, אין יעדען ליעד ווערט אָנגעריהרט אַנאַנדער סטרונע פון דער מענשליכער נשמה און פון אונזער גאַנצען טרומיגען לעבען. און עס איז מערקווירדיג, ווי רייך עס איז דאָס לעבען פאַר דעם אמת'ען פּאָעט. יעדע קלייניגקייט מאַכט אויף איהם א טי־פען איינדרוק, און דאָס שיינבאַר־קליינע פאַרוואַנדעלט זיך אין א גרויס בילד, אין א גרויסען טיפזיניגען געדאַנק. אָט געהט איהר, למשל, אַרונטער אין קעלער צוצו־שיטען קוילען אין פּוירנעס, איהר טוט עס מעכאַניש, איהר זעהט די קוילען אויפ־פלאַקערען, אויפברענען, און דאָך מאַכט עס אויף אייך נאָר א קנאַפּען איינדרוק. נו, אוודאי מוזען קוילען ברענען. דערפאַר זיינען זיי דאָך קוילען, אַז זיי זאָלען ברע־נען. דער פּאָעט זעהט אין דעם עפּעס גאַנץ אַנדערעס, און עס דוכט זיך אייך, אַז דאָס ריכטיגע זעהט ער. אָט לייענט זיין פּאָעמע:

דער פייער־גאָרטען.

„איך געה אַרונטער אין קעלער
אַריינצוּוואַרפען עטליכע שופלעס
 קוילען אין פּוירנעס —
ווילסטו מיטגעהן?
איך דענק אַז דער פייער האַלט אין
 אויסגעהן."
ער האָט געעפענט די קעלער־טיר.
טראָטליענדיג דעם קעלער טיף דעם
 [illegible]
[illegible]

„יע, לשמיר פרומטערנהן
עס איז איטער גוט צו זיין זיפער.
 איידער מען נעהמט שלאָפען,
און די נאַכט וועט זיכער זיין א קאַלטע.
די טרעפּ האָבען געקריטשעט אונטער
 אונזערע פיס.
„די קענסט צומאַכען די טיר הינטער זיך;
עס איז דאָ א ליכט אין ווינקעל.
איך וועל עס נור אַביסעל גרעסער מאַכען."
דער קלייגער פייער, טרייסברענענדיג
 פון געזימס
האָט זיך אויסגעצויגען אין א לאַנגען,
 רינגעס שטראַהל,
טריינשטעלענדיג אין דער פינסטערניש,
ווי א מעסער־קלינג,
א שוואַכער צוג, קומענדיג ערגעץ פון
 קעלער,
האָט געקעמפט מיט איהם פאַר א ווייל,
בלאָזענדיג עס הין און צוריק.
„ביזט קיינמאָל פריהער אין אונזער
 קעלער ניט געווען?"
ער האָט געעפענט די פּוירנעס־טיר.
איך האָב געמאַכט א טריט אויף צוריק,
שטאַרק איבערראַשט און אויפגערייסעלט,
(איהר פיהלט דאַסזעלבע אין א טעאַטער,
ווען דער פאַרהאַנג הויבט זיך אויף
 פּלוצלונג איבער די פול ליכט.)
„אָה, דאָס איז גרויסאַרטיג!"
ווי א גאָרטען פון פייערדיגע בלומען
האָט די רויטע מויל פון דעם פּוירנעס
 געגליהט אין דער פינסטער —
רויט און ווייס און געלב און בלוי,
א הונדערט קליינע בלויע פלאַמען
 האָבען אַרויפגעשפּרונגען,
ווי קליינע, שעהנע מכשפות,
שאַקלענדיג מיט זייערע געפעדערטיגע
 קעפּ;
וואַרפענדיג זיך לייכט איינע איבער
 די אַנדערע,
דרעהענדיג זיך אין א ריטמישען טאַנץ.
„עס איז א שאָד דאָס קאַליע צו מאַכען.
וואַרף איצט ניט קיינע קוילען אויפ'ן
 פייער —
וועסט עס דערשטיקען."
„אָה, עס וועט אין א מינוט ווידער
 גוט ווערען.
פייער, ווייסטו, מוז געשפּייזט ווערען."
און אזוי ריידענדיג,
האָט ער אַריינגעוואָרפען די שופלע אין
 די קוילען,
די קוילען זיינען אַרונטער מיט א גע־
 רויש פון דער שפּיץ פון דער הורבע.
„מיינסטו, אַז זיי האָבען עס געהערט?"
„ווער?"
„די טענצער."
„ניין, דאָס האָט ניט אונטערבראָכען
 זייער טאַנץ."
ער האָט אויפגעהויבען א שופעל קוילען
און האָט עס שווער אַריינגעשליידערט
 אין פּוירנעס.
דער פייער איז אויסגעגאַנגען אונטער
 דער שוואַרצער מאַסע,
אזוי ווי אונטער א קלאַפּ.
דער גאָרטען איז ווי פאַרוויאַנעט
 געוואָרען
פון דעם בלאָזען רויך,
די טענצער זיינען פּלוצלונג פאַר־
 שוואונדען.
דאַן א צווייטע שופליע
דאַן נאָך איינע און נאָך איינע.
„אָה, דו האָסט עס אין גאַנצען
 דערשטיקט!"
„עס וועט זיין רעכט אין א מינוט.
 זעה!"
לאַנגזאַם,
קומענדיג צום באַוואוסטזיין,
זיינען בלויע פינגער־פלאַמען אַרויס
 פון די קוילען,
שפּרינגענדיג־דאָ און דאָרט,
אזוי ווי זיי וואָלטען געזוכט עפּעס;
באַגעגענענדיג זיך,
דריקענדיג זיך פול מיט לוסט די הענד —
דאַן רויט, דאַן ווייס, דאַן בלוי,
און דער גאַנצער פּוירנעס האָט ווידער
 אויפגעבליהט.
„אָט איז ווידער דיין טאַנץ,
געהט אָן אזוי לוסטיג ווי פריהער —
קום, לאָמיר צומאַכען דעם פּוירנעס,
און זיי איבערלאָזען.
עס איז דאָ גענוג קוילען
אויסצוהאַלטען דעם טאַנץ די גאַנצע נאַכט."
„האָסט איהר אַמאָל געלייענט די „מאַסקע
 פון רויטען טויט?"
„יע, ווארום?"
„איך האָב נאָר־וואָס געטראַכט וועגען
 דעם."
ער האָט צוגעמאַכט די פּוירנעס־טיר
 מיט א קלאַפּ.
איך בין געגאַנגען שלאָפען יענע נאַכט
מיט דעם פּוירנעס גליהענדיג רויט אין
 מיין מוח,
ווי ער האָט געגליהט דאָרט אין קעלער,
אין זיין אייזערנער האַרץ.
האַלב־טראַכטענדיג, האַלב־חלום'ענדיג,
האָב איך געטראַכט פון די טענצער
 טאַנצענדיג די גאַנצע נאַכט
צווישען די פייערדיגע בלומען פון
 פּוירנעס
אונגעזעהן, אונגעהערט.
איך האָב געטראַכט, אויב זיי זיינען
 געווען ווירקליך גליקליך,
טאַנצענדיג די גאַנצע נאַכט;
טרער, צי האָבען זיי זיך בלויז געמאַכט —
איך האָב געטראַכט פון די קוילען,
וואָס שטאַרבען פון זייער אייגענעם פייער,
[illegible]

---

*) A Family Album. By Alter Brody. Published by B. W. Huebsh, New York.

די וועלט מיינען, אַז ווען די דעמאָקראַטען וועלען זיין אין מאַכט וואָלטען זיי אַנ־דערש געהאַנדעלט. דער עולם ווייסען דאָך אַלע, האָט אַזאַ קורצען זכרון.

דערצו האָט דער גאָווערנאָר אונטער־געשטעלט די רעפּובליקאַנער א פּיסעל מיט די פינף סאָציאַליסטען. זאָלען זיי דאָרפען נאָכאַמאָל אַרויסגעוואָרפען ווע־רען פון דער אַסעמבלי און ווידעראַמאָל דערמאָנען די וועלט ווי רעאַקציאָנער זיי זיינען.

וועלען זיי די סאָציאַליסטען ניט אַרויסוואַרפען וועלען זיי באַווייזען אַז זיי זיינען א חברה נאַרישטען, וואָס האָט [illegible] נאָר [illegible] איבערצייגונגען, נאָר אפילו [illegible] ניט.

פליין, וואס דאס ווארט רעוואלוציאנער מיט זיך איז ניט קיין מאדערנער אנגענעהם, און דערפאר אונזער געוויסע אויסשטענדען, קען מען ניט זיין דאגעגען, נור דאפיר. וואלטען, למשל, די מענשען געווען שוין פעאיגאיהלענער זיך שליין צו באשטייערן פאר אלץ וואס איז נייטיג, ניט בלויז פאר זיי פערזענליך, נאר אויך פאר וויטערע מיטמענשען, וואלט דאס פריפלייגען א טעקס געוויס ניט נויטיג גע־ווען. אבער אזוי ווי די מייסטע מענשען ווייסען נאך ווייט ניט אזוי ענטוויקעלט, און ווען מען שלאגט פאר א פרייוויליגע באשטיי־ערונג פאר א גוטע זאך, פאסירט עס אפט, אז די מייסטע מאכען זיך גארניט וויסענדיג ווער־גען דעם, אונזער אזעלכע פארהעלטניסע ווערט דער נאלאג, דער טעקס א פשוט'ע נויטווענ־דיגקייט. די טענה, אז איהר האט גארניט פון דער י. ח. איז ניט קיין גערעכטע! איהר זייט א מיטגליד פון דער געזעלשאפט, און מעגליך האט איהר צו טראגען אלע פליכטען.

טאמע ניט אויס, אויב מעטעמטען האט איהר נוטצען פון דער געזעלשאפט אדער ניט. אנ־דערש קען עס גארניט זיין. מיר ווייזען אויך מיט אייך ניט איינפארשטאנען, אז די יוניאן היינט איז בלויז א „ביזנעס ארגאניזיישאן", זי איז פיעל מעהר, ווי דאס. עס איז א גרויסער אויפגאבע פון דער זייט פון דער יוניאן פאר אלע איהרע מעמבערס, פאר זייער משפט, איינפלוס און פאר זייער מעגליכקייט זיך אנצופיהרען א פאר וואכען. היינט קענט איהר ניט באנוצען זיך דערמיט. אבער, ווייסט איהר זיכער, אז איהר וועט זיך קיינמאל ניט באנוצען דערמיט? און ווען אפילו קיינמאל ניט, איז עס ניט צו עגאאיסטיש אביסעל צו האבען אימער אין זינען די אייגענע נו־צען? שמעקט עס ניט אביסעל צופיעל מיט דעם ריח פון אונזער קאפיטאליסטישער חזי־ליגער ארדנונג? און ווען מיר וואלטען נאך געקאנט פארשטעהן, ווען דאס שרייבט צו אונז א דורכשניטליכער ארבייטער, קענען

מיר אבער ווירקליך ניט באגרייפען, ווי קומט אַ י ח ר דערצו — צו מאכען אזא אנקלאגע? דער דעלעגאט־טעקס איז ווערשיינליך פאר דער באצאהלונג פון דעם מארשאנדייז, אזוי ווי די יוניטי האוז זאל ווערען ווירקליך דאס איי־גענטום פון דער יוניאן, און פאר דעם ווארט ניט געווען גענוג, ווען מען וואלט געגעבען מיט א דאלאר מעהר פון די וואקיישאן־געלט. 2) די דאזיגע פארדערונג צו די ביזנעס־איי־דזשענטס דארף ניט, לויט אונזער מיינונג, געשטעלט ווערען דורך דער צייטונג, נור אויף די ביזנעס־מיטינגען, און צום עקזעקוטיוו באארד פון לאקאל 25. 3) ווענען האבען מיר יע געזאגט וועגען דעם, און מאכע אויף דעם פלאץ אין ענטפער צו אנדערען, און אויב מיר האבען ניט געזאגט מעהר, אויב דאס שטארקע ווארט איז ניט ארויסגעזאגט געווא־רען, איז עס פשוט דערפאר, ווייל מיר האבען ניט געקאנט. דאס שטארקע ווארט קען מען ניט מאכען „טו ארדער", דאס מוז קומען אלס דער אויסדרוק פון א שטארקען געפיהל, אבער דער האט געפעהלט. ווארום? פאר וואס? אך, עס איז צופיעל צו ריידען וועגען דעם. אזוי שטעקט אמאל.

סעם ווינער, לאקאל 88. — ווענדט זיך מיט אייער קלאגע, און ווי עס שיינט, א זעהר באגרינדעטע, צו מ. פערלשטיין פון קליוולאנד. ער וועט געוויס עס קענען אונ־טערזוכען, און, ווי ווייט מעגליך, גוט־מאכען דאס שלעכטע, וואס איז באגאנגען געווארען געגען אייך. מיר דא, אין נויארק, קענען עס ניט אונטערזוכען, און קענען אייך דערום גארניט העלפען. שרייבט אלזא צו מ. פערל־שטיין, מאכט פאר איהם קלאר די גאנצע אנ־געלעגענהייט, און מיר זיינען זיכער, ער וועט געוויס עפעס טאן אין דער הינזיכט, אויב אייער טענה, אז געגען אייך און נאך אייניגע ערעלמאן, האט אייער לאקאל באגאנגען אן עולה, פארלייקענענדיג איהרע אייגענע רולס און געזעצע, איז ווירקליך אן אמת'ע.

י. סראון

[illegible]

פאר יוניאנס, סאסייעטיס און ל. ח. מא

ספעציעלע יוניאן ארבייט.

124 קלינטאן סטריט, ניו יארק

[illegible]

[illegible]

אַפ־טו־דייט פרינטינג קא.

196 קאנאל סט. ניו יארק

טעלעפאן 6483 [illegible]

קויפט אויסשליסליך

ווייט לילי סתעס

סעלעסביא סתעס

צוועסעסשני משי

טעלעפאן גראמערסי 2441

די לענארד פרעס

42 איסט 23טע סטריט, נ. י.

Manhattan Opera House

קומט באגריסען די ערשיינונג פון דער ערשטער ענגליכער נאציאנאל־סאציא־ליסטישער ארבייטער צייטונג

„די צייט"

קומענדע שבת אווענט, דעם 28טען אויגוסט

אין מאנהעטען אפערא האוז

34טע סטריט און 8טע עוו.

וועלכע וועט געפייערט ווערען דורך א גראנדיעזען

קאנצערט

באוואונדערט די פראגראם:

סעמועל גאלדינבורג

וועלכער רופט ארויס די באוואונ־דערונג פון דער גאנצער טעאטער־וועלט, וועט פארלעזען ספעציעלעס פאר דיזען אווענט.

מישא לעוויצקי

דערווירטואז פיאנא שפילער.

חזן הערשמאן

דער קעניג פון די חזנים.

(מיט דער ערלויבניש פון בארים טאמאשעווסקי און לואי גאלדבערג)

טשערניאווסקי

טשעליסט און גרינדער פון דער בארימטער „זמרה" אנסאמבל.

רודאלף שילדקראוט

נאר וואס געקומען פון אייראפא און וועט אויפטרעטען אין נייעם טע־אטער, וועט פארלעזען, מיט דער ערלויבניש פון ח' שניצער.

לודוויג זאץ

דער באליעבטער שוישפילער און כאראקטער קאמיקער, וועט איבער־ראשען דיזען אווענד.

די באריהמטע אייראפעאישע זינגערין

אמאליא זילבערטס

סאפראנא

וועלכע האט איבערראשט דעם ניו יארקער פובליקום לעצטען זונטאג ביים קאנצערט אין סטאדיום.

טיקעטס פון 1 דאלאר ביז $2.50

באקומען אין אפיס פון דער „צייט", 153 איסט בראדוויי; „קונדס", 200 איסט בראדוויי, און אין שטערנ'ס דזשועלערי סטאר, 1337 ווילקינס עוו., בראנקס, אין עפשטיינס דראג סטאר, מעדיסאן עוו. קאר. 111טע סט., הארלעם.

ברוקלינער קלאוק מייקערס אויפמערקזאם

א גרויסער

מאסענפערזאמלונג

וועט אפגעהאלטען ווערען

דאנערשטאג, דעם 28טען אויגוסט

(באלד נאך דער ארבייט)

אין ראיאל פעלעס, 16 מאנהעטען עוועניו.

פראגען פון גרויס וויכטיגקייט וועלען ארומגערעדט ווערען.

די פאלגענדע רעדנער וועלען אדרעסירען דעם מיטינג:

י. פיינבערג, דזשענעראל מענעדזשער.
סאל מעטץ, מענעדזשער פון אמעריקאן דעפארטמענט.
לואיס לאנגער, סעקרעטער פון דזשאינט באארד.
מאקס בראטפילד, מענעדזשער פון דיסטריקט.

עס וועט געמאכט ווערען ראל קאל פון די שעפער.

מעקס בראטפילד,
מענעדזשער פון דעם ברוקלינער אפיס.

קלאוק אפערייטארס יוניאן לאקאל 1

א. ל. ג. וו. י.

אויפמערקזאם!

צוליעב דעם שוואכען סעזאן ארבייטען פיעלע אפע־רייטארס ניט קיין פולע וואכען. אונטער דער זעלבער צייט זיינען פאראן שעפער וואו מען ארבייט אווערטיים ווערענד אין שאפ זיינען פאראן ליידיגע מאשינען.

מיר פאדערען דארום אויף אונזערע מעמבערס

ניט צו ארבייטען קיין אווערטיים

וואו עס זיינען פאראן ליידיגע מאשינען און צו לאזען וויסען אין אונזער אפיס פון אזעלכע שעפער.

די עקזעקוטיווע פון לאקאל 1

פ. קאטלער, מענעדזשער

ווי צו זיין געזונד

פון דר. ב. דובאָווסקי.

קורצע פאפולערע לעקטשורס וועגען פראגען פון געזונדהייט און ווי אויסצומיידען קראנקהייטען. — וואס צו טאן איידער דער דאקטאר קומט. — אפענע וואונדען.

א וואונד, ווי מיר האבען שוין פריהער ערקלעהרט, איז אירגענד וועלכע באשעדיגונג פון קערפער. עס זיינען דא אפענע וואונדען און פארמאכטע וואונדען. אפענע וואונדען זיינען אזעלכע אין וועלכע די הויט איבער דעם פארוואונדעטען פלאץ איז צוריסען. פארמאכטע וואונדען זיינען אזעלכע אין וועלכע די הויט איבער דעם פארוואונדעטען פלאץ איז גאנץ.

לעצטען מאל האבען מיר באשפראכען די פראגע פון פארמאכטע וואונדען (בייזלען), און וואס מען דארף טאן פאר זיי. היינטיגעס מאל וועלען מיר באשפרעכען וואס מען דארף טאן פאר אן אפענע וואונד, ד. ה. ווען מען צושטעכט זי, ווען מען שניידט איין אדער מען צורייסט די הויט אויף אירגענד וועלכען טייל פון קערפער.

אבער צוערשט איז נויטיג צו האבען א וועלכען עס איז באגריף וועגען דער געפאהר פון אן אפענער וואונד.

מיר לעבען אין אן אטמאספערע (לופט) וואס איז פול מיט קליינינקע באשעפענישען וועלכע מיר רופען מיקראבען. זיי זיינען אזוי קליין דאס מען קען זיי מיט'ן נאקעטען אויג ניט זעהן. ווען מען קוקט אויף זיי דורך א מיקראסקאפ וואס פארגרעסערט העכער טויזענט מאל, ערשט דאן קען מען זיי קוים אנזעהן.

דיזע מיקראבען פארמעהרען זיך אזוי שנעל, דאס ווען קיין זאך זאל זיי ניט שטערען, און זיי זאלען האבען גענוג שפייז, פייכטקייט און ווארימקייט, וואלטען זיי געקענט אנפילען אלע ימים.

די מעהרסטע פון דיזע מיקראבען זיינען אונשעדליכע. עס זיינען אבער דא א היבש ביסעל מינים מיקראבען וואס פאראורזאכען אונז קראנקהייטען אויב זיי קענען זיך נאר אריינכאפען אין אונזער קערפער.

די מיקראבען זיינען פול איבעראל. אויף יעדע זאך, ווי שעהן און ריין זי זאל ניט אויסזעהן זיינען דא מיקראבען. זיי געפינען זיך שטענדיג אויף אונזער הויט, אין אונזער מויל, נאז און האלז, אויף די שפייז וואס מיר עסען, אינ'ם וואסער וואס מיר טרינקען און אין דער לופט וואס מיר אטעמען.

אונזער הויט דיענט אלס א שטארקער פאנצער פאר'ן קערפער געגען דיזע מיקראבען. דורך דער הויט קענען זיי ניט דורכגעהן. אבער אזוי שנעל ווי די הויט ווערט איינגעשניטען, אדער אויף אן אנדער סארט אופן צושטערט, ווערט אונזער פאנצער אויף דיזען פלאץ פארניכטעט און עס עפענט זיך א וועג פאר די באצילען אריינצוקומען אין אונזער קערפער.

דאס איז די גרעסטע געפאהר פון יעדער אפענער וואונד. אויסער דעם איז יעדע אפענע וואונד אויך באגלייט פון א בלוט־פארלוסט. אין מאנכע פעלע איז די וואנד אזוי טיעף דאס די ברעגעס פון דער וואנד ציהען זיך פאנאנדער און עס ווערט א טיעפע, אפענע וואונד אין קערפער. אין מאנכע פעלע איז די וואונד אויך באגלייט פון א באשעדיגונג פון אינערליכע טיילען פון קערפער, אדער א ביין ווערט איבערגעבראכען.

די אלגעמיינע באהאנדלונג פון אפענע וואונדען.

די אלגעמיינע באהאנדלונג פון אפענע וואונדען באשטעהט אין אפשטעלען און פארהאלטען דעם בלוט פארלוסט, פארבינדען די וואונד, און שיקען נאך א דאקטאר.

אבער איידער מען ריהרט זיך צו צו אן אפענער וואונד דארף מען אין זינען האבען די געפאהר פון אנשטעקען די וואונד מיט מיקראבען, און אונזערע הענד, ווי ריין זיי זאלען ניט אויסזעהן, זיינען בארעקט מיט מיקראבען. אנריהרען אן אפענע וואונד מיט אונרייניגע הענד הייסט פשוט אריינברייננען מיקראבען אין דער אפענע וואונד. דאס בעסטע איז צו פארדעקען די וואונד מיט מערליע (גאוז), אדער א בענדעדזש וואס איז פריהער סטעריליזירט געווארען. אין יעדע דראג סטאר געפינט זיך סטעריליזירטע מערליע (גאוז). דיזע מערליע און באנדאזשען ווערען סטעריליזירט אין א הויכען גראד היץ וואס טויטעט די מיקראבען.

„טינקטשור אוו אייאדין" (יאד) איז איינע פון די בעסטע אנטיסעפטיקס, דאס הייסט מיטלען צו טויטען מיקראבען. אויב די וואונד איז א לייכטע און דאס בלוטען איז ניט ערנסט, איז דארום גענוג צו באשמירען די וואונד מיט „טינקטשור אוו אייאדין" (יאד) און פארבינדען מיט א שטיקעל סטעריליזירטע מערליע. דאס איז אלעס אין וואס די ערשטע הילף דארף באשטעהן איידער דער קראנקער האט צייט צו זעהען א דאקטאר.

כמעט אין יעדען שאפ געפינט זיך, אדער עס דארף זיך געפינען אייאדין און סטעריליזירטע מערליע, און יעדער שטאך מיט א נידעל, יעדער שניט מיט א מעסער אדער יעדע וואונד אין וועלכע די הויט ווערט צוקראצט דארף באשמירט ווערען מיט יאד און פארבונדען ווערען.

מיר האבען געזעהען וואונדען באשמירט מיט די איל פון מאשינען, און אונרייניגע איל דערצו, מיר האבען געזעהן אפענע וואונדען פארבונדען מיט אונרייניגע רעגס און שטיקלעך טייפ. און אין פיעלע פעלע האבען זיך אזעלכע וואונדען פארהיילט. דאס איז דערפאר וואס דער קערפער אליין האלט שטענדיג אין איין קעמפען געגען די מיקראבען און אין די מעהרסטע פעלע געלינגט איהם זיי צו באקעמפען. עס וואלט אבער געווען פונקט אזוי נאריש צו דרינגען דערפון דאס מאשין איל און שמוציגע רעגס זיינען גוט פאר אפענע וואונדען ווי עס וואלט געווען נאריש צו דענקען דאס עס איז זיכער ארונטערצופאלען פון א דאך דערפאר וואס עס האבען שוין פאסירט פעלע וואו מענשען זיינען ארונטערגעפאלען און זיי זיינען געבליבען לעבען.

מיר האבען אויך געזעהען ווי מאנכע באשמירען מיט אייאדין יעדע בייל וואס זיי קריגען, אבוואהל די הויט אויף יענעם פלאץ איז גאנץ. מיר האבען שוין אויך געזעהען גאנץ ערנסטע בראנד־וואונדען פון געברויכען צופיעל אייאדין. מיר וועלען דארום דא גלייך ערקלעהרען. דאס באשמירען מיט אייאדין (און לייכט באשמירען דערצו) דארף מען בלויז אפענע וואונדען און ניט פארמאכטע.

אויב די וואונד בלוטעט פיעל, ראטהען מאנכע צוזאמענצודריקען די ארטעריען העכער פון'ם פארוואונדעטען פלאץ. מיר דענקען אז דאס איז ניט ראטהזאם צו טאן. ספעציעל איז דאס ניט ראטהזאם פאר א מענשען, וועלכער ווייסט ניט וואו דיזע ארטעריען געפינען זיך און ווי אזוי זיי דארפען צוזאמענגעדריקט ווערען. אזא מענש קען אפט פאראורזאכען מעהר שאדען ווי נוצען.

דאס בעסטע אין אזא פאל איז ארויס־נעמען א שטיקעל סטעריליזירטע מערליע אויף דער אפענער וואונד און שטארק פארבינדען. דער דרוק פון'ם באנד און די מערליע וועלען העלפען צו פארשטעלען דאס בלוטען.

אין פאל מען קען ניט קריגען קיין סטעריליזירטע מערליע און די וואונד בלוטעט פיעל, מעג מען געברויכען ריינע, ניט סטעריליזירטע מערליע, אדער א ריינעם האנד־טיכעל. אין אזא פאל איז אבער נויטיג אזוי שנעל ווי מעגליך צו זעהן א דאקטאר, אום צו סטעריליזירען די וואונד און פארהיטען זי זאל ניט אנגעשטעקט ווערען מיט מיקראבען.

אויב די וואונד איז אויף א פלאץ וואו עס געפינט זיך האר, ווי א וואונד אויפ'ן קאפ, צום ביישפיעל, דארף מען ארומשעהרען אדער ראזירען די האר ארום דער וואונד. אום דאס צו טאן דארף מען פריהער פארשטעלען די וואונד מיט סטעריליזירטע מערליע איינגעטונקען אין טינקטור אוו אייאדין און דאן ראזירען די האר אין דער ריכטונג פון דער וואונד ניט צו דער וואונד. אזוי שנעל אבער ווי דער פלאץ ארום דער וואונד איז ריין, דארף מען די וואונד באהאנדלען ווי מיר האבען שוין פריהער ערקלערט, און אזוי שנעל ווי מעגליך ברייננען דעם פארוואונדעטען צו א דאקטאר.

באריכט פון דער סלאוס באטענהאל מאכער יוניאן לאס. 64

(ברודער היבשמאן, מענעדזשער־סעקרעטער פון לאקאל 64, רעזיגנירט פון זיין אמט.)

ביי א ספעשעל מיטינג, אפגעהאלטען דינסטאג אווענד, דעם 10טען אויגוסט, האט ברודער היבשמאן אריינגעשיקט א שריפטליכע רעזיגניישאן אלס מענעדזשער און פינאנץ־סעקרעטער פון דער קלאוק באטאנהאל מייקערס יוניאן לאקאל 64. מינדליך האט ברודער היבשמאן ערקלעהרט, דאס צוליעב זיין שוואכען געזונד איז ער געצוואונגען צו רעזיגנירען און ער געהט אויך אוועק אין גאנצען פון טרייד. ער באדאנקט אין קורצע ווערטער די מעמבערס פון לאקאל פאר זייער צוטרוי און אכטונג, וואס זיי האבען איהם געגעבען.

די רעזיגניישאן ווערט אנגענומען און עס ווערט באשלאסען אויסצודריקען אונזער אכטונג און אנערקענונג צו איהם פאר זיין גוטער ארבייט פאר אונזער לאקאל, און דאס ווערט באלד געטאן דורך א „רייזינג וואוט". עס ווערט אויך באשלאסען, דאס ברודער היבשמאן זאל פארבלייבען אן עהרען־מעמבער פון אונזער לאקאל ווי לאנג ער וועט לעבען און אונזער לאקאל וועט עקזיסטירען.

ברודער דזשאו היבשמאן איז איינער פון די ערשטע מעמבערס פון אונזער לאקאל, און אבוואהל א מייסטער אין זיין פאך, אינדעפענדענט, ארבייטענדיג א סך יאהרען ביי איינער פון די גרעסטע פירמעס אין קלאוקס־טרייד, האט מען איהם ניט באדארפט רופען אין דער יוניאן אריין; אזוי שנעל ווי א באטאנהאל מאכער יוניאן האט זיך ארגאניזירט איז ער געווארען א מעמבער און טאקע אויך באלד געווארען אקטיוו.

אין 1910 איז ער געווען גאנץ אקטיוו אין דזשענעראל סטרייק אלס איינער פון דער סטרייק־קאמיטע. דאן זעהען מיר איהם אלס עקזעקוטיוו טשערמאן און אויך אלס טשערמאן פון לאקאל. אין 1914 איז ער ערוועהלט געווארען פינאנס סעקרעטער און דעם אמט האט ער, צו דער גרעסטער צופרידענהייט פון אלע מעמבערס, אנגעהאלטען ביז יעצט. אין 1918 איז ער אפאינטעט געווארען אויך מענעדזשער פון לאקאל, צו וועלכען אמט ער איז צוויי מאל ווידער ערוועהלט געווארען.

ווי עס איז, אלזא, צו זעהן, איז ברודער היבשמאן אלע מאל געווען אקטיוו און האט אוועקגעגעבען זיין צייט, ענערגיע און פעהיגקייטען פאר דעם לאקאל. ער האט דערפאר באקומען דעם גרעסטען רעספעקט און צוטרוי פון אלע מעמבערס. אלע מעמבערס באדויערען זעהר דעם פאל, וואס צוליעב זיין שוואכען געזונד מוז ער דעם לאקאל פארלאזען.

אין נאמען פון אלע מעמבערס פון אונזער לאקאל ווינשען מיר איהם ערפאלג אין וואס ער וועט אונטערנעהמען, און א שנעלע ערהאלונג אין זיין געזונד.

אין נאמען פון לאקאל 64,
א. בריק, רעק. סעק.

נ. ב. ביי דעם זעלבען מיטינג איז ברודער מאקס ליבאוו ערוועהלט געווארען אלס מענעדזשער און סעקרעטער פון לאקאל אויפ'ן פלאץ פון בר. דער היבשמאן. ברודער מ. ליבאוו איז אויך איינער פון די ערשטע מעמבערס אין לאקאל 64. אויב איך מאך ניט קיין טעות, איז ער איינער פון די גרינדער פון לאקאל. די מעמבערס קענען ברודער ליבאוו גאנץ גוט און ער וועט זיכער מאכען אן ערפאלג.

א. ב.

קורצע ענטפערס

[illegible]

ב. פרידמאן. — אונטער דעם ווארט „פלוטאקראטיע" ווערט פארשטאנען די געלד־הערשאפט, דאס מיינט, אז דער וואס האט די מטבע, דער האט די דעה. מען זאגט יעקבי, אז אונזער גאנצע בלומערשט'יגע דעמאקראטיע איז ניט מעהר און ניט ווייניגער, ווי א פלוטאקראטיע. ניט דאס פאלק הערשט, נאר די, וועלכע האבען פארמאגט די גאנצע ערד און אלע איהרע רייכטימער. דאס איז אזוי דער פאל ניט נאר אין אמעריקא, נאר איבער דער גאנצער וועלט. נאר דא, ביי אונז איז די זאך אביסעל פארמאסקירט. איצט, אז די פלוטאקראטיע פיהלט זיך אביסעל דערשראקען, ווייזט זי ארויס מעהר און מעהר איהר חעזליכען פרצוף, אזוי דאס אפילו גאנץ געווענליכע מענשען קענען עס אנטאפען. דאס אליין וועט מוזען ברענגען פריהער אדער שפעטער צו א באדייטענדער ענדערונג אין אונזער לעבען.

ל. פ. — אונזער עצה איז, אז איהר זאלט צוליעב די אורזאכען, וואס איהר גיט אן אין אייער בריף, דוקא נעמען אייערע פאר וואכען וואקיישאן גאנץ באזונדער פון אייער מאן. זאל ער געהן אין אנאנדער פלאץ. עס וועט אפשר קאסטען א פאר דאלאר מעהר, אבער עס וועט ווערט זיין דאס געלד. די דערוויטערונג פאר א ווילע וועט אייך ברענגען שפעטער דאס נעהנטערע. דאס זיין אימער צוזאמען אין די פאר רומקעס פון מאן און פרוי, דאס איז איינע פון די גרעסטע איבלען אין פאמיליען־לעבען. מען מוז זיך דערעסען איינע די אנדערע. דערפון קומען ארויס מיספארשטענדניסע, וועלכע פיהרען אפט צו גאנץ חעסליכע סצענען, און אפט אויך צו חאס. דערפאר זאלט איהר זיך באנוצען מיט דער געגעבענער געלעגענהייט, און פאהרען אליין. ניט נאר דארפט איהר איהם ניט צווינגען צו פאהרען מיט אייך, נאר רעדט איהם צו, ער זאל פאהרען ערגעץ־אנדערש גאנץ אליין. און ווען איהר וועט זיין אין קאנטרי, ערווארט ניט פון איהם קיין בריף יעדען טאג. מאנט ניט ביי יאיהם, לאזט איהם פריי. דאס דארף האבען, לויט אונזער מיינונג, די בעסטע ווירקונג אויף אייערע פאמיליען־פארהעלטניסע.

צו דעם. — אייער נאמען ווייסען מיר ניט, ווייל איהר שרייבט זיך ניט אונטער אונטער אייער בריעף. אפשר איז יע דא אן אונטערשריפט, קענען מיר איהם ניט אויסבערלייענען, פונקט ווי מיר קענען ניט אויסבערלייענען אייער גאנצען בריף. דער בריף איז דער ערגסטער פון אלע, וואס איהר פלעגט אונז אמאל צושיקען, אויף אן אנדער אדרעס. דערפון איז קלאר, אז אייער גייסטיגער צושטאנד ווערט אלץ ערגער און ערגער. זאגען אייך, אז איהר זאלט זיך נעמען אין די הענט, וועט ניט העלפען. די איינציגע האפנונג איז, אז דיזע צייטען וועלען געלעזען ווערען פון איינעם, אדער איינער, וואס פיהלען צו אייך פריינדליך, און וועלען אייך אריינגעבען אין א היילאנשטאלט, וואו אייער גייסטיגער צושטאנד זאל זיך אפשר קענען פארבעסערען. מעהר וועלען מיר אייך ניט ענטפערען, אפילו, ווען מיר זאלען פון אייך קריגען בריף יעדען טאג. מיר קענען אייך ניט ענטפערען שוין צוליעב דעם, ווייל מיר הויבען ניט אן צו קענען לעזען אייערע בריף. אייער בריף זיינען ווירקליך א קוריאז, ווען מיר פאטאגראפירען איינעם פון זיי און פארעפענטליכען איהם אין דער צייטונג, וואלט עס געווען א גרויסע סענזיישאן.

עקזעקוטיוו באארד לאקאל 14. — פון אונזער ענטפער אין א פאריגען נומער „גערעכטיגקייט" האט איהר געוויס אייגעזעהן די אורזאכע ווארום אייער בריעף איז ניט פארעפענטליכט געווארען. איהר זייט, אפשר, גערעכט בלויז אין איין פונקט, און דאס איז, וואס מיר האבען אייך גלייך ניט געענטפערט. אבער איהר דארפט האבען אין זינען, דאס דער פלאץ פאר די „שמועסען" איז באגרענעצט, און יעדער קריגט דעם ענטפער לויט דער רייהע: ווער עס קומט פריהער דער מאהלט פריהער. אגב האבען מיר עס ניט געהאלטען פאר אזא זאך, וואס קען איבער נאכט זויער ווערען. אויב אייער „אנקלאגע" איז א גערעכטע, וועט זי דאך ניט ווערען אונגערעכט מיט עטליכע וואכען שפעטער. און וואס אנבאטרעפט די טענה, דאס איהר זייט מעמבערס פון דער אינטערנעישאנאל פונקט אזוי גוט ווי אלע אנדערע, דאס האבען מיר גאר בדעת ניט צו באשטרייטען. אבער ווער זאגט אייך, אז מיר דרוקען אלעס, וואס אנדערע מעמבערס און לאקאלס שיקען צו? ווען עס קומט צו דעם פונקט פון פארעפענטליכען עפעס אין דער צייטונג, איז ניט די פראגע, צי דער שרייבער איז א מעמבער אדער ניט, א לאקאל אדער ניט, נור די פראגע איז, צי דאס שרייבען פאסט זיך פאר פארעפענטליכען. און אויב מיר דענקען, אז ניט, העלפט דא קיין מעמבערשיפ. מיר האבען אויך קאנאד־וואס מורא, אז דאס דאזיגע, וואס מיר ברעקירען אויס, זאל חלילה אן אנדער צייטונג ניט פארעפענטליכען. מיר האבען נור אין זינען אליין ניט צו באגעהן קיין־אונגערעכט אדער נארישקייט, מיר קיי... אבער ניט זיין פאראנטווארטליך פאר אנדערע.

וו. אייזנער. — (1 דאס ווארט „[illegible]" [illegible] ...

מיינס און ניט צוגעלאזען, אז מען זאל קענען צוקומען צו זיי און רעדען צו זיי וועגען פארלאנגען אזעלכע קאנדישאנס וואס זאלען זיין צוגעפאסט צו די אמעריקאנער סטענדארדס; דו ווייסט דאך מסתמא, אז די מענעדזשערס פון די שטאהל־פאבריקען און די קויהלען־מאינס און אנדערע ארבייטס־פלעצער האבען עקסטרא צונויפגעפארט ביי דער ארבייט מענשען פון פארשידענע סארטען נאציאנאליטעטען, כדי דורך דער צומישעניש פון שפראכען זאלען זיי איינע די אנדערע זיך ניט קענען פארשטעהן און מוזען בלייבען ארבייטען אונטער קאנדישאנס, וועלכע זיינען ווייט ניט קיין אמעריקאנער קאנדישאנס; און דו רעדסט וועגען „אמעריקאניזם"? פארוואס געהסטו ניט מיט דיינע מוסר דרשות צו די ארבייטסגעבער? אפשר דערפאר, ווייל זיי זיינען „געלד־מענשען"?...

וואס עס געפעלט ניט דעם גלח אין דער ארבייטער־באוועגונג איז דער פאקט וואס עס איז א באוועגונג, אן אלץ ארומנעמענדע באוועגונג, און מיט דעם האט ער געגעבען נאכשפעט'ן די געלעגענהייט מיט איהם צו לערנען ווי א רבי לערענט מיט א קינד. נאכשפערס נעהמט א טייטעל אין האנד און פיהרט דעם גלח צו צום סדור, אזוי ווי א רבי פיהרט א חדר־איינגעל און זאגט איהם: זעה, פויערשער קאפ, זעה וואס עס שטעהט אין סדור און זאג נאך א מאל ניט קיין גרייזען, דו גראבער מת...

דאס בייסענדע אין דעם בריעף פון נאכשפערס'ען צום גלח דריקט זיך אויס אין דעם שטילען, געלאסענעם טאן זיינעם און בישאפ קוועיל האט שוין מסתמא ניט איין שלאפלאזע נאכט געהאט צוליעב דעם.

ער איז ענדליך געפאקט געווארען. דער סט. לואיסער גלח שטעהט איצט פאר זיין געמיינדע ווי אן אפגעשמיסענער איינגעל און זיינע צוהערער וועלען איהם שוין מעהר ניט גלויבען אזוי שנעל, ווען ער וועט קומען צו זיי מיט בבא מעשיות וועגען יוניאנס און ארגאניזירטע ארבייטער. ער האט זיך געוויס אויף אזא סוף ניט גערעכנט, דער סט. לואיסער גלח און זיינע פריינד ראטען איהם ניט אפצולאזען און ענטפערען נאכשפערס'ען צוריק. אבער נעה ענטפער, אז נאכשפערס האלט מיט'ן טייטעל אויף א קאנטשיק אין האנד...

דרי צייט

א טעגליכע נאציאנאל-סאציאליס־טישע ארבייטער צייטונג

ערשיינט איבערמארגן

זונטאג, 29טען אויגוסט

ארויסגעגעבען פון דער

פועלי ציון פאבלישינג אסאסיאיישאן

אונטער דער רעדאקציע פון

דוד פינסקי

מענעדזשינג עדיטאר

א. וואהלינער

מיט דער נאהענטסטער מיטארבייטערשאפט פון

דר. חיים זשיטלאווסקי, דר. נ. סירקין
דר. יצחק אייזיק הורוויטש, י. ענטין
דר. ח. זאלאטאראוו און דר. א. גינזבורג

(רעד. מעדיצינישע אפטיילונג) (דער שמעכיגער, עוקץ)

און אנדערע פראמינענטע שרייבער פון אמעריקא און איירשפא.

THE ZEIT

(THE TIMES—Jewish Daily)

153 EAST BROADWAY, NEW YORK, N. Y.

Telephone, Orchard 6444

סובסקריפשאן פרייז

פאראייניגטע שטאאטען
איין יאהר — $9.00
זעקס מאנאטען 5.00
דריי מאנאטען 2.75

אין קענעדע
איין יאהר 10.00
זעקס מאנאטען 5.50
דריי מאנאטען 3.00

אין אויסלאנד
איין יאהר 12.00
זעקס מאנאטען 6.50
דריי מאנאטען 3.75

קופאן.

THE ZEIT, 153 E. BROADWAY, N. Y.

וו. ה.

איהר געפינט דא א טשעק אדער מאני ארדער פאר סובסקריפשאן פאר דער „צייט".

אויף דער סומע — — — פאר — — — —

Name ....

Address ....

City ....

ביטע פילט אויס מיט טינט.

בארנעט ל. בעקער

אפטאמעטריסט און אפטישען

215 East Broadway — 100 Lenox Avenue

1709 Pitkin Ave., Brooklyn — 895 Prospect Ave., Bronx

סלאוס אפערייטארס יוניאן לאקאל 1

א. ל. ג. וו. י.

א רעגעלער מיטינג

ווערט אפגעהאלטען ווערען

מאנטאג, דעם 23טען אויגוסט

8 אוהר אבענד

אין בעטהאווען האלל

210 איסט 5טע סטריט.

די מיטינגען יעצט זיינען זעהר וויכטיג.

2 עקזעקוטיוו באארד מעמבערס וועלען דאר־פען ערוועהלט ווערען

פ. קאטלער, מענעדזשער. ס. דזש. רינגער, סעק.

צו אלע קאטער און שאפ טשערלייטע פון די סלאוס און סקוירט שעפער

אנפאנגענדיג דעם 10טען אוגוסט האט זיך דער קא־טערס יוניאן לאקאל 10 פאלקאם אנגעשלאסען און דעם דזשאינט באארד. אלע קלאגען פון קאטערס וועלען פאר־האנדעלט ווערען דירעקט דורך דעם דזשאינט באארד.

די טשערלייטע פון די שעפער זיינען געבעטען אכטונג צו געבען:

1. אז אלע קאטערס זאלען זיין גוט-שטעהענדע מעמ־בערס;

2. אז אלע קאטערס זאלען האבען ווארקינג קארדס. (דער קאליר פאר דיזען קווארטאל איז גרין).

3. אז די בעלי בתים זאלען אליין ניט טאן קיין קא־טינג.

עקזעקוטיוו באארד לאקאל 10

י. לעווין, סעקרעטער.

לײדיס טײלארס, סעמפעל מאכער און אלטע־ריישאן ארבייטער, לאקאל 3

(געוועזענע-לאקאלס 3 און 80)

א דזשענעראל מעמבער מיטינג

ווערט שטאטפינדען

מיטוואך אויגוסט 25טען, 7 אוהר אבענדס

וואו וויכטיגע עקזעקוטיוו רעקאמענדיישאנס וועלען פארגע־בראכט ווערען צום פארהאנדלען.

עקזעקוטיוו באארד לאקא 3

נ. ב. — לײדיס טײלארס און איבערהויפט סעמפעל מאכער זאלען נעהמען אין אכט דאס דער אפיס פון 9 וועסט 21טע סט. ווערט פון דעם 1טען סעפטעמבער אויפגעגעבען ווערען און אלע ביזנעס ווערט אטענדעט ווערען פון דעם טעמפארערי אפיס, 725 לעקסינגטאן עוועניו, ביז א בעקוועמער פלאץ, סיי פאר די לײדיס טײלארס און סיי פאר די סעמפעל מאכער, וועט געפונען ווערען.

פון דער ערשיינונג פון דער „געשיכטע פון טרייד יוניאניזם"

(שלוס פון זייט 8)

איך באגריס מיך מיט דיזער געלעגענהייט איבערצורייכען מיין פערזענליכען דאנק צו דער קראפאטקין ליטעראטור געזעלשאפט פאר איהר הערכסט נוציליכער ארבייט. איך בין זיכער, אז איך קען דאס זעלביגע איך זאגען אין דעם נאמען פון אלע מיטגלידער פון דער אמאלגאמייטעד קלאדינג װארקערס אוו אמעריקא.

איך װעל מיט פארגעניגען מיטהעלפען אין דער פארשפרייטונג פון װעב'ס בוך צווישען די אידישע ארבייטער, און איך האף אז דאס בוך װעט האבען זיין פארדינטען ערפאלג.

איך װינש דער קראפאטקין ליטעראטור געזעלשאפט מזל און ברכה אין איהר װייטערדיגער ארבייט.

מיט פיעל האכאכטונג,
יוסף שלאסבערג,
גענ. סעק. אמאלג. קלאדינג װארקערס אוו אמעריקא.

די אונטערנעהמונג ארויסצוגעבען אין אידיש סידני װעב'ס בוך „די געשיכטע פון טרייד יוניאניזם" דארף געשטיצט װערען פון יעדער אידישער יוניאן. זאל יעדער יוניאן־מאן באשטעלען א בוך.

מאקס פיין, גענ. סעקר.
פון די פאראייניגטע איד. געווערקשאפטען.

צום סוף װילען מיר באמערקען אז מיטגלידער פון דער „קראפ. ליט. געז." און פון טרייד־יוניאנס קריגען דאס בוך פאר $1.00 (רעג. פרייז $1.75) און מיר האפען אז די יוניאנס, איבעראל, װעלען ארײנשיקען גרויסע באשטעלונגען און װעלען פארשפרייטען דאס בוך צווישען זייערע מיטגלידער.

קראפאטקין ליטעראטור געזעלשאפט.
דר. מ. א. מעריסאן, סעק.־טרעז.

קלאוק אפערייטארס יוניאן, לאק. 1
א. ל. ג. וו. י.

אויפמערקזאם!

אונזער אויפמערקזאמקייט איז צוגעצויגען געווארען צום פאקט, דאס מאנכע אפערייטארס, ווען זיי געפינען אויס, אז דער שאפ, וואו זיי ארבייטען, איז א קארפארײשאן, מעלדען זיי ניט אין דער יוניאן און פארבלייבען דארט ארבייטען.

מאנכע ווידער געהען ארויף ארבייטען אין א שאפ ווי־סענריג אדער פערדעכטעניג, אז דארט איז א קארפאריי־שאן.

צוליעב דיזע אורזאכען האט דער לאקאל אנגענומען די פאלגענדע בעשליסע:

1. די פון אונזערע מעמבערס, וועלכע וועלען געפונען ווערען ארבייטענדיג אין א קארפארײשאן שאפ ווען זיי אליין וועלען אפילו ניט באלאנגען צום קארפארײשאן, וועלען זעהר שטרענג באשטראפט ווערען.

2. מעמבערס וועלכע וועלען ווערען פארטנערס אין א קארפארײשאן וועלען אויטאמאטיש אויסגעשלאסען ווערען פון דער יוניאן.

3. אויב אזעלכע מעמבערס וועלען דורך דער צייט אפילו צאהלען דיוס און מען וועט נאכהער אויסגעפינען, אז זיי זיינען געווען פארטנערס אין א קארפארײשאן וועלען זיי אויסגעשלאסען ווערען פון דער יוניאן און זייער איינטריט געלד וועט זיין $99.99.

4. אונזערער א מעמבער, וועלכער וועט וויסען פון דער עקזיסטענץ פון א קארפארײשאן און וועט ניט מעלדען צו דער יוניאן, וועט באשטראפט ווערען אלס מיטהעלפער אויפ־צוהאלטען א סקעב שאפ און אלס אזעלכען וועט מען איהם באהאנדלען.

ביי אָרדער עקזעקוטיוו באארד פון לאקאל 1.

פ. קאטלער, מענעדזשער
ס. דזש. רינגער, סעקרעטער.

דער
ארבייטער רינג
איז דער מעכטיגסטער און גרעסטער אידישער ארבייטער ארדען אויף דער וועלט.

דער ארבייטער רינג איז דער איינציגער אידישער ארדען, וואס האט אן אייגענעם סאניטאריום פאר זיינע קאנסאמפטיוו מעמבערס.

דער ארבייטער רינג איז ניט בלויז אן ארדען, נאר אויך א געזעל־שאפטליכער צענטער אין דער ארבייטער באוועגונג.

די יוניאן שטיצט אייך אין אייער עקאנאמישען קאמפף, — דער ארבייטער רינג איז א פריינד צו זיינע מעמ־בערס אין נויט און אין פרייד.

מעמבערס ווערען אריינגענומען אין דער עלטער פון 18 ביז 45 יאהר.

די ארבייטער באוועגונג איז דער פעלז אויף וועלכען דער סיס־טעם פון דער צוקונפט וועט געבויט ווערען.

דער ארבייטער רינג איז איינער פון די פעלזען.

אויב איהר זייט נאך ניט קיין מעמבער, שליסט זיך גלייך אן!

נאך אויסקינפטע זיך ווענדען:

THE WORKMEN'S CIRCLE 175 E. B'WAY, N. Y.

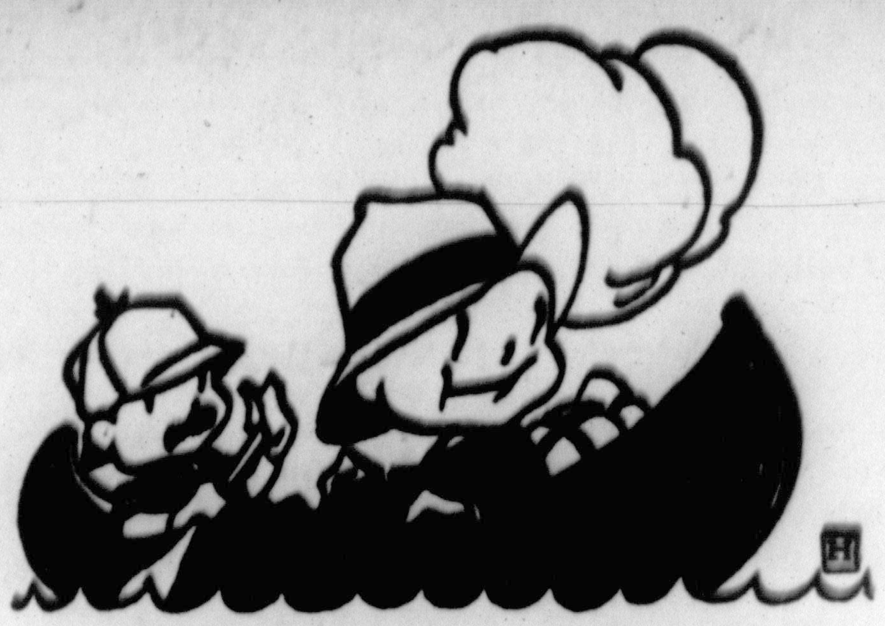

This is the life! Chesterfields satisfy like "two weeks off." They taste right because the Turkish-Domestic blend is right.

Chesterfield CIGARETTES They Satisfy

דעזיינערס פאר פרויען קליידער ווערען זעהר פיעל פערלאנגט!

לייכט צו לערנען און פיעל געלד צו פארדיענען!

הונדערטע לייטע האבען שוין אויסגעלערנט אונזער מעטאדע און יעצט פערדיענען זיי פיעל געלד.

נעהמט איצט א קורס
— אין די —
מיטשעל סקול

אין דעזיינינג פאר פרויען, מיסעס און קינדערשע קליידער. א קורס אין מיטשעל סקוהל מיינט א באלדיגע פאזישאן און גרויסע געהאלט.

די מיטשעל סקול אוו גארמענט דעזיינינג, פעטערן מייקינג, גריידינג און פיטינג פאר פרויען קליידער. עטאבלירט איבער 50 יאהר מיט דעם גרעסטען ערפאלג.

נייע אידעען. נייע סיסטעמען. בעסטע מעטאדען. בעסטע רעזולטאטען.
פריוואט אונטעררעכט אין אידיש. טאג און אבענד קלאסען.
גוטע בעדינגונגען.
שרייבט, טעלעפאנירט אדער קומט פאר א פרייען בוקלעט, דעמאנסטריישאן און פולע אויסקינפטע.
אבענד קלאסען: מאנטאג, מיטוואך און פרייטאג.

MITCHELL DESIGNING SCHOOL
912-920 (Cor. 21st) BROADWAY, NEW YORK
Phone, Stuyvesant 8383
Boston Branch: 453 Washington Street, Dexter Building.

קלאוק און סקוירט פרעסערס לאקאל 35
אויפמערקזאם!

סעקשאן „איי" און ניו יארק, וועט מיטען מאנטאג, דעם 23טען אויגוסט, 8 אוהר אבענד, אין פארווערטס האלל, 175 איסט בראדוויי.

סעקשאן און בראנקס וועט מיטען מאנטאג, דעם 23טען אויגוסט, 8 אוהר אבענד, אין לאנדאן קאסינא, 3875 3טע עוו., בראנקס.

סעקשאן און בראנזוויל וועט מיטען שבת, דעם 28טען אויגוסט אין לייבאר לייסעאום, 219 סעקמאן סטריט.

עס איז אין אייערע אינטערעסען אנוועזענד צו זיין ביי די מיטינגען און בעטייליגען זיך אין די דיסקוסיאנען וועגען אונזער טרייד.

א פינאנץ רעפארט פאר די לעצטע זעקס מאנאטען וועט אפגעגעבען ווערען ביי די סעקשאן מיטינגען.

קומט אין מאסען!

עקזעקוטיוו באארד לאקאל 35

דזש. ברעסלאו, מענעדזשער.

GERECHTIGKEIT — (JUSTICE)

גערעכטיגקייט

בצדקתי החזקתי ולא ארפה (איוב, כ״ז, ו).
אין מיין גערעכטיגקייט האלט איך זיך שטארק, און וועל איהר ניט לאזען.

ארבייטער פון אלע לענדער, פאראייניגט אייך! איהר האט די וועלט צו געווינען.

אפיציעלער ארגאן פון דער אינטערנעשאנאל לײדיעס גארמענט װאירקערס יוניאן

PRICE 3 CENTS — פרייז 3 סענט

Vol. II. No. 35. New York, Friday, Aug. 27, 1920. פרייטאג, דעם 27טען אויגוסט

דער נייער אגרימענט אין דער קלאוק אינדוסטרי פון פילאדעלפיא אנגענומען

ענדליך האבען די קלאוקמאכער פון פילאדעלפיא אנגענומען דעם נייעם קאלעקטיווען אגרימענט צווישען דער יוניאן און די באסעס אסס׳ן. מיר זאגען „ענדליך" איז דער אגרימענט אנגענומען געווארען", ווייל עס האט ווירקליך גענומען עטליכע וואכען צייט איידער די קלאוקמאכער פון פילאדעלפיא האבען זיך געקאנט באשליסען דעם אגרימענט אנצונעמען.

און נאר איין גאט ווייס ווארום דאס איז אזוי געווען. מילא, וואלט דער אגרימענט געווען א שלעכטער, אדער בעסער געזאגט, אן ערגערער ווי די קאלעקטיווע אגרימענטס פון דער קלאוק אינדוסטריע אין אנדערע שטעדט, וואלט דאך געווען פארשטענדליך.

אבער ניט דאס איז דער פאל. מיר האבען פאר זיך דעם פילאדעלפיער אגרימענט און מיר זעהען אז אין איינינע פרטים איז ער א סך בעסער פון די אנדערע אגרימענטס אין מאנכע שטעדט. נעמט, למשל, דעם פונקט פון געזעצליכע יום טובים: דער אגרימענט גיט די ארבייטער זעקס געזעצליכע יום טוב טעג, מיט באצאהלט, נעמליך, מעמאריאל דעי, אינדעפענדענס דעי, קריסטמעס און נייאהר. דער אגרימענט זאגט אויך בפירוש, אז די ארבייטער, אויב זיי זאלען וועלען, האבען א רעכט ניט צו ארבייטען דעם 1טען מאי. זיי וועלען פאר דעם טאג נישט קריגען באצאהלט, אבער דער באס וועט דערפאר צו קיינעם זיך ניט קענען טשעפען. און אין דעם אגרימענט זיינען דא נאך אנדערע גוטע פונקטען. דאס וואס זיי האבען זיך דארטען אזוי געבערעקעלט דעם אגרימענט אנצונעמען, קאן אפשר ערקלערט ווייערן דורך דעם, וואס די פילאדעלפיער קלאוקמאכער זיינען נאך ניט צוגעוועהנט צו דעם וואך־ארבייט סיסטעם און זיי האבען זיך פאר עפעס געשראקען.

אבער, ווי שוין געזאגט, דער אגרימענט, נאך א לאנגען דיסקוטירען, איז שליסליך אנגענומען געווארען און איז סוף כל סוף אנגענומען געווארען איינשטימיג. פאסירט האט עס לעצטען דאנערשטאג אווענט אויף אן אלגעמיינעם מעמבער־מיטינג, אין ארטש סט. טעאטער.

ברודער ס. רודין איז געווען דער טשערמאן פון מיטינג. נאכדעם ווי ער האט אין קורצע ווערטער ערקלערט די באדייטונג פון דער פארזאמלונג, האט ער פארגעשטעלט דעם אלטען אגיטאטאר, גענאסע ה. וויינבערג, צו זאגען א פאר ווערטער, און מען איז גלייך איבערגעגאנגען צום פארלעזען דעם אגרימענט, אדער בעסער געזאגט, די 2 אגרימענטס, איינער וועלכער ווערט געמאכט מיט די „ווימענס גארמענט מאנופעקטשורערס אסס׳ן", און דער צווייטער אגרימענט איז מיט די „מיטשעל פראטעקטיוו קלאוק און סוט מאנופעקטשורערס אסס׳ן." די הויפט

(שלוס אויף זייט 16.)

סטרייק פון דיוויזשאן סט. סיילסלייט נעמט אן א נייע ווענדונג

וויים־פרעזידענט וואנדער וועט איצט האבען די אויפזיכט איבער׳ן סטרייק.

די חוצפה פון די דיוויזשאן סטריט סטארקיפערס, וואס האבען אויסגעשלאסען די סיילסלייט פון די סטארס, שטייגט פון טאג צו טאג. ווי דער שטיינער איז, זיינען די סטארקיפער חברה׳לעך מיט די פאליסלייט און די סטרייקער וואס קומען פיקעטען די סטארס אויף דיוויזשאן סטריט ווערען פארפאלגט און ארומגעיאגט פון איין קארנער צום צווייטען. די סטארקיפערס פאראורזאכען אליין געשלעגען מיט די פיקעטס, כדי צו קאנען מאכען ארעסטען. און די וואך האבען זיי געטאן נאך ערגערס, זיי האבען ארויסגענומען ווארראנטס און געלאזען ארעסטירען די בעאמטע פון דער קלוירקס יוניאן, די ברי״ע באק און גיומאן.

די קלוירקס יוניאן איז א לאקאל פון אונזער אינטערנעשאנאל און די סטרייקער זיינען זיכער בארעכטיגט צו הילף פון אונזער ארגאניזאציאן.

דינסטאג דעם 24טען אויגוסט האבען די ניו יארקער מיטגלידער פון אונזער דזשענעראל עקזעקוטיוו באארד געהאט א מיטינג אין אפיס פון דער אינטערנעשאנאל און פאר דעם מיטינג איז ערשינען א קאמיטע פון די סטרייקענדע קלוירקס. די קאמיטע האט דערצעהלט

(שלוס אויף זייט 16.)

וויכטיגע דיסטריקט מעמבער־מיטינגען פון דער וויסט און דרעססמאכער יוניאן לאקאל 25

דער ערשטער מיטינג דעם קומענדען דינסטאג אין פאבליק סקול 40 — די צוויי וויכטיגע סטרייקס וואס די יוניאן פיהרט איצט אן אין ניו יארק.

די וויסט און דרעס מאכער יוניאן לאקאל 25, פאנגט איצט אן א רייהע פון דיסטריקט מעמבער מיטינגען, צו באקאנען די מיטגליעדער מיט דער איצטיגער לאגע אין טרייד.

פאר דער וויסט מאכער יוניאן שטעהען פאר וויכטיגע, נייע פראגען וואס וועלען מוזען אויסגענומען ווערען אין 1921, ווען עס וועט אויסקומען צו באנייען דעם טרייד אגרימענט אין דער וויסט און דרעס אינדוסטריע. עס שטעהט פאר די פראגע פון איינפיהרען וואך ארבייט, פון איינשטעלען געוויסע מינימום סקיילס און נאך אנדערע זאכען, און אויף דער רעקאמענדאציע פון דעם מענעדזשער פון דער יוניאן, ברודער מאקס האכמאן, איז באשלאסען געווארען, עס זאל שוין איצט אנגעפאנגען ווערען אן אגיטאציע אין טרייד וועגען די אלע פראגען, כדי דער ברייטער עולם זאל בעסער באקאנט זיין מיט דער ריכטיגער לאגע אין דער אינדוסטריע.

דער ערשטער דיסטריקט מעמבער מיטינג פון דער רייהע וועט אפגעהאלטען ווערען דעם דינסטאג, 31טען אויגוסט, גלייך נאך דער ארבייט, אין פאבליק סקול 40, 320 איסט 20טע סט. דער מיטינג וועט אדרעסירט ווערען פון ברודער האכמאן, ברודער אנטאניני און נאך אנדערע בעאמטע פון דער יוניאן. עס וועלען דארט דיסקוטירט ווערען פראגען פון גרויסער וויכטיגקייט און די מיטינגען וועלען געוויס זיין אינטערעסאנט.

די מיטינגען ווערען גערופען לויט די שאפ־דיסטריקטען. צום ערשטען מיטינג, דעם דינסטאג אווענט, ווערען גערופען די אינדעפענדענט שעפער, מיט די שעפער פון דער וויסט און דרעס אסאסיאיישאן וואס געפינען זיך פון דער 9טער ביז דער 21טער סטריט. שפעטער וועט באקאנט געמאכט ווערען ווען און וואו עס וועלען אפגעהאלטען ווערען די אנדערע מיטינגען.

עס איז איבעריג צו זאגען דאס אלע דיזע מיטינגען דארפען זיין גוט באזוכט. עס איז אין די אינטערעסען פון די ארבייטער גופא דאס זיי זאלען קומען צו די מיטינגען און זיך באטייליגען אין די פראגען וואס די יוניאן וועט אין גיכען דארפען לעזען.

צוויי וויכטיגע סטרייקס.

אין דער זעלבער צייט וועט ניט שאדען דא צו בארייכטען פון צוויי וויכטיגע סטרייקס וואס די וויסט מאכער יוניאן האט איצט. ביי דער „וועסט פוינט" וויסט קאמפ. און ביי די פערטעגט דרעס קאמפ.

דער סטרייק געגען דער „וועסט פוינט" וויסט קאמפאני איז שוין אן אלטער, ער ציהט זיך שוין ארום 9 וואכען. דער קאמף איז א פארביסענער אבער די יוניאן איז

(שלוס אויף זייט 16.)

פרעז. שלעזינגער ווערט ערוועהלט אין׳ם אינטערנאציאנאלען סעקרעטאריאט

ווי ס׳איז געווען געמעלדעט אין א טעלעגראמע אין „פארווערטס", איז פרעזידענט שלעזינגער ערוועהלט געווארען אין דעם אינטערנאציאנאלען סעקרעטאריאט. דאס איז געוויס א גרויסער כבוד פאר אונזער אינטערנעשאנאל יוניאן.

אן אינטערנאציאנאלער פארבאנד פון שניידער יוניאנס האט נאך עקזיסטירט בעפאר דער וועלט מלחמה, אבער אין די מלחמה יאהרען זיינען ניט אפגעהאלטען געווארען קיינע קאנגרעסען, און ס׳זיינען איבערגעריסען געווארען די פארבינדונגען צווישען די שניידער טרייד יוניאנס אין די פארשיידענע לענדער. דער ערסטער אינטערנאציאנאלער צוזאמענקונפט פון דיזע יוניאנס נאך דער מלחמה איז אפגעהאלטען געווארען אין אמסטערדאם, האלאנד, אין אקטאבער, 1919, און פרעזידענט שלעזינגער האט דארט פארטראטען אונזער אינטערנעשאנאל. אלס רעזולטאט פון יענער קאנפערענץ איז יעצט איינבארופען געווארען דער אינטערנאציאנאלער קאנגרעס, צו וועלכען עס זיינען אויך איינגעלאדען געווארען די אמאלגאמייטעד קלאדינג ווארקערס און די דזשורנעמען טיילארס יוניאן פון ניו יארק. אונזער אינטערנעשאנאל איז אלזא געווען די ערשטע ארגאניזאציאן אין אמעריקא וואס האט זיך פארטראכט וועגען דער וויכטיגקייט ווידער אויפצולעבען די אינטערנאציאנאלע באציהונגען פון די שניידער יוניאנס איבער דער וועלט, וואס די וועלט־מלחמה האט אין מיטען איבערגעריסען.

צום סוף פון קאנגרעס האבען די ארבייטער פון קאפענהאגען ארראנזשירט א באנקעט פאר די דעלעגאטען, ספעציעל לכבוד די דעלעגאטען פון אמעריקא.

מעהר איינצעלהייטען וועלען מיר ווארשיינליך אין גיכען ערהאלטען פון פרעזידענט שלעזינגער. ער האט שוין געוויס שרייבען, ווי ער האט עס ... ווען ער איז געווען אויף זיין ... רייזע אין יורפ.

ווי מיר האבען שוין געמעלדעט לעצטע וואך אין די „גערעכטיגקייט", האט דעם 16טען אויגוסט זיך געעפענט אין קאפענהאגען, דענמארק, דער אינטערנאציאנאלער קאנגרעס פון די פארבאנדען פון שניידער־יוניאנס איבער דער וועלט. אויף דעם קאנגרעס זיינען געווען פארטראטען עלף לענדער. פרעזידענט שלעזינגער און וויים פרעזידענט לעפקאוויטש האבען פארטראטען אונזער אינטערנעשאנאל יוניאן.

א חוץ אונזער דעלעגאציע איז אמעריקא דארט געווען פארטראטען פון נאך צוויי דעלעגאטען פון אנדערע ארגאניזאציעס: יוסף שלאסבערג, האט פארטראטען די „אמאלגאמייטער" און דאהלמאן האט פארטראטען די „דזשורנימען טיילארס יוניאן".

דער קאנגרעס האט געדויערט עטליכע טעג און עס איז דארט פארהאנדעלט געווארען פראגען פון א אינטערנאציאנאלער וויכטיגקייט. איינינע פונקטען פון דער טאגעסארדנונג האבען געלויטעט ווי פאלגט:

1. די אויפגאבע פון דעם אינטערנאציאנאל אין דער קליידער אינדוסטריע.
2. דיסקוסיאן וועגען די פארגעשלאגענע געזעצען.
3. באריכט וועגען הויז ארבייט אין דער קליידער אינדוסטריע.
4. באריכט וועגען שכירות אין דער קליידער אינדוסטריע (לוין־סיסטעם).
5. באשטימען דאס לאנד וואו עס זאל עטאבלירט ווערען די הויפט קווארטיר פון דעם אינטערנאציאנאל.
6. וואהל פון ביוראָ.

דער צוועק פון דיזען קאנגרעס איז פארמולירט געווארען פון דעם אינטערנאציאנאלען שניידער סעקרעטאריאט אין די פאלגענדע עטליכע ווערטער דיזעליבע ווערטער: „איינצושטעלען א גרעסערע איינינקייט צווישען די אנגעשלאסענע יוניאנס דורך דעם אינטערנאציאנאלען סעקרעטאריאט און אזוי נאך פארשטארקען דעם גייסט פון אינטערנאציאנאליזם".

אינהאלט־פארצייכניס

„גערעכטיגקייט" נומער 35.

זייט 2. די וואך—ג. שאווירא.
זייט 3. מאקס חיים ענטפערט אויף פויגענבוים׳ס אנגריף. מיטינג פון דזשאינט באארד פון דער קלאוקמאכער יוניאן.—ל. לאנגער.
זייט 4. פרייד און ארגאניזאציאנס פראגען—ה. הילפמאן און ס. האפמאן. וואס הערט זיך אין דער פינישערס יוניאן לאקאל 9?—א. סארקין.
זייט 5. א נאציאנאלער פארלאמענט פאר דער קלאוק און דרעס אינדוסטריע.—מ. פערעלשטיין.
זייט 6. עס זעהט זיך לאנד—טון בלי נדר. אין דער ריפער מאכער יוניאן לאקאל 17—רזש. העללער.
זייט 7. פרידא׳ס גלויבען (דראמא) — שמואל דייקסעל. וואס טהוט זיך אין דער ריינקאוטמאכער יוניאן פון באסטאן?—פ. מאנסאן.
זייט 8. פון רעדאקטארס נאטיץ־ביכעל. א קארטען־שפיגעל (גערירכט) — מ. פערלמוטער.
זייט 9. זאל די אמעריקאנער רעגירונג שטיצען פוילען?—ב. מיימאן. א פעקעל בריוף—דוד.
זייט 10. וועגען ביכער און אנדערע ליטעראַרישע ערשיינונגען—דער קריטיקער.
זייט 11. דער איינפלוס פון אונזער אינטערנעשאנאל אויף דער עדיוקיישאנאל ארבייט אין דער אמעריקאנער ארבייטער באוועגונג—פאניע מ. כאהן.
זייט 12. די „אונפארטייאישע" אגענטור פאר דער דעמאקראטישער פארטיי — ה. לאנג. יתומים (פעליעטאן)—דער לעבעדינער.
זייט 13. קורצע שמועסן.
זייט 14 און 15. אדווערטייזמענטס.
זייט 16. אינטערנעשאנאל און ארגאניזאציאנס רעפארטמענטס. שלוסען פון זייט 1.

לאקאל 9 גיט א שעהנעם אפשיידס־באנקעט פאר ברודער דוש. האלפערין

לעצטען שבת אווענד, דעם 14טען אויגוסט, האט די קלאוק פינישערס יוניאן, לאקאל 9, געגעבען א פיינעם אפשיידס־באנקעט צו ברודער דוש. האלפערין, וואס האט רעזיגנירט פון זיין אמט אלס מענעדושער פון דעם לאקאל, ווייל ער האט אנגענומען די שטעלע פון דירעקטאר פון דעם „אוט אוו טאון" ארגאניזאציאנס־דעפארטמענט, וואס אונזער אינטערנעשאנאל האט יעצט געעפענט. דער באנקעט איז געפראוועט געווארען אין דער „גייבערהוד קאפע" אין דער ליטערארישער קיבעצארניע, אויף איסט בראדוויי. עס זיינען אנוועזענד געוועזען אלע טעטיגע מיטגליעדער פון דעם לאקאל און בעאמטע פון אנדערע לאקאלס און פון דזשאינט באארד.

דער אווענט איז געוועזען א גאנץ פרעהליכער און אנגענעהמער. ער האט זיך באזונדערס אויסגעצייכענט מיט דעם אמת ברידערליכען גייסט וואס דארט האט געהערשט, פון אנפאנג ביז דער לעצטער מינוט וואס דער באנקעט האט זיך געענדיגט. אפילו דער לאנגער צעטעל פון רעדנער האט ניט געקאנט צושטערען די גוטע שטימונג פון אווענד. טאמער האט איין רעדנער אביסעל פארגרייזט, אדער איז א קאפיטשקע ארונטער פון וועג, האט עס דער צווייטער רעדנער גלייך „צוגעפיקסט" און אזוי נאך איז די גלייכגעוויכט פון דער גוטער שטימונג אנגעהאלטען געווארען דעם גאנצען אווענד.

נאטירליך, א היבש ביסעל קרעדיט קומט דערפאר דעם טאסטמייסטער, בר. א. באביטש. א חוץ דעם וואס ער איז אליין א קיבעצער און ווייס ווי און וואו אריינצוווארפען א ווערטעל, האט ער אזוי געלונגען איינגעטיילט די ווערטער, דאס איינער האט פאררעכט דעם צווייטען און דער רעזולטאט איז געוועזען, דאס אלע רעדעס זיינען געוועזען אינטערעסאנט און פיעלע אויך גאנץ וויציג.

אין דעם ערנסטען טייל פון די רעדעס איז דאס רוב אויסגעדריקט געווארען דער געדאנק, דאס עס קאן אין ריכטיגען זיין ניט אויסגעטייטשט ווערען אז ברודער האלפערין פארלאזט די יוניאן. די מעהרסטע רעדנער זיינען באשטאנען, אז האלפערין און לאקאל 9 זיינען אזוי צוזאמענגעוואקסען דאס עס קאן גאר קיין רייד ניט זיין, אז האלפערין פארלאזט דעם לאקאל.

„און וואו איז ער דען אוועק?" — האבען איינינע פון די רעדנער געפרעגט. „ער האט באקומען א העכערען אמט אין דער זעלבער יוניאן, און לאקאל 9 איז שטאלץ דאריף", — איז געוועזען דער ענטפער.

נאטירליך, מאנכע האבען אויך שטארק באטאנט, וואס האלפערין האט געטאן פאר דעם לאקאל דורך זיין גרויסער ענערגיע און איבערגעבענהייט, און עס איז אויסגעדריקט געווארען א פארדרוס וואס ער געהט פארנעהמען אנאנדער אמט. דער עולם האט זיך אבער געטרייסט מיט דעם, וואס אלס אינטערנעשאנאל ארגאניזער בלייבט ער דאך טעטיג אין דער יוניאן, און לאקאל 9 וועט פון איהם אימער קאנען באקומען זיין מיטהילף, ווען עס וועט נאר נויטיג זיין. אלע האבען איהם אויך געוואונשען, ער זאל מאכען אזא ערפאלג אין זיין נייעם אמט, ווי ער האט געמאכט אין לאקאל 9.

און כמעט אין זעלבען זין האט אויך גערעדט דער בעל שמחה אליין, ברודער האלפערין. ער וואלט — זאגט ער — קיין מאל ניט געקאנט פועל'ן ביי זיך צו פארלאזען אין גאנצען לאקאל 9, די יוניאן וואו ער איז אויסגעוואקסען, און וואס האט איהם געגעבען די געלעגענהייט זיך צו ענטוויקלען און ווערען דאס וואס ער איז איצט; וואס האט איהם געגעבען א געלעגענהייט זיך צו פארפולקאמען, רייף צו ווערען אום צו קאנען אהן דער מינדעסטער מורא פאר אן ערפאלג, אננעהמען אזא פאראנטווארטליכען אמט אין דער אינטערנעשאנאל יוניאן, צו ווערען דער דירעקטאר פון דעם „אוט אוו טאון" ארגאניזאציאנס דעפארטמענט. און — זאגט ער — ער ליעבט זעהר זיין נייע ארבייט און ער האט דאס גרעסטע גלויבען אין זיך אז ער וועט האבען ערפאלג אין זיין נייעם אמט, ווי ער האט דאס געהאט אין לאקאל 9. ער האט אויסגעדריקט גרויס צופרידענהייט מיט זיין נאכפאלגער, בר. סארקין, דער נייער מענעדזשער פון לאקאל 9. ברודער סארקין, — זאגט ער — באזיצט גוטע פעהיגקייטען און מיט דער מיטווירקונג פון די אקטיווע מיטגלידער פון דעם לאקאל וועט ער געוויס האבען ערפאלג.

א חוץ דעם בעל שמחה, ברודער האלפערין, און דעם טאסטמייסטער, ברודער באביטש האבען נאך גערעדט די פאלגענדע פערזאנען:

א. קאהען, דער טשערמאן פון עקזעקוטיוו באארד פון לאקאל 9; פ. קאמלער, דער מענעדזשער פון דער קלאוק אפערייטערס יוניאן, לאקאל 1; ב. קוק, א ביזנעס איידזשענט פון דער יוניאן און אן אנגעזעהענער מיטגליעדער פון לאקאל 9; בר. ראבינאוויטש, אימער א טעטיגער מיטגליעדער פון לאקאל 9; אישפיז, דער מענעדזשער פון דער עקזאמינערס יוניאן, לאקאל 82; שאטצבערג, דער מענעדזשער פון לאקאל 8; בענדער, קאסטענאוויץ און רוסינאף, דריי אנגעזעהענע מיטגליעדער פון לאקאל 9; ס. פריזאמט, דער מענעדזשער פון סקוירט און דרעס דעפארטמענט פון דזשאינט באארד פון דער קלאוקמאכער יוניאן; קושנער און יאנאוויטש, דעלעגאטען פון לאקאל 9 צום דזשאינט באארד; מרס. ליערער, וואס האט גערעדט אין נאמען פון ליידיס ברענטש פון לאקאל 9; דוש. רובין, דער מענעדזשער פון „פראטעקטיוו דיוויזשאן" פון דזשאינט באארד; ראזענבלאט, דער סעקרעטער פון לאקאל 9; סארקין, דער נייער מענעדזשער פון לאקאל 9; פיינבערג, דער דזשענעראל מענעדזשער פון דזשאינט באארד און דער שרייבער פון די שורות.

ווי שוין געזאגט, האבען די מעהרסטע רעדנער גערעדט אי וויציג, אי ערנסט און הויפטזעכליך, צו דער זאך און אלע רעדעס זיינען אויפגענומען געווארען מיט פיעל אפלאדיסמענטען. עס איז ווירקליך געוועזען א שעהנער, אנגענעהמער, פאלקסטימליכער אווענד, וואו אלע האבען גוט פארבראכט און קיינער האט זיך ניט געפיהלט געקריינקט.

א סטעף רעפארטער.

ריינקאוטמאכער יוניאן באנייט דעם אגרימענט מיט די מאנופעקטשורער

ווי מיר האבען געמעלדעט אין דער „גערעכטיגקייט" פון 30טען דזשולי, איז דער אגרימענט אין דער ריינקאוט־אינדוסטריע פון ניו יארק אויסגעגאנגען דעם 1טען אויגוסט און די ריינקאוט מאכער יוניאן לאקאל 20 האט אויפגעפאדערט די מאנופעקטשורערס דעם אגרימענט צו באנייען. עס זיינען אפגעהאלטען געווארען איינינע קאנפערענצען צווישען דער יוניאן און דער מאנופעקטשורערס אסס'ן און די וואך איז דער אגרימענט באנייט געווארען.

מיט א פאר אויסנאהמען, איז דער נייער אגרימענט דער זעלבער ווי דער פון לעצטען יאהר. די פאר נייע פונקטען, וואס זיינען אריין אין דעם אגרימענט, האבען די ארבייטער פאלשטענדיג געוואונען.

דער פריעדען אין דער ריינקאוט־אינדוסטריע פון ניו יארק און אומגעגענד איז, אלזא, פארזיכערט נאך פאר א יאהר.

סאציאליסטישע פארטיי רופט א קאנפערענץ פון פארטרעטער פון יוניאנס צו העלפען דעם קאמפיין

דער 25טער אויגוסט פארשפרעכט צו זיין א טאג פון גרויסען אינטערעס אין דער געשיכטע פון די ארגאניזירטע ארבייטער אין אמעריקא. ווי עס ווערט ערווארטעט, וועלען יענעם טאג זיך צוזאמענקומען די פארטרעטער פון איבער 300 טויזענד ארגאניזירטע ארבייטער פון די יוניאנס פון גרויס ניו יארק אויף א קאנפערענץ, איינגערופען פון דער סאציאליסטישער פארטיי אין אמעריקא.

עס איז שוין ווירקליך צייט, דאס די ארגאניזירטע ארבייטער פון אמעריקא זאלען זיך צוזאמענקומען צו אזא קאנפערענץ. אין דער איצטיגער אומרוהיגער צייט, ווען די וועלט איז פול מיט רעבעליאן, דארפען די ארבייטער פון אמעריקא זיך צוזאמענקומען און זיך צונויפרעדען וועגען דער אינדוסטריעלער און פאליטישער לאגע פון לאנד.

וויערע ברידער פון יענער זייט ים האבען דאס געטאן נאך מיט יאהרען צוריק. אין ענגלאנד היינט צו טאג רעכענט זיך דער פארלאמענט, דער פריים־מיניסטער און אנדערע שטאאטס־לייט מיט דער מיינונג פון די ארבייטער, ווי זוכען אס וועניגסטענס צו באגייגען די ארגאניזירטע ארבייטער. אין איטאליען ציטערט דער טהראן ווען די ארבייטער פראטעסטירען. דייטשלאנד בויגט זיך צום ווילען פון די ארבייטער און רוסלאנד איז אבסאלוט אונטער זייער קאנטראל.

בלויז אמעריקא איז אין דער הינזיכט אן אויסנאהמע. די ארבייטער באגנוגענען זיך יעדען טאג מיט נייע שטערונגען אויפ'ן עקאנאמישען געביט, מען פארבאט צו סטרייקען, מען גיט ארויס אינדזשאנקשאנס געגען פיקעטען און מען ארעסטירט, ארבייטער־פיהרער רעכטס און לינקס.

אויף דעם פאליטישען געביט רעכענט מען זיך מיט די ארבייטער נאך ווייניגער, ווי דאס האט באוויזען דער פאל אין ניו יארק, וואו הונדערט טויזענד וואוטערס אין פינף אסעמבלי דיסטריקטען פון גרייטער ניו יארק זיינען געמאכט געווארען צו נארגיט. און דאס זעלביגע האט אויך פאסירט מיט 60,000 וואוטערס אין דעם פינפטען קאנגרעשאנאל דיסטריקט פון מילוואקי. וואלטען די היגע ארגאניזירטע־ארבייטער ארויסגעוויזען מעהר פאליטישען באוואוסטזיין, וואלטען די אלע זאכען ניט פאסירט, ניט אויפ'ן עקאנאמישען געביט און ניט אויפ'ן פאליטישען געביט.

עס איז שוין צייט, דאס נאך אלע דיעזע פארפאלגונגען זאלען די ארגאניזירטע ארבייטער זיך ערנסט פארטראכטען וועגען דער פאליטישער לאגע דא אין לאנד. די קלאסען־באוואוסטע ארבייטער דארפען שטיצען די סאציאליסטישע פארטיי אין דעם קאמפיין און דער פאר ווערט איינגערופען דער קאנפערענץ.

ארגאניזירטע ארבייטער פון דער נאדעל־אינדוסטריע! איהר זייט געווען פון די ערשטע צו שטיצען און העלפען די סאציאליסטישע פארטיי, און עס איז אייער פליכט איצט צו זיין אין די פאדערשטע רייהען, פיל מעהר ווי איר געווען אנאנדערס מאל.

איהר ווייסט ווי אזוי אונזער פרעזידענט קאנדידאט, יודזשין וו. דעבס, איז פארשיקט געווארען אין טורמע פאר 10 יאהר, — ווייל ער האט פארטיידיגט אייער זאך! איהר ווייסט אויך ווי אזוי די רעפובליקאנער האבען זיך פאראייניגט מיט די דעמאקראטען צו שאפען געזעצען געגען ארבייטער קלאס און ווי זיי האבען אויסגעשלאסען פון די געזעצגעבענדע קערפערשאפטען, די פארטרעטער פון ארבייטער־קלאס.

וואס געהט איהר איצט טאן וועגען דעם?

שיקט פארטרעטער צו דעם קאנפערענץ דעם 25טען אויגוסט אום צו העלפען די סאציאליסטישע פארטיי מיט וואס עס איז נאר מעגליך! מאכט מעגליך פאר דער סאציאליסטישער פארטיי צו באפרייען דעבס'ן און צו שיקען אין אלבאני כאטש א טוצענד סאציאליסטען, אויף דעם פלאץ פון די 5, וואס זיי האבען אויסגעשלאסען.

אלזא, זעהט אלע, דאס די קאנפערענץ זאל האבען אן ערפאלג, דאס דער פאנד פון 150 טויזענד דאלאר וואס דער שטאאט ניו יארק דארף שאפען פאר'ן קעמפיין, זאל נאך איבערסובסקרייבט ווערען.

מיט איין ווארט, קומט צום קאנפערענץ און לאמיר זעהן טאן דאס בעסטע וואס מען קען אונטער די איצטיגע אומשטענדען!

מיטינג פון עקז. באארד פון לאקאל 25

א זיצונג פון דעם עקזעקוטיוו באארד פון דער ווייסט און דרעסמאכער יוניאן לאקאל 25 איז אפגעהאלטען געווארען דיענסטאג אווענד, דעם 10טען אויגוסט, 1920. בר. ה. ווייסגלאס אלס טעמפארערער טשערמאן.

עס ווערען אויסגעהערט קאמיטעס פון פארשיעדענע שעפער און זייערע פארלאנגען ווערען פון דעם עקזעקוטיוו באארד פארהאנדעלט.

די אפיס קאמיטע שיקט אריין א באריכט פון זייערע מיטינגען פון אויגוסט דעם 2טען און 9טען. דיעזע באריכטען ווערען פארגענומען און גוטגעהייסען.

ברודער שעהנהאלץ, דער סעקרעטער, שיקט אריין א צושריפט צום עקזעקוטיוו באארד, דורך וועלכען ער לאזט וויסען וועגען געוויסע פינאנציעלע אראנזשמענטס פון דער יוניאן. דער צושריפט ווערט פארהאנדעלט פון דעם עקזעקוטיוו באארד.

עס ווערען פארגעלעזען פארשיעדענע צושריפטען און זיי ווערען פארהאנדעלט. צווישען די צושריפטען איז געוועזען א צושריפט פון דעם איטאליענער טשעמבער אוו לייבאר, וועלכער לאדעט איין אונזער עקזעקוטיוו באארד זיך צו באטייליגען אין דעם באנקעט, וואס ווערט געגעבען אלס קבלת־פנים צו דער מאנשאפט פון איינער פון די 5 שיפען פון דער „גאריבאלדי קאאפעראטיוו נעוויגיישאן סאסייעטי" פון דער סיעמענס יוניאן פון איטאליען. דיעזע שיף געפינט זיך יעצט ביי א דאק אין ברוקלין. דיעזע שיפען זיינען דאס אייגענטום פון דער איטאליענער סיעמענס פעדעראציע און ווערען פון דער פעדעראציע קאנטראלירט און באטריבען. דער באנקעט וועט אפגעהאלטען ווערען שבת, דעם 14טען אויגוסט. דער עקזעקוטיוו באארד נעהמט אן די איינלאדונג און א קאמיטע פון די ברידער לואיס שאפירא, וואסיליעווסקי, היימאן, לעוו און עהרליך ווערען ערוועהלט.

עס ווערען נאכדעם אויסגעהערט באריכטען פון איינינע סטענדינג קאמיטעס פון דעם עקזעקוטיוו באארד. דיעזע באריכטען ווערען דיסקוטירט און גוטגעהייסען.

י. שעהנהאלץ, סעק.

הורראה! הורראה!

איהר קענט זיך אויסבעטען א גוט יאהר

— אין דער —

יוניטי הויז

די הויז וועט זיין אפען ראש־השנה, און ביז דעם 18טען סעפטעמבער

אט טאקי דארטען אין דעם שעהנסטען געגענד פון די בלאה רידזש מאונטיינס, וועלען אייערע תפילות בעסער אנגענומען ווערען.

היימישע מאלצייטען

געדיכטע וועלדער

אן איינענער גרויסער לייק

שעהנע געזעלשאפט

וואס נאך ווילט איהר?

רעדזשיסטרירט זיך גלייך אין 16 וועסט 21טע סטריט.

פארוואס זאלט איהר ניט פארברענגען די פייערטעג אין יוניטי הויז?

טוט א פרעג אין אפיס. עס קען זיין אז עס איז שוין צו שפעט.